

Nr. 47 - Juni 2000
12e jaargang
Verschijnt 4x per jaar
Prijs per stuk Hfl 6,-

LIMBURGS SCHUTTERSTIJDSCRIFT

Als het geen toevalstrekkers betreft,

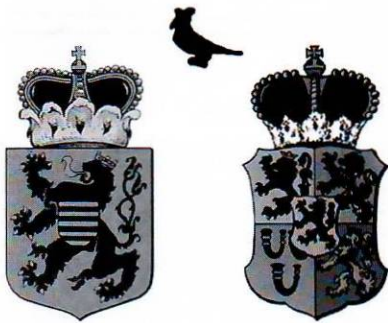
Toevalstrekkers worden vermeden
door jarenlange ervaring en oog
voor detail.

HET BIER WAAR LIMBURG TROTS OP IS!

Het 'Limburgs Schutterstijdschrift'

Het Limburgs Schutterstijdschrift is een uitgave door en onder auspiciën van de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (S.A.S.).

Abonnementen

Het Limburgs Schutterstijdschrift verschijnt 4x per jaar.
Abonnementsprijs Hfl 25,- / BF 480 per jaar bij vooruitbetaling.
Losse nummers à Hfl 6,- / BF 115 excl. Hfl 3,- / BF 60 verzendkosten.

Bankrelaties

Nederland: Rabobank,
rekeningnr. 12.22.15.125
Postbank rekeningnr. 2878343
België: Gemeentekrediet van
België Agentschap Kinrooi,
rekeningnr. 068-2059877-12.

Redactie-adres en nieuw abonnement

Brouwerslaan 25
6093 GG Heythuysen.

Grafische techniek

drukkerij sinds 1935
LIMBURGSCHЕ POST
Beegden

Voorbehoud

Plaatsing van een artikel in dit tijdschrift houdt niet in, dat de inzichten van de schrijver worden gedeeld door de redactie. Bij overname van artikelen is bronvermelding vereist.

De redactie stelt het algemeen belang boven het persoonlijk belang en behoudt zich daarmee het recht voor om aangeboden teksten te wijzigen, in te korten of zelfs niet te plaatsen.

ISSN: 1382-0893.

BESTE SCHUTTERS-VRIENDEN,

Elke organisator van een groot schuttersfeest zoekt naar mogelijkheden om haar schuttersfeest extra aantrekkingskracht te geven. Onlangs hebben wij dit nog kunnen ervaren bij de jubileumfeesten in Grubbenvorst en Haelen. Schutterij St.-Jan Grubbenvorst organiseerde een schuttersfeest met deelname van 61 schutterijen/schuttersgilden uit Noord-Brabant, Duitsland, Polen en natuurlijk Limburg. In Haelen was het aantal deelnemende schutterijen weliswaar minder, maar daarom was het feest niet minder geslaagd. De organisatoren van het OLS-2000 kunnen zich verheugen op een eigen OLS-wijn en een speciaal voor dit OLS gekweekte OLS-roos. Baarlo hoopt op een grote stroom bezoekers die per openbaar vervoer naar het OLS komen. Het veer Steyl-Baarlo zal op 9 juli alle voetgangers en fietsers gratis overzetten. De Napoleonsweg zal op die dag, ter hoogte van Baarlo, tijdelijk afgesloten zijn voor alle verkeer. Kortom: Wil men extra bezoekers trekken, dan moet men de bezoekers ook iets apart te bieden hebben.

Het Dreiländereck Schutterstreffen is ook een schuttersfeest dat alle elementen in zich draagt om extra veel bezoekers te trekken en een bezoek ten volle verdient. De deelname van schutterijen uit Duitsland, Duits- en Franstalig België en Limburg geeft een jaarlijks wisselend palet van uniformen en kleuren. Alhoewel de officiële talen van de deelnemers sterk verschillend zijn, toont het dialect van de deelnemers sterke overeenkomst en is het dialect uit de Dreiländereck de voertaal tijdens het Dreiländereck Schutterstreffen.

Vorig jaar werd bekend dat er geen organisator zou zijn in Duitsland voor het Dreiländereck Schutterstreffen 2000. Een onderbreking van dit schutterstreffen, nota bene in het jaar 2000, was niet gewenst. Sportief bood de Heerlense Stadsschutterij St.-Sebastianus aan om de organisatie op zich te nemen.

Veel moed is nodig om zo'n aanbod te doen, zeker als men weet dat er weinig sponsoren zijn die dit jaar dit unieke schuttersfeest ondersteunen. Stadsschutterij St.-Sebastianus Heerlen verdient alle lof en zal zich verheugen op Uw aanwezigheid tijdens het Dreiländereck Schutterstreffen 2000 dat plaats zal hebben op 8, 9 en 10 september a.s. in Heerlen.

De redactie van het Limburgs Schutterstijdschrift geeft ook graag haar medewerking bij de samenstelling van een jubileumboek etc. Om de redactionele en andere taken te kunnen blijven doen is het gewenst dat de redactie uitgebreid wordt met enkele redacteurs en/of correspondenten. Van de nieuwe collegae wordt verwacht dat zij verslag doen van activiteiten die plaatshebben in hun schuttersbond. Goede contacten met het bondsbestuur zijn hierbij van groot belang. Geïnteresseerd? Neem dan contact op met hoofdredacteur Wim Pijpers, telefoon 0475-492868 (na 18.00 uur).

Rest mij U veel leesplezier toe te wensen, en ... bezoek onze stand op het OLS-terrein eens.

Wim Pijpers, Hoofdredacteur.

Het volgende nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift zal in september a.s. verschijnen. Kopij, foto's en advertenties kunnen aangeleverd worden tot uiterlijk 1 augustus bij het redactie-adres.

Bij de voorpagina: Het schuttersdefilé van Jo Havenith. Deze kleurige schildering siert de omslag van het Jaarboek 2000 van de Historische en Heemkundige Studies in en rond het Geuldal. Kunstenaar Jo Havenith liet zich door het schuttersdefilé inspireren tot een gedicht dat achter in dit nummer is opgenomen.

In ruil voor het beschikbaar stellen van de litho's van de voorpagina, sluiten wij een folder in van de heemkundevereniging.

BOOMPLANTING

Zaterdag 11 maart 2000 marcheerden de leden van Schutterij Sint-Sebastianus Mheer op een wel zeer vreemd tijdstip door het dorp. Ook de uniformering was niet geheel correct zoals we dat gewend zijn van deze schutterij. Wat was er aan de hand?

De schutters hadden Degenhard baron de Loë op het "maol", de jaarlijkse feestavond, een boom beloofd als afscheidsgeschenk bij gelegenheid van zijn terugtreden als beschermheer van de schutterij en deze zaterdagmorgen was afgesproken om de bewuste boom te gaan planten. Daartoe droegen de bielemannen, gestoken in de werkkledij van het "päölke-howwe", deze keer geen bijl maar een schop over hun schouders. De overige leden hadden bij het gewone uniform een blauwe (spijker)broek aange trokken ter bescherming van de witte broeken, omdat het geheel zich afspeelde in een nogal drassig weiland.

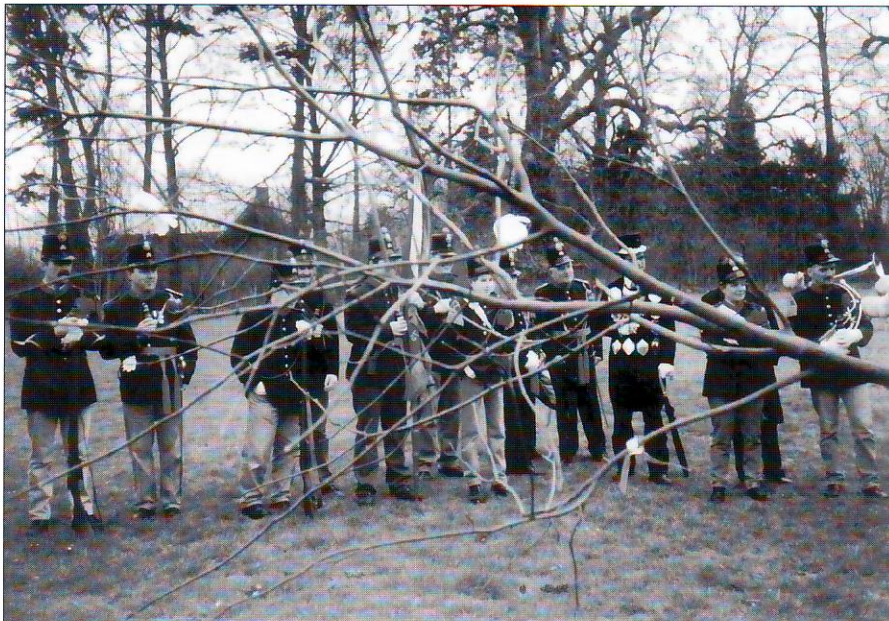
Als eerste werd de boom, een *Cladastris Lutea Sebastiani*, opgehaald op de binnenplaats van het kasteel en samen met de familie de Loë marcheerde het gezelschap naar het park van het kasteel.

Bielemannen vinden de fles met spirituele inhoud.

Na een verfrissende slok uit het vaatje van de marketenster begonnen de bielemannen vol ijver op de gemarkeerde plaats te graven. Direkt stootten zij op iets hards waarna zij iets voorzichtiger te werk gingen.

Tot ieders grote verbazing en verrassing vonden de bielemannen in de grond een goed verpakte fles met spirituele inhoud zoals ze normaaliter tussen het groen van een paaltje verscholen zitten op de dinsdag van de "Broonk".

De Cladastris Lutea Sebastiani arriveert in het park van het kasteel. De schutterij houdt een oogje in het zeil

Samen met de kasteelheer werd het glas geheven op de goede afloop terwijl de voorzitter van de schutterij het document voorlas dat bij de fles zat. De tekst hiervan luidt als volgt: "Ik *Cladastris* groei hier goed, besprenkeld met dit Schuttersbloed! Vivat Sebastianus". Hierna kweten de bielemannen zich uitstekend van hun taak om een flink plantgat te graven waarin de boom zou passen.

Maar voordat de wortels het plantgat konden vullen had ook de voorzitter van de schutterij een verrassing in petto. Een mooi zilverkleurig ijzeren kistje met een mysterieuze inhoud moest onder de boom ingegraven worden. Over de inhoud van dit kistje wilde hij alleen kwijt dat er onder andere een document inzate waarop de aanleiding van deze boomplanting vermeld stond.

Aan baron Degenhard de eer om het kistje onder in het plantgat te zetten en zijn zoon en opvolger Diederik bedekte dit als eerste met wat aarde. Daarna werd de Cladastris door enkele sterke mannen rechttop gezet en het geheel vastgezet met aarde en een stevige paal.

Baron Degenhard kreeg de eer om het kistje in het plantgat te plaatsen.

Nadat er nog een pilsje gedronken was op de goede afloop, vertrokken de leden van de schutterij weer richting schutterslokaal in de wetenschap dat de zojuist geplante boom tot in lengte van dagen de verbondenheid zou uitdrukken tussen het eeuwenoude geslacht de Loë en de eveneens eeuwenoude Schutterij Sint-Sebastianus Mheer.

Wim Senden.

VÓÓR 1370 HAD VENLO AL EEN SCHUTTERIJ

Enige tijd geleden meldde Dagblad De Limburger dat de heer Harry de Groot bij de bestudering van de oudste Venlose stadsrekeningen bewezen was tegengekomen van het al vroege bestaan van een of meer schutterijen in Venlo. Dankzij OLS-President Frans Wolters ontvingen wij het navolgende artikel. Wij danken de heer Harry de Groot voor zijn bijdrage.

Stadsrekening van 1384-85

Op pagina 9, regel 19: 'Item die alde schut du sy schoten dy papegay des sonnendaghes nae des Helygen Crucis dath geschinc iijj quarten wyms maken vj placken vj morken.'

Op dezelfde pagina, regel 28: 'Item dy alre jongeste schutten geg[heven] des manendaghes nae Sint Servaysdach tot eyne cronen v placken.'

Idem, regel 30: 'Item den selven schutten gescync du sy dy papegay schoten op ten vurs[creven] dach ij quarten wyms maken iij placken iij morken.'

Idem, regel 37: 'Item den myddelse schutten geg[heven] des sonnendaghes nae Ascensio Domini Nostri iijj alden scilt.'

Idem, regel 39: 'Item den selven schutten geschync doe sy die papegay schoten iijj quarten wyms maken vj placken vj morken.'

Waarschijnlijk zijn u deze teksten bekend. Voor de volledigheid heb ik het bestaan van drie schutterijen in Venlo in 1384 toch nog maar even vermeld. De 'jongeste schutten' zijn waarschijnlijk kort daarvoor opgericht en krijgen van de stad een kroon voor hun koning kado.

We mogen constateren dat op dat moment naast de primaire verdedigingsfunctie ook de recreatieve functie (wedstrijden, kroon voor de koning) al ontwikkeld is.

Stadsrekening van 1376-77

Op pagina 2, regel 21: (latijn) 'Item [a] Gerardo Kewart en Heynrico Kuppen de vinario sagittariorum viij solidi.' Vertaald: - van Gerard Kewart en Heynrik Kuppen van het wijnlokaal van de schutten 8 groten.

Letterlijk vertaald staat er eigenlijk 'het wijnlokaal van de boogschutters.'

De stad heft bij de stedelijke wijnlokalen een accijns. Het lokaal bij de Loerpoort bracht 2 groten (een middeleeuwse munt) op, dat bij de Tegelpoort 3, dat bij de Weerstoren 5, en die bij de Distelmolen en het huis van Nicolaas. Samen 4 groten. De schutten, op dat moment zeker bij wedstrijden nog bewapend met pijl en boog, hadden kennelijk de grootste omzet! De sociale functie, een eigen lokaal met tap, is duidelijk. Of er ook een schietbaan bij lag is onbekend.

Stadsrekening van 1370-71

Op pagina 12, regel 12: (latijn) 'Item Laurentio Mugge ad portam sagittariam pro ligno iij sd viij dn.' Letterlijk vertaald: - Aan Laurens Mugge voor een stuk hout aan de Boogschutterspoort 3 groten en 8 penningen.

Het ligt voor de hand, zeker op het moment dat donderbussen nog geen gemeengoed waren, dat de poort gewoon de Schuttenpoort of Schutterspoort werd genoemd.

Idem, regel 20: (latijn) 'Item Sander Vyncke pro tigno ad portam sagittariam viij sd iij dn.' Vertaald: - Aan Sander Vyncke voor een balk aan de Schutterspoort.

In 1370 was dus in Venlo de schutterij al zover geïnstitutionaliseerd dat er een van de stadspoorten naar genoemd werd.

Drie van vier stadspoorten, Helppoort, Loer- of Laerpoort en Tygelpoort, zijn bekend en worden ook later met die namen aangeduid. Waarschijnlijk betreft het in deze teksten dus de vierde poort, die vanaf 1384 als 'Maaspoort' wordt aangeduid.

Stadsrekening van 1349-1350

Pagina 20, regel 22: (latijn) 'Item Johanni filio Riken pro zagitta xv sd.' Letterlijk vertaald: - Voor Johannes, de zoon van Riken, voor een pijl 15 groten.

Gezien het forse bedrag dat de stad betaalt, moet het hier een groot aantal pijlen betreffen. Dat de stad, door met pijl en boog bewapende mannen, kon worden verdedigd en dat de stad daar pijlen voor leverde, is aannemelijk.

Ik durf daar echter niet uit af te leiden dat al in 1349 een schutterij als instituut bestond.

Conclusie: Minstens één georganiseerde schutterij bestond in Venlo al kort vóór A.D. 1370.

Tot zover mijn bevindingen bij het doornemen van de vroegste Venlose stadsrekeningen. Die van 1370-71 werd onlangs in eigen beheer uitgegeven, de uitgave van de overige drie in het Latijn geschreven stadsrekeningen volgt waarschijnlijk in het najaar 2000. De bovenstaande informatie over de Venlose schutterij(en) zal daar zeker een plaats in krijgen.

Harry J.M. de Groot.

Noot van de redactie: De heer A. Simonis (bestuurslid van het LGOG) uit Sittard stelt in de Nieuwe Limburger van 12 mei 1962: "In een schepensbrief uit Venlo wordt het bestaan van het "Huyslieden of Akkermansgilde" genoemd in 1308".

LEZERSPOST

Geachte redactie,

Al jarenlang lees ik het Limburgs Schutterstijdschrift met veel plezier. Alhoewel ons gilde logistiek ver af ligt van uw regio, en aangesloten is bij de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden, herken ik veel in de gebruiken, activiteiten vanuit de Limburgse Schutterijen en vertaal ervaringen voor ons eigen gilde. Een gilde met een groot ledenbestand (meer dan 1000 leden), een eigen gildekorps en door het jaar heen veel activiteiten.

(Voor uitgebreidere informatie over ons gilde: www.casema.net/~rvanhal/gildesoest).

De schutterijen als melkkoe 2

In het maart-nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift beschrijft Luc Wolters zijn ervaringen met de huidige ontwikkelingen, waarbij het verenigingsleven als een professionele organisatie wordt aangemerkt door de overheid met alle gevolgen van dien. De rekening die wij als schutterijen maar ook als gilden gepresenteerd krijgen is niet mis. Dat overkomt ons op velerlei terrein. De opsomming in het artikel is zelfs nog heel beperkt. Want waar moeten wij zoal niet aan voldoen (aan-

vullend op de opsomming van Luc Wolters maar ook weer niet limitatief)?

- De milieu-eisen: voor het schieten (plaatsen van kogelvangers, hinderwetvergunning voor het geluid, veiligheidsmaatregelen etc); maar ook voor het maken van muziek. Onze oefenruimten moeten voldoende geïsoleerd zijn, we mogen slechts beperkt geluidsoverlast produceren, we moeten speciale gelegenheden en optredens daarbij aanvragen.

- Het zelf exploiteren van een eigen oefenruimte vraagt om een brandveiligheidsverklaring, het aanwezig zijn van voldoende brandpreventieve maatregelen (aanwezigheid brandblusmiddelen, goed bewijzerde uitgangen en zelfs een rechtstreekse doormelding naar de alarmcentrale), en ook vergunningen op het gebied van de verstrekking van dranken, de organisatie van activiteiten etc.

- Vergunningen voor het bezit van wapens en het opslaan van munitie en registratie van het gebruik ervan.

- Voor het voortbrengen van muziek door het eigen gildekorps als ook in het eigen verenigingsgebouw zijn naast de genoemde BUMA-rechten ook rechten verschuldigd voor het muziek ten gehore brengen in openbare ruimten (SENA-rechten).

- Zelfs voor buitenoptredens in de eigen gemeenschap is per keer toestemming nodig, moeten soms verkeersmaatregelen worden genomen en er zijn in sommige gevallen zelfs specifieke legeskosten aan verbonden.

Daarnaast verzorgt ons gilde jaarlijks de organisatie van een uitgebreid gildenfeest over meer dan 8 dagen, waarin een grote variëteit aan activiteiten worden georganiseerd. Dit vraagt ook om de nodige vergunningen, die legeskosten met zich mee brengen. Bovendien moet je voldoen aan vele eisen rondom veiligheid in de meest uitgebreide betekenis.

Als bestuur kun je het hoofd in de schoot gooien en je de verenigingsactiviteiten inperken. Dat betekent echter volgens mij het begin van het einde en het knagen aan de doelstellingen die je toch wilt realiseren in een eigentijds jasje. Je kunt ook commercieel worden door sponsors aan te trekken. Lijkt mij ook geen goed alternatief. Want voor je het weet ben je met handen

en voeten gebonden aan de geldgevers en is het activiteitenprogramma afhankelijk geworden van hun steun.

Wat dan wel is misschien de vraag. Op de eerste plaats zorgen dat je een vrijwilligersorganisatie kan blijven. Betalingen voor inzet tot een absoluut minimum beperken. Extra voordeel is de blijvende betrokkenheid van de leden bij de vereniging. Nog eens nadenken over het activiteitenpakket dat je als vereniging wilt aanbieden. Niet beperken, maar misschien ook wat andere en soms inkomsten genererende activiteiten oppakken.

Daarnaast toch een goed en intensief overleg met de gemeente opzetten. Ons gilde heeft geen enkele financiële ondersteuning vanuit de gemeente. Wel kan in incidentele gevallen een beroep worden gedaan op een bijdrage, zoals bijdrage bij restauratie van oude gildeboeken, het opnemen van het gilde-archief in de speciale goed geconditioneerde archiefstukken etc. Ook wordt gezocht naar een gezamenlijke verantwoordelijkheid om het verenigingsleven ook "levend" te kunnen houden. Daarbij hoort zeker ook een verantwoordelijkheid voor handhaving van de openbare orde. Onze feesten trekken vele duizenden belangstellenden. Dat houdt ook in dat je ongewenste gasten kunt treffen, of gasten die hun eigen grenzen niet kennen. Als gilde ben je natuurlijk zelf verantwoordelijk voor wie je tot het feest toelaat, maar je kunt niet zonder een actieve politie als achterwacht speciaal bij de zogenaamde risico-avonden.

Een dergelijk contact betekent natuurlijk niet dat alles gratis is. Onder legeskosten komen ook wij niet altijd uit. Toch zijn er wel creatieve oplossingen te vinden om de steeds toenemende kosten in de hand te houden. Vergunningen voor langere termijn uitgeven (eenmalige investering), het optimaal inzetten van de gemeentelijke diensten (reinigingsdienst, afdeling verkeer - zelf borden plaatsen voor verkeersmaatregelen, eigen brandwacht etc.).

Wat mij betreft, wees creatief en laten wij doorgaan. Het terugtrekken van schutterijen en gilden uit onze samenleving zou een echte verarming betekenen.

René van Hal, Ouderman/voorzitter Groot Gaesbeeker Gilde of Sint Aechten Schuttersgilde van Soest.

JUBILEUMJAAR ST.-PAULUS VAALS

Zondag 23 januari opende schutterij St.-Paulus Vaals haar jubileumjaar met een daverend patroonsfeest.

H. Mis

In de St.-Pauluskerk werd een pontificale hoogmis opgedragen door Mgr. Frans Wiertz; bisschop van Roermond, geassisteerd door pastoor Broekhoven en kapelaan Weiss-haupt.

Pastoor Broekhoven wees in zijn toespraak naar de verbondenheid tussen de Vaalser schutterij en de St.-Pauluskerk.

De H. Mis, waarbij schutterij St.-Paulus centraal stond, kreeg landelijke bekendheid omdat een deel van de H. Mis werd voorgedragen in het Vaalser dialect.

Oorkondes

Tijdens de daaropvolgende Limburgse koffietafel, werden Treesje Winkens en Piet Vanwersch gehuldigd voor 50 jaar donateurschap van de schutterij. Zij ontvingen uit handen van schut-

terij-voorzitter Wiel Krott een fraaie oorkonde, vervaardigd door Ilona Baggen.

Kroniek

's Middags presenteerde burgemeester Monique Quint het eerste exemplaar van de kroniek "400 jaar Schutterij St.-Paulus Vaals". De burgemeester feliciteerde de schutterij met het unieke document dat samengesteld is door Arthur Cransveld met steun van Mathieu Franssen. Het tweetal startte in 1984 met het verzamelen van alles wat betrekking had op de Vaalser schutterij; documenten en foto's. Ook herschreven ze tal van oude teksten.

De kroniek "400 jaar Schutterij St.-Paulus Vaals" kwam tot stand dankzij sponsoring en het vele belangeloze werk van Wim Urlings van Drukkerij/uitgeverij CJ Thoma.

Jubileumkoning

Op tweede Pinksterdag zal het eerste koningschieten in het nieuwe millennium plaatsvinden bij schutterij St.-Paulus Vaals. De installatie van het nieuwe koningspaar zal plaatshebben op zaterdag 8 juli door het college van B&W in het Gemeentehuis van Vaals. Aansluitend zal het nieuwe koningspaar een receptie aangeboden worden, gevolgd door het koningsbal.

Overige festiviteiten

Op zaterdag 13 mei vond het Prominentenschieten plaats bij het Labyrint. Op zaterdag vond het Groot Burgerkoningschieten plaats op de schuttersweide aan de Viergrenzenweg.

Tekst: John Houtermans

Foto genomen in mei 1999 door fotograaf Kaldenbach, Vaals.

Installatie van de VZW Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden

Op zaterdag 18 maart vond in het prachtige gemeentehuis van Dilbeek (bij Brussel) de installatie plaats van de VZW Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden.

Onder de aanwezigen zagen we o.a. de EGS-President Graaf t' kint de Roodebeke, Pater Karel de Wilde, delegaties en vertegenwoordigers van Belgisch-Limburgse schutterijen en OLS-President Frans Wolters.

Opmerkelijk was de afwezigheid van de schutterijen uit de Bond Maasvallei. Twee andere grootheden uit het Belgische schutterswezen, OLS-vice-president Maurice Didden en de heer André Gillet uit Brussel, waren eveneens niet aanwezig. Beide waren niet op de hoogte gesteld van de installatie. Later heette het dat men beide heren vergeten had om een uitnodiging te sturen.

Doelstelling

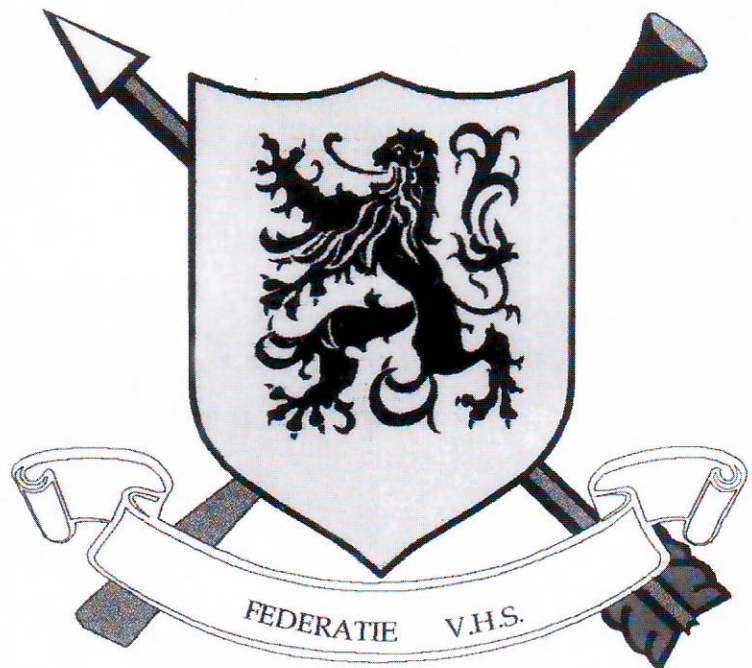
De federatie heeft tot doel: het in stand houden en de bevordering, in de meest brede betekenis, van de Vlaamse historische schuttersgilden. Daartoe zal de vereniging het cultureel erfgoed van de Vlaamse historische schuttersgilden verzamelen, beschermen, bestuderen, bekend maken en demonstreren.

Samenstelling

De federatie bestaat uit de volgende bonden:

1. Het provinciaal Verbond der karabijschuttersgilden Limburg (45)
2. Bond van schutterijen Maas en Kempen (24)
3. Hoofdschuttersgilde van Brabant (13)
4. De Lommelse schuttersgilden (3)
5. De confederatie van historische schuttersgilden (15)

De vijf bonden vertegenwoordigen 100 schutterijen met 4700 leden samen.

Logo van de Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden vzw.

Diverse gilden/schutterijen gaven demonstraties vóór het Gemeentehuis van Dilbeek.

De genodigden nemen het defilé af.

Waarom een Vlaamse federatie?

De VZW wil van de Vlaamse overheid de erkenning bekomen als een specifieke, cultuurhistorische, traditionele, volksculturele gemeenschap. Zij hoopt hierdoor middelen te verwerven die haar in staat zullen stellen om haar doel te verwezenlijken.

Bestuur

Het bestuur van de Federatie van Vlaamse historische schuttersgilden is als volgt samengesteld:

Paul Stoop	Voorzitter
Denis Vanderzande	Vice-voorzitter
Stan Krolicki	Secretaris
Peter Ressen	Penningmeester
Karel de Blezer	
Jan Vandeboer	Commissaris.

De middag begon met het optrekken van de vele delegaties van schutterijen en gilden naar het Gemeentehuis van Dilbeek, alwaar prominenten uit het schutterswezen de bonte stoet verwelkomden. Op het plein vóór het gemeentehuis werden demonstraties gegeven. Omwille van de koude moest dit deel van het programma helaas ingekort worden.

Na de verwelkoming door Dilbeeks burgemeester, presenteerde het nieuw geïnstalleerde federatiebestuur zich. Het geheel werd omlijst door toespraken van de burgemeester van Dilbeek, voorzitter Paul Stoop en Pater Karel de Wilde. Na afloop van dit officiële gedeelte werd een demonstratie volksdansen gegeven in de hal van het gemeentehuis.

Pater Karel de Wilde

In zeer juist gekozen woorden richtte Pater Karel de Wilde zich tot de aanhouders. Juist bij een nieuw federatiebestuur zou hij een gewillig oor kunnen vinden, daar waar het gaat om vernieuwingen in het schutterswezen. In zijn toespraak deed Pater Karel een dringende oproep in de richting van de aanwezigen om vernieuwingen niet uit de weg te gaan en vooral de jeugd te betrekken bij de activiteiten van het schutterswezen. De toekomst zal uitwijzen of de nieuwe bestuurders de boodschap van Pater Karel begrepen hebben.

Mijn mening

De nieuwe VZW Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden is een jonge organisatie met nieuwe bestuurders. Vandaar dat ze nieuwe activiteiten kunnen ontplooiën die aansluiten op de woorden van Pater Karel de Wilde.

Kijken we naar de diversiteit van de schietdisciplines die de aangesloten schutterijen/gilden beoefenen, dan zie ik ook daar mogelijkheden. De nieuwe federatie zou haar schutterstreffens kunnen ontwikkelen tot een mooi kijkspel voor het publiek.

Ik wens de nieuwe federatie en haar aangesloten leden veel succes toe en hoop dat we elkaar spoedig kunnen ontmoeten tijdens de verwezenlijking van één van haar doelstellingen.

Wim Pijpers.

Tijdens de toespraak van Pater Karel de Wilde kon men een speld horen vallen.

GILDEN VAN SINT GANGULPHUS EN SINT LAURENTIUS BINNEN DE STAD HUISSEN

Huissen, gelegen aan de rand van de Over-Betuwe, grenzend tussen de Rijn en de Linge is een oude Hanzestad. De stadsverheffing werd verleend door de Hertog van Kleef in 1348.

Een belangrijk deel van de historische bebouwingen ging verloren door de zware bombardementen in de Tweede Wereldoorlog.

Het stadswapen van Huissen is een Zwaan. De zwaan is het Kleefse wapen en omdat Huissen een van de drostambten van Kleef was, is de zwaan in het Huissens wapen terechtgekomen.

Er is wel verschil, de Kleefse zwaan is heraldisch rechtsgaand en de Huissense zwaan is heraldisch linksgaand. En de zwaan is ook terug te vinden in de wapens van de Huissense Gilden.

Links Gangulphus, rechts Laurentius

In de gemeente Huissen bevinden zich de twee eeuwenoude Gilden het Sint Gangulphus en Sint Laurentius. Zij vormen de enige nog bestaande stadsgilden in Gelderland.

In 1411 werd in de stad Huissen, die toen nog tot het graafschap Kleef behoorde, het Sint Jorisgilde opgericht. Later in de vijftiende eeuw ontstond hier ook het Sint Antoniusgilde.

Deze beide Gilden hadden tot taak de verdediging van de stad Huissen, die als Kleefse enclave in het Hertogdom Gelre was gelegen. Dit kwam vooral tot uiting in 1502, toen Karel van Egmond, Hertog van Gelre, de stad Huissen tevergeefs belegerde. In het jaar 1536 fuseerden het Sint Jorisgilde en het Sint Antoniusgilde tot één Gilde.

Gildekapel

SINT GANGULPHUSGILDE

Begin zestiende eeuw was een hand- en voetboogilde niet meer zo noodzakelijk. Dit kwam door de opkomst van de vuurwapens en het feit dat de verdediging van de steden steeds meer werd overgelaten aan betaalde troepen. Vandaar dat beide Gilden besloten te fuseren tot het huidige nog steeds bestaande Sint Gangulphusgilde.

Dit Gilde werd onder bescherming van de stadspatroun Sint Gangulphus geplaatst. In de loop der eeuwen verloor het Sint Gangulphusgilde zijn militaire functie en kreeg het vooral tot taak als broederschap de eenheid van de bevolking in burgerlijk en kerkelijk opzicht te bevorderen.

De fusieakte uit 1536 is nog steeds in het bezit van de Gilden en een kopie hiervan hangt in de Gildenkapel. De tekst hiervan luidt:

"In den jaere ons Heeren duysent vijfhondert ses und dertich heeft die Eerendtfeste und Vromen Joncker Elbert van Pallandt Erfmarschalk, onseren drost en amptsman in stadt und van wegen ons genedigen lieven Heeren, mit toedoen Richter Burgemeijster Schepenen en Raidt en die gemeine Burgeren en Burgers kijnderen van Huessen, van die twee schutterije ende broederschapen nementlich Sancti Anthonius ende Georgius, om meerder liefde, vrundtschap en eendracht to halten, een schutterij ende broederschap gemeackt geheyt Sanctus Gangulphus Schutterije und Broederschap".

Oudste zilveren schild

Adjudantsplaat met aan de achterzijde Maria van Kevelaer.

SINT LAURENTIUSGILDE

Het Sint Laurentiusgilde is het jongste Gilde, zij dateert uit 1661. Dit Gilde werd opgericht als "jong gesellen schutten compagnie".

Het Gilde werd opgericht met toestemming van de landsheer, Keurvorst Friedrich Wilhelm von Brandenburg. Dit wegens verleende krijgsvrijstellingen.

"De broederschap der jong gezellen is opgericht in het jaar 1661 onder de regering van de Doorluchtigsten Keurvorst von Brandenburg Hertog Cleef Glorieuzer Gedagtenis".

Zo luidt de trotse aanhef in het in 1808 aangelegde Gildenboek van het Sint Laurentiusgilde.

Door het ontbreken van het oudste Gildenboek, dat na 1873 verloren is gegaan, is er over de geschiedenis van het Sint Laurentiusgilde uit de periode 1661 – 1750 weinig bekend.

Samenwerking

Sinds het einde van de negentiende eeuw (1889) werken beide Gilden nauw samen.

Volgens de tradities behoren de ongehuwden (jonggezellen) tot het Sint Laurentiusgilde en de gehuwden tot het Sint Gangulphusgilde.

Uiterlijk kan men het verschil nog zien aan de kleuren van de kostuums en de vaandels.

Het Sint Gangulphusgilde voert de rode kleuren en het Sint Laurentiusgilde voert de blauwe kleuren.

Historisch bezit

Beide Gilden zijn in het bezit van een groot aantal, soms zeer oude, zilveren schilden.

Van het koningszilver zijn o.a. tijdens de tweede wereldoorlog oude en kostbare exemplaren verloren gegaan. Groot was de verrassing voor de Gildenbroeders toen ze in 1969 uit handen van de toenmalige burgemeester Stadhouders vijftien schilden mochten terugontvangen. Het oudste schild was uit 1554 van Claes Smaelevelt, en het jongste uit 1893, van H. Derksen. De schilden waren in het bezit van W. Miners, tijdens de oorlog sergeant-majoor in de "Polar Bear" divisie. Deze divisie was betrokken bij de bevrijding van Huissen in april 1945.

Bij het landjuweel van 1956 is aan de Gilden een schitterend nieuw borstschild (broche) aangeboden. Deze kwam in de plaats van het helaas in het begin van 1900 verkwanselde 16e eeuwse borstschild. Het is een nieuw ontwerp maar de oude elementen zijn wel overgenomen. Dat zijn het Gangulphusbeeld en de beide wapenpenningen. (Kleef en Mark)

Het verdwenen borstschild werd in 1973 teruggevonden en bevindt zich nog steeds in particulier bezit. De broche wordt door de koning van het Sint Gangulphusgilde gedragen.

De zilververzameling telt ook zes adjudantsplaten uit 1779. De afbeeldingen erop zijn van Maria van Kevelaar aan de ene en Sint Gangulphus aan de andere zijde. De stokken met de platen erop worden gedragen door de adjudanten van het Sint Gangulphusgilde. Ook tot het bezit behoren twee zeventiende-eeuwse eikenhouten dekenstokken, de zogenaamde "St. Jännekes". De Flitzenboog is een zilveren handboog. Deze is waarschijnlijk verloren gegaan tijdens de laatste wereldoorlog. De leden van het Sint Antoniusgilde hebben met de handboog de stad tijdens het beleg van 1502 succesvol verdedigd. De Flitzenboog sierde de koningsketen van het Sint Antoniusgilde en werd na de fusie in 1536 aan de Gangulphusketen gehangen en is in de Tweede Wereldoorlog verloren gegaan. De huidige Flitzenboog werd op zondag 27 mei 1990 aangeboden door de burgemeester.

De historie van de Gilden wordt door zeer oude Gildenboeken gedocumenteerd.

Het oudste boek van het Sint Gangulphusgilde begint in 1576, met de aantekening van de fusie uit 1536. Het eindigt in 1777.

Het gildenboek, aanvangende in 1777, is tijdens de tweede wereld oorlog verloren gegaan. In kopie-vorm is het gelukkig wel bewaard gebleven. Het boek van het Sint Laurentiusgilde dateert uit 1777 en is ongeschonden gebleven. De historie van de Gilden kan niet alleen door de oude Gildenboeken worden gedocumenteerd, maar ook door foto- en filmmateriaal. Het oudst bekende filmfragment dateert uit 1921. Er zijn ook veel foto's van de Gilden.

Veel oude foto's uit privé-bezit worden door de archivaris gekopieerd voor ons fotoarchief.

Koninklijke erepenning voor de Huissense gilden

Op zondag 18 mei 1986 werd er in de Gouden Engel een receptie gehouden door het Sint Gangulphus en het Sint Laurentiusgilde. Dit ter gelegenheid van het feit dat 450 jaar geleden het Sint Gangulphusgilde ontstond uit een fusie van het Sint Antonius en het Sint Jorisgilde. De burgemeester verraste de Gilden, tijdens de druk bezochte receptie, met een koninklijke erepenning. De burgemeester schonk de penning met oorkonde uit naam van Koningin Beatrix aan de jubilerende Gilden.

Vendelen op de markt ± 1905.

De Gilden hebben een eigen Gildekapel in de stadsparochiekerk.

Aktiviteiten

De Huissense Gilden bezitten nog vele eeuwenoude tradities en gebruiken. Een aantal (zon-)dagen per jaar zijn de Gildenbroeders "verplicht" om met hun Gilden "rond te trekken".

In totaal zijn er zes van deze dagen. De dagen worden aangekondigd. Dit geschiedt door twee tamboers, die al een dag tevoren en 's morgens, voordat de Gilden optrekken, trommelend een rondgang door de stad maken.

De "verplichting" stamt nog uit vroeger tijden, men was dan boeteplichtig als men niet mee optrok.

Beloken Pasen

Dit is de eerste zondag na Pasen, ook beloken Pasen genoemd. Deze dag wordt de oprichting van het Sint Gangulphusgilde in 1536 herdacht.

Gangulphusdag

Deze wordt op de eerste zondag in mei gevierd. Op die dag wordt het feest van Sint Gangulphus gevierd, de schutspatroon.

De Gilden trekken dan door de stad naar de kerk. Na de Eucharistieviering wordt het Gangulphuslied gezongen, waarna de Gilden voor een bijeenkomst weer naar het Gildenhuis gaan.

Huissense Umdracht, Sacramentsdag

De zondag waarop sacramentsdag wordt gevierd trekt traditiegetrouw de Huissense Umdracht door de straten. De Gilden vervullen een centrale rol in de Umdracht.

Het Jaarfeest

Beleg en ontzet en het koningschieten.

De Huissense Gilden zijn in feite ontstaan om hun stadje Huissen te verdedigen tegen vreemde aanvallers. In 1502 zijn de Huissense Gilden daadwerkelijk in de slag geweest.

Zij hebben de belegering van Hertog Karel van Gelre doorbroken en hem, tezamen met de hulp van de Kleefse troepen, (Huissen was toentertijd een Kleefse enclave) op de vlucht gejaagd. Dit wordt elk jaar nog door de Huissens Gilden herdacht, tijdens het beleg en ontzet van Huissen.

Dit beleg en ontzet wordt dan nagespeeld. Dit gebeurt elk jaar op de zaterdag het dichtst bij de feestdag van Sint Jan. (24 juni).

Elk jaar schieten de Gilden voor de titel van koning van de Gilden. Dit doen zij op de zondag het dichtst bij de feestdag van Sint Jan (24 juni). Diegene die het laatste stukje hout van de houten klos afschiet mag zich voor een jaar koning van het Gilde noemen. Na afloop van het koningsjaar dient hij een zilveren plaat aan de Gilden te schenken.

Sint Laurentiusdag

Op de zondag die het dichtst bij 10 augustus valt wordt het feest van Sint Laurentius, schutspatroon van het jonggezellengilde, gevierd. De Gilden trekken dan door de stad naar de kerk. Na de Eucharistieviering wordt het Laurentiuslied gezongen, waarna de Gilden voor een bijeenkomst weer naar het Gildenhuis gaan.

Kerkwijding

De jaarlijkse verplichte Gildenactiviteiten worden besloten met kerkwijdingzondag.

Andere activiteiten

De aanwezigheid van de Gilden wordt bij belangrijke plaatselijke gebeurtenissen telkens weer op prijs gesteld. Regelmatig zien we de Gilden ook in het buitenland (Denemarken, België, Duitsland en Polen, Europees koningschieten) tijdens Gildenconcoursen of historische optochten.

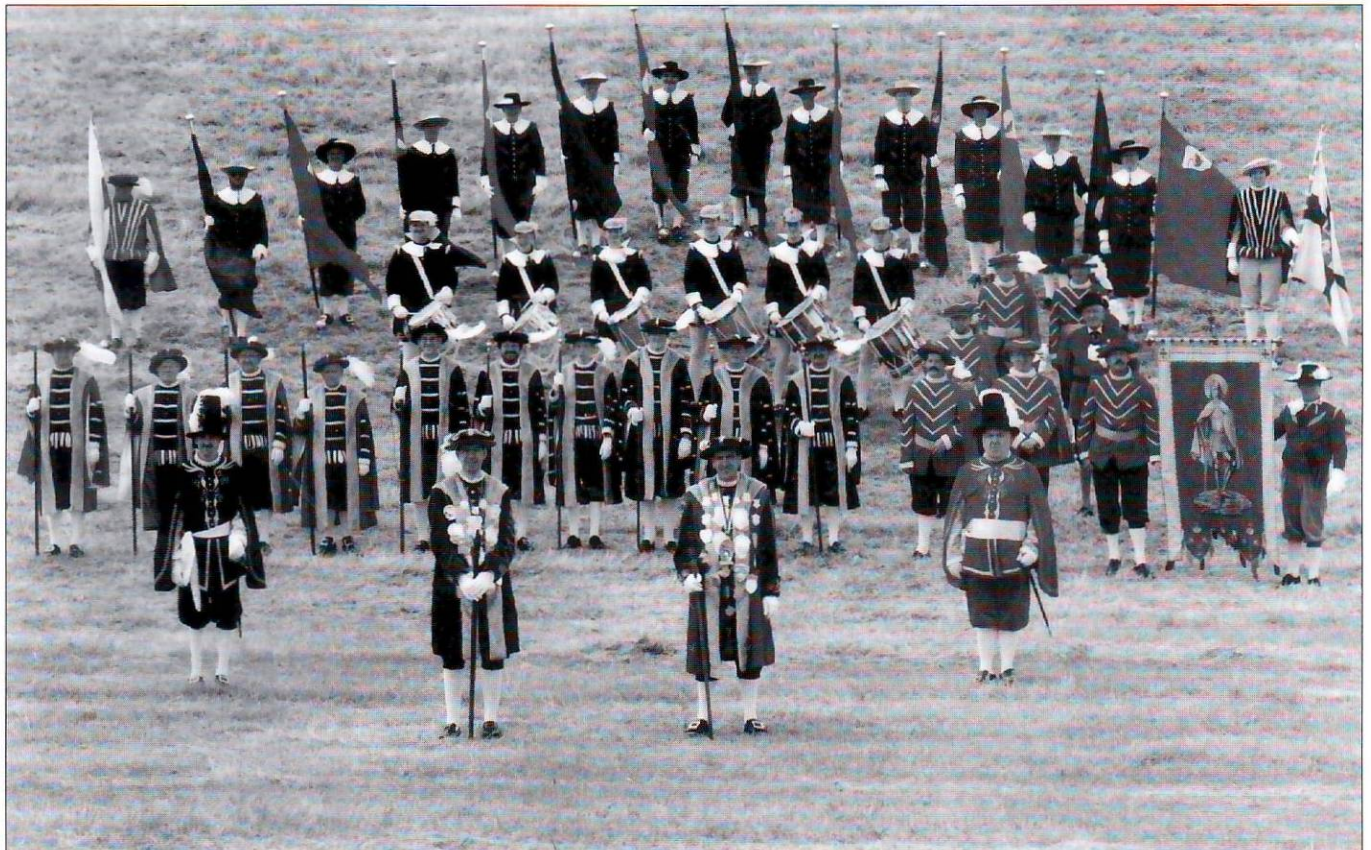
Maar ook in Nederland gaan de Gilden regelmatig op pad.

De Gildenkroniek

Drie maal per jaar verschijnt er een tijdschrift uitgegeven door en gaande over de Huissense Gilden. Het bevat artikelen over actuele en historische gebeurtenissen.

Tot slot

Dit was in het kort de geschiedenis van de Huissense Gilden. Is na het lezen van dit artikel Uw nieuwsgierigheid gewekt voor het Huissense Gildenwezen, neem dan contact op met: Jan Wannet, Gravekamp 105, 6851 NK Huissen, 026 - 3250973, Email: J.Wannet@12Move.nl Of kijk op internet, <http://members.xoom.com/gilden>

Statiefoto van de Huissense Gilden.

3e GRENSLAND SCHUTTERSFEEST IN MOLENBEERSEL

“We kunnen ons ‘ruiken’ dus moeten we elkaar ook meer zien!”

Met deze uitspraak verwelkomde Jef Baens, voorzitter van schutterij Sint-Hubertus Manestraat, op 16 april j.l. de genodigden en de schutters van de 13 deelnemende verenigingen (6 Belgisch- en 7 Nederlands-Limburgse).

Burgemeester Theo Schoofs had het over de relaties met Stramproy die nu eigenlijk door Weert overgenomen zouden moeten worden.

Na 30 mei 727, zijn sterfdag, en vooral na zijn heiligverklaring en in de verdere loop van de geschiedenis, werden steeds meer verenigingen, alsook de onze, rond zijn naam gevormd. Bovendien werd hij erkend als diegene die als bisschop van Maastricht, op een heel actieve manier in onze Belgische Ardennen de grondlegger werd van het Christendom.

De dag van 3 november is dan ook de verjaardag van de verheffing van zijn relieken in 743, waarvan in 825 een gedeelte werd overgebracht naar de later naar hem genoemde stad Saint-Hubert.

Het typische dat in het geheugen van de geschiedenis ons van Hubertus zal bijblijven is zijn eenvoud en zijn dienstbaarheid. Dat was toen voor de bevolking de waarborg voor de echtheid van zijn boodschap. Mogen we ons in deze geest vandaag rond hem verenigd weten, wetende dat de toewijding van onze vereniging, evenals de toewijding van een oprecht geloof in God hem ter harte blijft gaan.

Almachtige, eeuwige God, Door Uw toedoen was het woord en voorbeeld van de heilige bisschop Hubertus een hulp voor Uw volk, en een hulp voor verenigingen, zoals deze schutterijvereniging, die aan zijn herderlijke zorg zijn toevertrouwd.

Verleen ons, dat wij zijn gedachtenis in ere houden en de weldaad van zijn voorspraak ondervinden ...”

Na deze vrome woorden en het openingsgebed, startte de optocht en aanschouwden de aanwezigen de 13 schutterijen onder een stralende zon.

Dan kreeg pater Rudy Buytaert, van de "Gerkenberg" Bree, het woord:

"Onze schutterij draagt de naam van Sint-Hubertus. Hubertus is een heel speciale heilige. Niet omwille van zijn plotse bekering, maar wel omdat hij zo hedendaags is. Hubertus is aangesproken door de Heer, in het volle uitoefenen van zijn hobby, een plaats waar je het eigenlijk niet zou verwachten: tijdens een jachtpartij.

Vandaar kennen we hem wellicht als de patroon van de jagers. Het is vanuit deze Godsverering dat deze man zich ontpopte tot een groot mensenvriend, waarrond mensen zich aangetrokken wisten en zich gingen thuisvoelen, zich verenigden omdat ze de aanwezigheid van Christus in zijn leven konden ervaren. Het bewijs dat het waar was, werd later bevestigd.

Maurice Didden: "Raak."

Nadat de genodigden hun drankje hadden genuttigd, schoot Maurice Didden, pas in functie als vice-president van de OLS-Federatie, als eerste zijn bōlke af. De schietwedstrijden en andere wedstrijden begonnen daarna. De jury keek aandachtig toe en noteerde de punten. In de feesttent klonk er al vroeg Limburgse muziek en hoorden wij het vroegere Molenbeerselse volkslied: Dat is Molenbeersel, dorpje aan de grens ..."

Een frisse pint smaakte er heerlijk en in de eetruimte werden koffie en andere versnaperingen goed verzorgd en genuttigd.

Er heerste een vrolijke ambiance op het feestterrein en elke aanwezige genoot zichtbaar van de vroege voorjaarszon.

Uitslagen

Zowel in de optocht als in de korpswedstrijd won Sint-Servatius Raam. Het is de eerste maal dat zulks gebeurt. Zij kregen dan ook de wisselbeker Jan van Buul en de medaille. Tweede en derde in de optocht waren St.-Catharina Stramproy en St.-Martinus Kinrooi. Bij de categorie A deelden St.-Cornelius Swartbroek, St.-Servatius Raam, St.-Ambrosius Kinrooi en St.-Catharina Stramproy de eerste prijs.

Laat ons hopen dat de beide Kessenicher verenigingen volgend jaar weer deelnemen aan dit intieme grenslandfeest!

Werner Smet.

SCHUTTERSBOED MAAS en KEMPEN

Voorjaarsvergadering

De negen punten van de agenda werden vlot afgehandeld, behalve dat over het vaststellen van de consumptieprijzen. Aangezien de OLS-Federatie de consumptieprijzen op NG 2 heeft gebracht voor het OLS, wou het bestuur van de schuttersbond deze op 37 BEF brengen.

Er werd gestemd. Eerst stemden slechts 7 schutterijen vóór en 6 wilden een verhoging tot 40 BEF (met de Euro in zicht), een meerderheid was er niet, wat wilden de anderen? Uiteindelijk werd de prijs op 37 BEF bepaald, maar op vrije schietwedstrijden kan elke organiserende vereniging zelf vrij de prijs bepalen.

Schuttersbond Maas en Kempen

Wijziging statuten: De leden van de raad van beheer (5 à 7 leden) worden benoemd voor 6 jaar en zijn herkiesbaar. De voorzitter wordt gekozen voor 3 jaar en is herkiesbaar. Hij wordt voorgedragen door de beheerraad en benoemd door de Algemene Vergadering.

Bondsfeesten: Het voorstel om 6 bondsfeesten in plaats van 5 te organiseren, werd verworpen.

Er komt een speciale 'dagprijs', bepaald door optelling van de punten behaald tijdens de optocht en deze van het korpschieten.

Dames mogen met de B-ploeg meeschieten.

Nieuw bestuurslid: Theo Verslegers van schutterij St.-Anna Voorshoven werd verkozen tot nieuw bestuurslid van de Bond Maas en Kempen.

Om 16 uur schieten alle ploegen 2 ronden (36 punten). De kaveling gebeurt 'schot per schot'. Per zes-tal heeft men 6 minuten tijd.

De jeugd (< 16 jaar) mag per drietal schieten tijdens de bondsfeesten.

Erekruijschieten: Voor de eerste ronde: 36 punten tot 17 uur (jeugd 18). De tweede ronde: 72 tot 20 uur (jeugd 36 en dan wordt de wedstrijd stopgezet). Derde ronde: vanaf 20 uur tot 102 schoten. Wie op het voorziene uur het aantal treffers niet heeft bereikt, wordt uitgesloten. Medailles bondsfeest: Voortaan worden de punten per bondsfeest samengeteld en per categorie wordt de stand opgemaakt voor het hele seizoen. Volgens deze rangschikking worden de medailles uitgereikt.

Boekenstand en LST op de bondsfeesten: Teneinde het restant van het gedenkboek te verkopen alsook andere schutterspublicaties en om ook het Limburgs Schutterstijdschrift te promoten, zal er een standje worden ingericht op de bondsfeesten. De schutterijen kunnen daar dan ook hun nieuws betreffende hun schutterij doorgeven voor publicatie in het Limburgs Schutterstijdschrift.

Werner Smet.

Bondsfeesten op nieuwe leest geschoeid

Vanaf het komende seizoen zullen een aantal ingrijpende wijzigingen worden doorgevoerd op de bondsfeesten. Deze wijzigingen zijn het resultaat van drie bijeenkomsten van het bondsbestuur met afgevaardigden van alle schutterijen.

De belangrijkste wijzigingen betreffen het traditionele en folkloristische karakter van de schutterijen. Zo zal er meer nadruk gelegd worden op de beoordelingen tijdens de optochten.

Alle punten toegekend door de juryleden aan: tamboer-majoor; commandant; vaandeldrager en voor het mooiste geheel tijdens de optocht en het defilé, zullen samengeteld worden met de punten van het inschieten van de A-, B- en C-zestallen. Voor die vereniging met het hoogste aantal punten wordt een dagprijs ingevoerd.

Verder zullen er per bondsfeest geen prijzen meer uitgereikt worden aan commandanten, vaandeldragers en tamboer-majoor. De punten behaald tijdens de optochten van vier bondsfeesten, zullen opgeteld worden. Voor elke categorie (historisch, militair en fantasie)

zullen een aantal prijzen uitgereikt worden voor de individuele beoordelingen. Men denkt eraan om de uitreiking van deze prijzen samen met bijvoorbeeld de erekruisen op een feestavond, na afloop van het seizoen, te doen.

Om de kansen van iedereen te verhogen, worden er in de loop van het jaar 2000 cursussen georganiseerd voor vaandeldrager en commandant. De noodzaak voor deze opleidingen werd pijnlijk duidelijk uit de punten die behaald werden op de bondsfeesten van 1999. Dankzij de financiële steun van de provincie werd het mogelijk om deze opleidingen dit jaar te organiseren. Maar ook voor de komende jaren worden een aantal cursussen gepland.

Ook op het gebied van het schieten verandert er wat. De punten van 2 cm ribbe behoren definitief tot het verleden. Het inschieten zal gebeuren zoals op het OLS, namelijk met twee ronden van 18 punten en dit op punten van 1½ cm ribbe. Daarna pas gaat men over tot kavelen. Dit kavelen gaat niet meer zoals vroeger met drie schoten per schutter, maar telkens één schot per schutter per ronde. Op deze manier hoopt men een betere verdeling van de verschillende schilden te bewerkstelligen.

Ook aan de jeugd is gedacht. Deze kunnen aan een aparte drietallen wedstrijd deelnemen.

Na het seizoen zal dan een evaluatie opgemaakt worden aan alle wijzigingen en eventueel waar nodig bijgestuurd worden. Toch rekenen wij op ieders medewerking om deze wijzigingen tot een succes te maken, temeer omdat deze tot stand gekomen zijn in overleg met alle betrokken schutterijen.

Peter Ressen, secretaris.

Cursussen

De schuttersbond Maas en Kempen organiseert dit jaar een cursus 'vlaggedrager' en een cursus 'commandant'. Deze opleidingen gebeuren met financiële steun van de Provincie Limburg.

Aan de cursus 'commandant' nemen de volgende schutters deel: Ronald Derenette van St.-Anna Voorshoven, Jean Plessers en Jaak Veuskens van St.-Harlindis en relindis Ellikom, Renier Ruttens van St.-Joris Kaulille, Benny Maesen van St.-Laurentius Bocholt, Mathieu Beynsbergen van St.-Martinus Mollenbeersel, Vital Houben en Mathieu

Boonen van St.-Martinus Kinrooi, Paul Aerts van St.-Martinus Niel bij As, Jacques Van Heinsbergen van St.-Pieter Elen, Eduard Conings en Henrie Baeyen van St.-Sebastiaan As, Toon Hensen en Guido Bloemen van St.-Sebastian St.-HuibrechtsLille, Jean Van Eygen, Godfried Teuwen en Johan Janssen van St.-Servatius Raam, Frans Bleyen van St.-Trudo Opitter en Jozef Baens van St.-Hubertus Manestraat. Dit zijn dus 19 commandanten of toekomstig commandanten.

Inhoud van de cursus

De cursus omvat de volgende onderdelen: algemeenheden, opstellingen, verschillende bevelen: geven van het bevel en de uitvoering, groeten met de sabel.

Uit de algemeenheden noteerden wij het volgende: De taak van commandant is veelomvattend. Hij is verantwoordelijk voor een juiste opstelling bij het vertrek. Tijdens de optocht moet hij erop toezien dat fouten gecorrigeerd worden en dat de juiste bevelen op de juiste tijdstippen worden gegeven.

De commandant heeft zelf steeds een fiere houding en beveelt met luide stem. Hij let op de houding van de manschappen, de lijning in de gelederen en rotten ...

De manschappen zullen door veel oefening de bevelen van buiten leren zodat de uitvoering een automatisme wordt. Ze zullen steeds hun houding, lijning en stand van de wapens in het oog houden en verbeteren ...

Paradepas: schutterijen in militaire en fantasie-uniform die wapens dragen, voeren altijd de paradepas uit bij het defilé. Deze in fantasie, welke geen wapens dragen, zijn niet verplicht de paradepas uit te voeren tijdens het defilé.

Gilden in historische uniformen voeren nooit de paradepas uit.

Dit alles werd overgenomen uit het cursusboekje, samengesteld door Peter Ressen en met foto's van Herman Janssen betreffende de bewegingen met de sabel.

Het is onze bedoeling om een vervolgreeks te starten waarin de commandanten van de schutterijen zich voorstellen aan de lezers van het Limburgs Schutterstijdschrift.

Als eerste zullen wij de Bondscommandant voorstellen, welke ook commandant is van St.-Servatius Raam.

Werner Smet.

'BONDSCOMMANDANT "MAAS EN KEMPEN" EN COMMANDANT VAN ST.-SERVATIUS RAAM'

Het is logisch dat we deze reeks beginnen met de bondscommandant van de Schuttersbond Maas en Kempen, al bestaat deze functie nog maar zes jaar. Leo Aengeveld vervult deze functie met klasse.

Leo Aengeveld werd in Ophoven geboren op 8/5/1937 en hij is nu woonachtig in de Nagelstraat. Hij is gehuwd met José Beijnsberger en samen hebben ze twee kinderen: Carine en Jacky.

Schuttersfamilie Aengeveld

De grootvader van Leo Aengeveld, Herman Aengeveld, was de oprichter van schutterij Sint-Servatius Raam in februari 1925. Zijn zonen Mathuis, Leo, Pieter, Gerard en Guillaume traden dadelijk toe tot de vereniging. Leo's broer Mathieu is nu ook al meer dan 50 jaar lid van schutterij Sint-Servatius en ook diens zoon is lid.

Leo begon zijn schuttersloopbaan in 1951, toen hij lessen ging volgen in het gemeentehuis van Kinrooi (nu bibliotheek). Zo begon hij met de kleine trom en hij heeft alle functies van het trommelkorps doorlopen. Zijn kinderen Carine en Jacky zijn ook bij het trommelkorps geweest, Jacky zelfs als kleine 'tamboer-majoor'. Gans het gezin trok naar de schuttersfeesten tot de kinderen groter werden en volleybal gingen spelen. Er was te weinig jeugd van hun leeftijd aanwezig bij de 'schutten'.

Commandant

In 1967 werd Leo dan Commandant van schutterij Sint-Servatius Raam in opvolging van Lambert Segers, die deze functie deed tot-

Lambert Segers.

Leo Aengeveld als commandant bij Sint-Servatius-Raam.

dat hij niet meer kon. Lambert was ziekelijk en overleed in juni 1968. Raadgevingen heeft hij Leo niet meer kunnen meegeven.

Vroeger liep de commandant maar wat naast de troep en er voelden er ook weinigen voor om die job echt goed uit te oefenen. Maar Leo nam zijn functie wel goed op. Hij trachtte autoritair te zijn als het moest, maar sprak iedereen steeds fatsoenlijk aan. Opmerkingen werden enkel gegeven als het nodig was. Hij had echter een gemakkelijke groep. Als commandant moet je 'motiveren' om het zo goed mogelijk te doen – we moeten het immers "samen" doen, willen we een prijs behalen.

Leo werd goed aanvaard in de groep en vond aan de functie van commandant niets vervelends, anders was hij al lang gestopt. In februari 1994 volgde Leo de commandantencursus in Niel-bij-As.

Wanneer er een activiteit in de kerk is, dan staat Leo als commandant steeds vooraan bij de officieren. Leo: "Ik leg dan steeds uit wat ik vooraan in de kerk uitvoer, aan elk-een die er om vraagt".

Tot 10 jaar geleden was Leo gedurende 10 jaar ook bestuurslid.

Ook schoot hij altijd behoorlijk mee in de 'A-ploeg'. Nu is hij nog achteropschutter. Leo was twee keer koning: in 1957 en in 1993. Een 'actieve' rol in de schutterij vindt Leo fijn, maar voorzitter zou hij niet willen zijn.

Bondscommandant

Het was het bestuur van de Schuttersbond Maas en Kempen al opgevallen dat er meer orde moest zijn bij de opening van de Bondsfeesten. Vandaar dat men zes jaar geleden een beroep deed op Leo Aengeveld. Leo: "We geven er nu wat 'lijn' aan, we moeten toch een goed figuur slaan bij de genodigden, zonder te overdrijven en ons als echte militairen te gedragen. Zo spreek ik ook met de voorzitter Jan Grondelaers af wanneer deze het woord neemt om bijvoorbeeld de namen van de overledenen te memoreren bij het eerste bondsfeest van het seizoen.

Ditjes en datjes én 101 prijzen!

Leo heeft ook het 'zelf wijn maken' als een fascinerende hobby. Hij houdt ook nauwgezet zijn uitslagen bij die hij behaalde als commandant op de schuttersfeesten. Zo behaalde hij van 1971 tot 1999 maar liefst 101 prijzen, waaronder 41 maal een eerste prijs en 17 keer een tweede prijs.

Leo werkte van 1973 tot 1997 bij de Gemeente Kinrooi als electricier en technisch medewerker van de Technische Dienst. Hij was steeds zeer behulpzaam. Nu is hij met welverdiend pensioen en is hij actief bij de plaatselijke Bond van gepensioneerden.

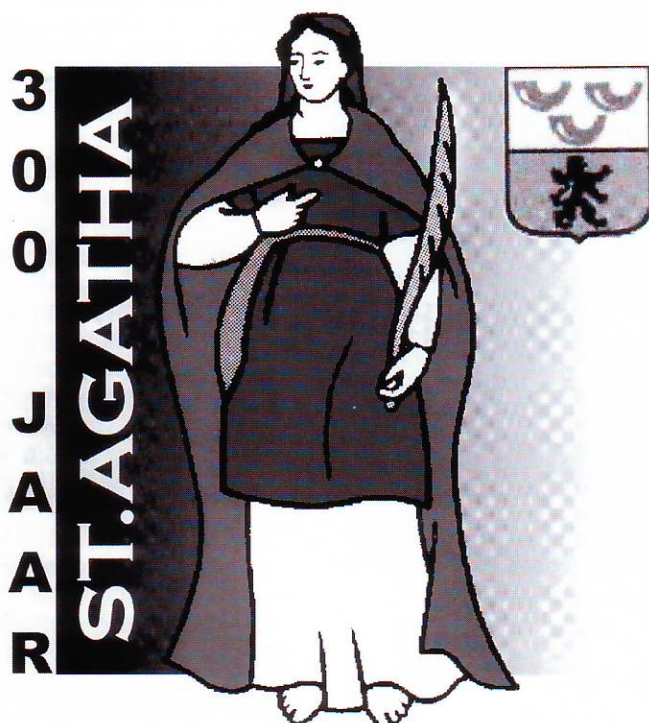
Opvolging

Leo denkt er tijdig aan. Er zijn bij de vereniging een paar lesvolgers van de commandantencursus, zodat er daar wel een kandidaat zal zijn. Zo kan ik in 2002 met een gerust hart stoppen wanneer ik 35 dienstjaren heb als commandant en meer dan 50 jaar bij de schutterij ben. Een goed moment om de fakkel door te geven!

In het bijzijn van Herman Janssen namen we op ons terras, bij een heerlijk lenteweertje, afscheid van deze 'gedreven' schutterscommandant.

Werner Smet.

DRIE EEUWEN ST. AGATHA HAELEN

Met een groots jubileumfeest op zondag 7 mei vierde schutterij St. Agatha Haelen haar 300-jarig bestaan. De Stichting Steunfonds St. Agatha heeft de organisatie ter hand genomen van alle jubileumfestiviteiten, waarvan het schuttersfeest de meeste uitstraling heeft. Een weekend eerder, op 29 en 30 april, leefde Haelen ook reeds met haar schutterij mee. Op de zaterdag een kindermiddag en de viering van koninginndag, op de zondag het koningsvogelschieten. Bij gelegenheid van het jubileumfeest zijn voorzitter Piet Bergmans en secretaris Jan Hendrix koninklijk onderscheiden.

Koninginnen

Dat van het vogelschieten op koninginndag ook vaak een echte 'koninginndag' gemaakt wordt blijkt uit de vele vrouwelijke koningen die Haelen in de afgelopen jaren gehad heeft: in 1991 was dit Truus Bongarts, 1993 Riet Rietmeyer, 1994 Helmie Kanders en 1999 Wendy Kersten.

Dat Sint Agatha met een vrouwelijke heilige een uiterst vrouwvriendelijke schutterij is, blijkt niet enkel uit de lijst van koninginnen, maar meer nog door het Limburgs Dames Schuttersfeest.

Limburgs Dames Schuttersfeest

In 1991 nam St. Agatha-voorzitter Piet Bergmans het initiatief voor een schuttersfeest, met een deelname van alleen maar dames. Het idee werd uitgewerkt door schutterijsecretaris Jan Hendrix en een concept voor een nieuw schuttersfeest was geboren. In 1992 vond het eerste LDS in Haelen plaats met opinies van schutters die uiteenliepen van een aanvankelijk schuchtere belangstelling tot een verbaasd onbegrip. Met 30 deelnemende verenigingen en 68 damesdrietallen had Haelen echter al een basis gelegd, waarvan het vuur levend werd gehouden door ook in 1993 de organisatie zelf ter hand te nemen. In de daaropvolgende jaren is de winnaar van het schieten het schuttersfeest gaan organiseren.

Ook hier liet Haelen weer van zich horen doordat het Haelense drietel in 1995 de schietwedstrijden op haar naam zette en St. Agatha in 1996 bij het eerste lustrum het feest wederom op poten mocht zetten.

Bij de oprichting van de "Stichting Limburgs Dames Schutters-feest" trad Piet Bergmans toe als vicevoorzitter.

St. Anna en het OLS

Voorgaande grotere schuttersfeesten die in Haelen plaatsvonden liggen verder terug. Het zijn de zogenaamde voorlopers van het Oud-Limburgs Schuttersfeest.

Al in 1879 had een St. Anna schutterij dit grote internationale schuttersfeest gewonnen en in 1880 in Haelen georganiseerd. De overwinning ging gepaard met een optocht bij fakkellicht door Haelen met sappeurs en een gekostumeerde hardloper.

Ook in 1883 lag de organisatie bij de Jonge schutten van Haelen, te weten de St. Anna schutterij. Hieraan namen 30 gezelschappen deel. In 1886 staat de oude Haelense schutterij als organisator te boek; waarschijnlijk was dit St. Agatha. In 1903 tenslotte boekte St. Anna nogmaals de schietwinst, waardoor het feest in 1904 nogmaals in Haelen plaatsvond.

Zodra als deze reeks van schuttersfeesten de naam OLS in 1906 meekrijgt, komt Haelen niet meer aan bod voor de organisatie.

Patroonheiligen Agatha en Anna

Niet altijd kende de Haelense schutterij een even vrouwvriendelijk karakter als heden ten dage. Nog in de jaren dertig staat opgetekend dat er slechts mannelijke leden waren, dus zelfs geen koningin de schutters vergezelde. Haelens schutterij staat echter onder patronage van de vrouwelijke heilige Agatha. Al in het oudste reglement uit 1884 staat dit vermeld. Hier is aan toegevoegd dat de schutterij

Sint Agatha Haelen in aantocht. Vreemd is dat op het vaandel niet het 300-jarig bestaan wordt ondersteund, maar dat de vermelding van het jaartal 1650 op een 350-jarig bestaan duidt.

niet alleen onder bescherming staat van St. Agatha, maar ook van de kerkpatroon St. Lambertus. De jonge schutterij, die in de 19e eeuw actief was, stond eveneens onder vrouwelijke bescherming, namelijk van St. Anna. Beide schutterijen bezoeken de schuttersfeesten in de omtrek, zoals in 1887 te Baarlo en vierten samen de troonsbestijging van koningin Wilhelmina (1898). Toch speelden de dames al vroeg een rol met betrekking tot de schutterij: een van de oudste schilden is namelijk in 1750 geschonken door de ongehuwde meisjes, "de Jonge Dochters van Halen".

De baronnen van Keeverberg d'Aldengoor

In Haelen staat het kasteel Aldengoor, eertijds bewoond door de baronnen Van Keeverberg. Door deze adellijke familie verkreeg de schutterij St. Agatha haar reglement. Aan deze reglementen is het ontstaan van drie eeuwen geleden ontleend. In de inleiding tot het reglement van 1884 is namelijk vermeld dat de broederschap der H. Agatha haar eerste reglement op 9 mei 1700 ontving van Rudolph Caspar, baron van Keeverberg. Diens zoon Karel Emmanuel vernieuwde het stuk (1779), evenals zijn zoon Karel Frederik Jozef (1822).

Zijn neefje Karel Georges Clemens Jozef bekrachtigde het reglement (1850) en verleende een nieuw (1884). Beide schutterijen St. Agatha en St. Anna namen deel aan de viering van de 76e verjaardag van Baron Charles de Keeverberg d'Aldengoor in 1898.

Deze laatste baron en adellijke beschermheer overleed in 1903. Sedertdien heeft de vereniging nieuwe wegen bewandeld en is uiteindelijk geraakt tot haar huidige bloei op het moment dat ze haar 300-jarig verleden gedenkt.

Luc Wolters

Bronnen:

Jolles, "Schuttersgilden en Schutterijen", in: Publications. (1936) 79-81.

Diverse krantenartikelen.

Feestgids LDS Haelen, 1996.

De Limburger Koerier, zat. 13 aug. 1898

OLS-gids Koningsbosch 1993, pp. 79, 81 met de door Wim Pijpers aangevulde lijst van OLS-organisatoren.

Het koningspaar van St. Agatha Haelen tijdens de OLS-optocht 1998 te Kinrooi.
Foto: Joh. de Kroon

VERSCHENEN

Karlsschützengilde Aachen

Over het Akense Karlsschützengilde is een boek verschenen naar aanleiding van de viering van het 1200-jarig bestaan. Aan deze schutterij met haar grootse historische pretenties, die teruggaan tot de tijd van Karel de Grote is eerder aandacht besteed in L.S. 42, p. 43. "Chronik der Karlsschützengilde vor 1198 Aachen e.V. herausgegeben von der KarlsschützenGilde vor 1198 Aachen e.V. aus Anlass der 1200-Jahr-Feier im Jahre 1999" is te krijgen in de Akense boekhandels.

St. Sebastianus Herzogenrath

Een ander boek van vlak over de grens is: "St. Sebastiani Armbrustschützen-Gesellschaft anno 1250 Herzogenrath. Siebenhundertfünfzig Jahre". Ook de historische oorsprong van deze schutterij wordt in het boek nauwelijks toegelicht. Het oudste reglement dateert uit 1504, duidt echter op een ouder bestaan. Om dan gelijk door te stomen naar het in de dertiende eeuw ontstane belang van de vesting van het stadje en daar de ontwikkeling van een burgerwacht aan te koppelen, waaruit in 1250 dan de schutterij ontstaan zou zijn, is allerminst aangetoond.

Door een historisch nevel omhuld blijft ook de vermelding van de zogenaamde "Schütz von Rode", die in dienst van de stad of afkomstig uit een leger bij de belegering van het stadje een hoge veldheer doodschoot. De St. Sebastianusschutterij sluit hem maar wat graag in haar gelederen als een der eerste kruisboogschutters, terwijl dit nergens uit blijkt.

Het boek, waarin ook aandacht wordt besteed aan de historie, kerkelijke gebruiken, bezit, het schieten en het zilver kost DM 20,=.

Bronkprocessie in Mheer

In het blad *Traditie*, een tijdschrift over traditie en trends, een uitgave van het Nederlands Centrum voor Volkscultuur, heeft professor Joep Leerssen een artikel geschreven over de Bronkprocessie in Mheer. Hierin is naast de bronkgebruiken in Mheer (zie ook L.S. 44, pp. 12-15) uitvoerige aandacht voor de achtergronden van de processie in het algemeen en het ontstaan van de sacramentsprocessie. De auteur Joep Leerssen doceert aan de Uni-

Standbeeld van Karel de Grote "Charlemagne" op het plein voor de Notre Dame te Parijs.

versiteit in Amsterdam en is bovendien actief als muzikant bij Kon. Harmonie St. Cecilia aldaar. Eerder schreef hij o.a. samen met Wim Senden de Historische verkenning van Mheer. Een los nummer van *Traditie* kost Fl. 8,95 (excl. porto). Het artikel verscheen in jg. 6, nr. 1. Te bestellen via tel.: 030-2319997.

"Het vliegende Vendel"

Dit is weliswaar met zijn uitgave in 1984 reeds een iets gedateerder boek, maar het behoort het Bijbelkje te zijn van de vendelminnende schutterswereld. Het vliegende Vendel is met zijn 300 pagina's een uitgebreid en inhoudelijk gevarieerd werk over het vendelen. De historie van het vendelen in de gilden wordt uitgebreid beschreven, alsmede de uitrusting van de vendelier. Als voorbeelden van traditioneel vendelen worden enkele vendelreeksen beschreven. Het boek is een uitgave van het Instituut voor Vlaamse Volkskunst (IVV) en is samengesteld door de werkgroep "vlaams vendelarchief". Het IVV, dat onder meer publiceert over oude dansen, traditioneel vendelen en klederdrachten biedt "Het vliegende Vendel" thans voor Fl. 22,= aan (excl. portokosten Fl. 10,=).

Bestellen kan door storting van dit bedrag op rek. 652501370 van de ING-bank te Putte (NL) tnv. F.H. Geens, voorzitter IVV, Zamenhoflaan 4/8, B-2900 Schoten (B). Op dit adres kan de lijst opgevraagd worden van de publicaties die door het IVV verzorgd zijn.

1600: Slag bij Nieuwpoort.

Dankzij het ronde jaartal een makkelijk te onthouden feit uit de Vaderlandse geschiedenis. De slag is vier eeuwen oud en daarom is er een boekje uitgegeven en wordt een tentoonstelling gehouden. Het boekje met veel illustraties is geschreven door Leen Dorsman, waarin naast de historische slag ook aandacht is voor de politieke achtergronden in de Republiek en een beschrijving van het leger en de oorlogvoering gevolgd wordt door de wijze waarop de Slag bij Nieuwpoort door de tijd heen is gezien. Het is een publicatie in de serie *Verloren Verleden* van Uitgeverij Verloren te Hilversum en kost Fl.19,90. ISBN 9065504516. De tentoonstelling is nog tot en met 25 juni te bekijken in het Historisch Museum Rotterdam, Het Schiedlandshuis, Korte Hoogstraat 31 te Rotterdam.

400 JAAR SCHUTTERIJ ST. PAULUS VAALS

Arthur Cransveld schreef een kloek boekwerk over zijn vierhonderd jaar oude schutterij St. Paulus Vaals, de "Paulus sjutse va Vols". In ruim 250 pagina's wordt een kroniek beschreven van vier eeuwen. Voor de schuttershistorie is met name geput uit het rijke archief van de schutterij, dat papieren behelst, die teruggaan tot 1602. Enkele malen zijn artikelen of delen hiervan overgenomen ter aanvulling van een bepaald thema. Zo beoogt een overgenomen stuk van het Schuttersboek Buchten een algemene inleiding te vormen. Echter evenveel artikelen of boeken zijn hierbij buiten beschouwing gelaten. Zo bezocht de schutterij al in 1874 een schuttersfeest van de "Rheinischer Schützenbund" bij het Karlsruhgilte te Aken. Met dit gilte had de schutterij grote overeenkomsten: beiden droegen opvallend genoeg een lange groene uniformjas met bolhoed. Terecht concludeert de auteur dat de Vaalser schutterij ouder moet zijn dan 1600. Al in het reglement van 1602 is er namelijk sprake van het koningsvogelschieten naar oud gebruik te regelen.

Toch worden niet alle bronnen even uitvoerig beschreven. Zo heeft Jolles (Publications 1937, pp. 70-75) meer over het dodenregister geschreven dan in het boek over de Vaalser schutterij staat. De verhouding van de schutterij tot de raad van de stad Aken verdient nader uitgezocht te worden. Deze raad betaalde een koningsgeld; de koning diende twee borgen voor te stellen, een uit Vaals en de ander uit Aken. Ook waren Akenaren lid van de schutterij in Vaals.

Over de 19e eeuw is kennelijk weinig bekend, hier worden slechts enkele pagina's aan besteed, voornamelijk met de vermelding van de koningen.

De vraag is of hier niet toch iets meer van was aan te treffen. Wederom te oordelen naar Jolles was hier meer van voorhanden en dan was het historisch verantwoord om aan te geven of en zo ja, waarom er keuzes gemaakt zijn in het bronnenmateriaal.

Desalniettemin is een grote brok historie ontgonnen en blootgelegd en dat is de grote verdienste van vier eeuwen St. Paulus Vaals.

Bovendien is na de kroniek een lijst opgenomen van activiteiten met toelichting, de koningen en keizers, de diverse rangen en functies, een ledenlijst, toelichting op het OLS, de financiën en de Zuid-Limburgse Schuttersbond.

In ettelijke bijlagen zijn de reglementen van 1602, 1841, 1926 en 1979 opgenomen, een briefwisseling met het koninklijk huis anno 1900 en een fotografische herdruk van de feestgids b.g.v. het grote schuttersfeest in 1900.

Het boek maakt een complete indruk en dat kan ook best als hier 15 jaar onderzoek aan ten grondslag ligt. Met name voor de gemeenschap Vaals is het schuttersboek van groot belang vanwege de vele namen en uitvoerige beschrijvingen.

Echt veel reclame hoeft dan ook niet meer gemaakt te worden, want de eerste druk is nagenoeg uitverkocht.

Enkele exemplaren zijn nog te krijgen bij boekhandel Thoma te Vaals voor Fl. 39,95.

Luc Wolters

St. Paulus Vaals met schutterskoning kapitein-commandant Hans Bonnema, seizoen 1990-91. Foto: Hub Sintzen.

Goud- Zilver Atelier Andriessen

Dorpsstraat 28
5708 GH Helmond(Stiphout)
Tel. 0492 - 550792
Fax 0492 - 522269

JANFRÉ

Voornaamste punten waar u op let bij aanschaf van nieuwe uniformen:

- *Goede kwaliteit**
- *Korrekte pasvorm**
- *Vlotte levering**
- *Betaalbare prijs**
- *Behoud van pasvorm**
- *Snelle nalevering**
- *Uitgebreide service**

Dit maken wij voor U.
Vraag vrijblijvend offerte.
Maak een afspraak.

**uniformen-
petten-
uitmonsteringen**

BRUSSELSESTRAAT 124
6211 PH MAASTRICHT
TELEFOON 043-3217712

Mr Cas van Heugten
ADVOCAAT EN PROCUREUR

Rijksweg Noord 214
6136 AE Sittard

- Verkeers- en bedrijfsongevallen
- Bij letselszaken komen Uw advocaatkosten meestal ten laste van de aansprakelijke partij
- Ook zaken met akte van onvermogen
- Echtscheiding, speciaal op gemeenschappelijk verzoek, ontslag, uitkeringen, slachtofferhulp, civiele zaken en strafzaken
- Korte telefonische info is kosteloos
- Vraag tijdig advies ter voorkoming van onnodige complicaties.

Spreekuur op telefonische afspraak: 046 452 88 99.

Kantoor: Rijksweg Noord 214 te Sittard.

LAARZEN LAARZEN L
PLUIMEN-VEREN-PLUI
KOPPELS-RIEMEN-KO
HOEDEN-SHAKO'S-I
UNIFORMSCHOENEN
DANSSCHOENEN DAN
HISTORISCHE-SCHOE
GILDESCHOENEN GI
OVERSCHOENEN G
HANDSCHOENEN HAN
OPERA-OPERETTE-SC

VAN BEERS B.V.
S C H O E N F A B R I E K

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 27 22 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031(416)27 22 54

TONEELSCHOENEN

JUBILEUMFEEST ST.-JAN GRUBBENVORST

In het vorige nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift heb ik verslag gedaan van de eerste activiteiten in het jaar 2000 van schutterij St.-Jan in het kader van hun 100-jarig bestaan. Ik heb me daarbij bijzonder positief uitgedrukt. Ik had daartoe alle reden, want de uitstraling die deze schutterij liet merken in de voorbereidingen van haar jubileumjaar heeft zoveel vertrouwen bij mij opgeroepen dat dit jubileumfeest iets heel bijzonders zou worden.

Het jubileumfeest van schutterij St.-Jan Grubbenvorst werd iets bijzonders; een ouderwets en gezellig schuttersfeest met gasten uit Nederland, Duitsland en zelfs Polen. De organisatoren hadden aan alles gedacht. Zelfs slecht weer zou het feest niet kunnen beïnvloeden, want er was gezorgd voor een slecht-weer-programma.

PR

Schutterij St.-Jan beschikt over een bestuur dat 'bij de tijd' is. Middels persberichten wisten ze de pers te interesseren om een voorbeschuwing te laten geven van dit jubileumfeest. TV 1 gaf een uitgebreide voorbeschuwing en flitsen van het feest op 7 mei. Een goed verzorgd programmaboekje vergezelde de PR-campagne. Ook had de schutterij een website ingericht waarop informatie werd gegeven over schutterij St.-Jan en het jubileumfeest. Voor diegenen die nog eens de site willen bezoeken, volgt hier de naam: info@stjan.tmfweb.nl.

Vrijdag 5 mei

De feestelijkheden van het jubileumweekend werden ingeluid met een H. Mis. Tijdens de daaropvolgende receptie werden de nieuwe uniformen van schutterij St.-Jan gepresenteerd. Volkomen onverwacht werd John Vercoulen naar voren gehaald en koninklijk onderscheiden. John is een van de grote steunpilaren die schutterij St.-Jan mede het huidige aanzien en respect heeft gegeven.

De leden van schutterij St.-Jan vonden dat ook zij de schutterij een cadeau moesten geven, vandaar dat ze geld verzamelden om het complete koningszilver te vervangen. De vernieuwde koningsbreuk is een staaltje van vakmanschap.

Gestoken in het nieuwe uniform toont regerend koning Hans Relouw hier het vernieuwde koningszilver.

Vermeldenswaard is dat in het stokje, waarop de koningsvogel staat, een document zit waarop de ledenlijst uit het jaar 2000 vermeld staat.

Zaterdag 6 mei

De zaterdagmiddag was volledig gereserveerd voor de jeugd van Grubbenvorst. Een ballonnenwedstrijd, schminken en een heuse playbackshow hielden de jeugd bezig op het feestterrein. Ook was er een kindertreintje dat vanaf het feestterrein door het dorp Grubbenvorst reed. 's Avonds was er een Limburgs Artiestengala dat tot in de kleine uurtjes duurde.

Zondag 7 mei

Onder een stralende zon stonden de 61 schutterijen en gilden uit Limburg, Noord-Brabant, Duitsland en Polen met hun 2500 leden rond de middag op de grote weide aangekomen. Onder het spelen van het Nederlandse en Limburgse volkslied werden de vlaggen gehesen. De leeuw op de Nederlands-Limburgse vlag moest het geheel op z'n kop aanschouwen; of dit het gevolg was van de gezellige Limburgse Artiestenavond laat zich alleen maar raden, maar ligt wel voor de hand.

Na toespraken door schutterijvoorzitter Thom Rutten en burgemeester Mevrouw J. Kersten, sprak pastoor J. Peeters het openingsgebed. Bijzonder attent was het dat de toespraken in meerdere talen werden uitgesproken. Hierna volgde het defilé.

Een optocht, met schutterij St.-Jan in nieuwe uniformen als gangmaker, trok vervolgens over de drie kilometer lange route. Duizenden mensen omzoomden de optocht-route en gaven de 61 schutterijen en schuttersgilden een daverend applaus. De optocht werd een afmattingslag voor veel schutters. Rood aangelopen koppen staken uit boven de hooggesloten uniformen.

Na terugkeer van de optocht was het een drukte van jewelste op de weide rond de Schuttershof. De gasten genoten van hetgeen te zien was onder het genot van een koel glas Limburgs bier.

Bij Limburgse folklore hoort Limburgs bier. Het tappen van Limburgs bier tijdens dit jubileumfeest van schutterij St.-Jan onderstreepte de formule dat Limburgse folklore en Limburgse bieren elkaars succes alleen maar kunnen verhogen. Schutterij St.-Jan heeft met de keus voor Lindeboombier een nieuwe dimensie toegevoegd aan de Limburgse Schuttersfeesten.

Onmiddellijk na de optocht begonnen de schietwedstrijden en de overige wedstrijden.

Omstreeks 17.30 uur dreigden een paar wolken hun last boven de schuttersweide uit te willen storten, het bleef gelukkig bij een paar druppels. Toch was deze dreiging voldoende om de meeste gasten in de tent te jagen. In de tent werden ze muzikaal opgevangen en onderhouden door het orkest de Notenkrakers.

Nieuwe ideeën

Enkele jaren geleden maakten wij melding van de eerste marketentsters binnen een schuttersgilde uit Noord-Brabant. Tijdens dit jubileumfeest zagen we dat ook schuttersgilde St.-Antonius Abt uit Blitterswijk maar liefst vier marketentsters in haar gelederen telde. Een goed initiatief uit de Limburgse schutterijen dat navolging kreeg bij de Noord-Brabantse schuttersgilden.

Gilde St. Antonius Abt Blitterswijk.

Een ander goed initiatief dat beslist navolging verdient, gezien bij enkele Noord-Brabantse schuttersgilden, is het opnemen van "levende patroonheiligen" bij onze schutterijen. Ik ben me er gelijktijdig van bewust dat we hiermee ook 'probleempjes' binnenhalen. Immers hoe vertel je onze jongsten de aanwezigheid van een levende St.-Nicolaas wanneer een schutterij met dezelfde naam deelneemt aan bijvoorbeeld een OLS-optocht.

Patroonheilige schuttersgilde St.-Mathias uit Oploo.

Patroonheilige schuttersgilde St.-Jacobus uit Zeeland.

Ere wie ere toekomt

Ad van der Vleuten was jarenlang voorzitter van schutterij St.-Jan Grubbenvorst. Hij was ook bondsvoorzitter en als zodanig had hij zitting in het bestuur van de OLS-Federatie. Ad is een man met visie en heeft het schuttershart op de juiste plaats. Hij was ook de eerste die inzag dat het bestuur van de OLS-Federatie een verjonging zou moeten ondergaan en voegde de daad bij het woord en stelde als eerste zijn zetel beschikbaar. Gelijktijdig stelde hij aan de medebestuurleden van de OLS-Federatie de vraag: "Wie volgt?"

Ad is iemand die schutterij St.-Jan trouw bleef ook in de jaren dat het moeilijk ging met de vereniging. Toen hij zag dat het goed was, gaf hij het voorzitterschap over aan Thom Rutten.

De naam die Schutterij St.-Jan Grubbenvorst heeft, staat synoniem voor Ad van der Vleuten. Schutterij St.-Jan heeft Ad in alle voorbereidingen van dit jubileumfeest betrokken en Ad de rol laten spelen die hem op het lijf geschreven is, namelijk die van ERE-voorzitter.

Het heeft zich geloond

In een TV-interview stelde schutterijvoorzitter Thom Rutten: "De voorbereiding van dit jubileumfeest heeft een jaar van hard werken gekost. Veel geld was nodig om bijvoorbeeld de portokosten te betalen van de correspondentie die we moesten voeren om alle gasten vandaag hier te krijgen. Het heeft zich geloond, maar wij willen er geen jaarlijks terugkerend schuttersfeest van maken. Over 25 jaar willen we wel weer zo'n jubileumfeest organiseren."

Samenvattend

Schutterij St.-Jan heeft een schuttersfeest georganiseerd dat klonk als een klok. Er werden geen wan-klanken gehoord. Alles was in de hand. De gasten hadden alleen maar lof. Schutterij St.-Jan heeft bewezen dat het alleszins de moeite loont om eens iets anders te organiseren dan een bondsschuttersfeest. Het was zoals een schuttersfeest moet zijn; een echt volksfeest. Welgemeende felicitaties zijn daarom zeker op z'n plaats voor schutterij St.-Jan Grubbenvorst.

Noord-Limburgs Federatiefeest?

Het aantal deelnemende schutterijen en schuttersgilden aan het jubileumfeest van schutterij St.-Jan Grubbenvorst roept associaties op met het aantal deelnemende schutterijen bij het Zuid-Limburgs Federatiefeest. De stap naar het idee van een Noord-Limburgse Schuttersfederatie met een eigen schuttersfeest is dan niet zo groot. In het verleden is er al vaker gesproken over het oprichten van een Noord-Limburgs Federatiefeest. Het bleef steeds bij mooie woorden, niemand nam het initiatief op. Het jubileumfeest van schutterij St.-Jan Grubbenvorst heeft aangetoond dat het alleszins de moeite waard is om een schuttersfeest te organiseren waar ruim 60 schutterijen en schuttersgilden aan deelnemen.

De Schuttersbonden Juliana, Eendracht Maakt Macht en de Midden-Limburgse SchuttersBond tellen samen zo'n 70 schutterijen. Met enkele gastverenigingen uit andere provincies en landen heeft men een publiekstrekker die het Zuid-Limburgs Federatiefeest zou kunnen overtreffen.

In het jaar 2001 zal schutterij Wilhelmina Horst een schuttersfeest organiseren zoals we het dit jaar in Grubbenvorst hebben kunnen zien en waar iedereen maximaal van genoten heeft. Wanneer het schuttersfeest in Horst een soortgelijk succes kent, is de realisatie van een Noord-Limburgs Federatiefeest slechts een kwestie van bestuurlijke invulling.

500 jaar schutterstraditie

Schutterij Wilhelmina Horst heeft de beslissing genomen om in mei 2001 een groot schuttersfeest te organiseren. In 2001 herdenkt Horst het feit dat ze een 500-jarige schutterstraditie kent. Onder leiding van oud-burgemeester Romé Fasol is een feestcomité reeds enige tijd drukdoende om van de 500-jarige Horster schutterstraditie een waar feest te maken.

Het programma voor 500 jaar SchuttersTraditie in Horst vermeldt het volgende:

Zaterdag 19 mei 2001:

Opening tentoonstelling over "Het gilden- en schutterswezen door de eeuwen heen" in de oudheidkamer.

Donderdag 24 mei 2001:

H. Mis gevolgd door een receptie in het Gasthoûs.

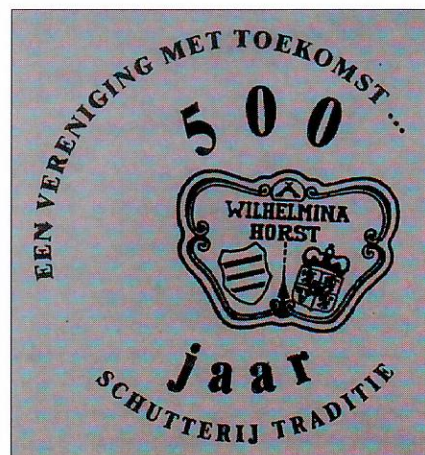
Zondag 27 mei 2001:

Grote optocht met deelname van 60 schutterijen/gilden uit Limburg, Noord-Brabant, België en Duitsland, gevolgd door een schuttersfeest en wedstrijden op het feestterrein aan De Reulsberg.

Voor informatie m.b.t. deelname etc. kan men terecht bij G. van Helden, schutterij Wilhelmina Horst, Van Blitterswijkstraat 2, 5961 ST Horst.

Voor informatie m.b.t. de tentoonstelling kan men terecht bij Hay Schattevoet, Vermeerstraat 14, 5961 AV Horst.

Wim Pijpers.

Tijdens de grote bronk wordt het beeld van Sint Sebastianus meegevoerd, begeleid door een viertal officieren. Een foto uit juli 1981.

een burgerlijk wapen geschilderd met als schildhouders twee wilde mannen, die ook in het wapen van de schutterij zelf zijn opgenomen. De belangrijkste bijdrage tot het beschrijven van het verleden van de schutterij heeft Emile Brouwers geleverd, in zijn boek 1000 Jaar Klimmen 968-1968. Hij is een belangrijke bron.

Brouwers moet overigens wel goed op de hoogte zijn geweest, want hij was secretaris/penningmeester van de schutterij.

Broederschap St. Sebastianus Klimmen

De Klimmense schutterij is een omvangrijke vereniging.

Zij telt maar liefst 68 geüniformeerden, 14 jeugdleden (in leeftijd variërend van 0 tot 15 jaar) en 6 erebestuursleden. Enkele opvallende leden zijn zonder meer Zef en Hub Maassen, die reeds meer dan 50 jaar hun partij blazen in de drumband.

Hub Maassen was bovendien een uitstekend solist, die bij individuele uittredens 100 medailles won en er toen een punt achter zette. 100 Medailles was voldoende!

Tegenover het jongste lid, in 1999 geboren, geldt Hub Steijns (jaargang 1923) als oudste lid, die 75 jaar van de vereniging deel uitmaakt, alle rangen doorlopen heeft en thans lid van verdienste is.

De contributie was tot in de jaren '80 slechts 1 gulden, is thans echter gestegen naar f 20,= per jaar voor volwassenen.

Kerkelijk actief

Tal van traditionele gebruiken doorspekken de kalender van Klimmens schutterij. In het weekend waarin patroonheilige St. Sebastianus gevierd wordt, is in Klimmen de winterkermis. Na de Hl. Mis en bezoek aan het kerkhof vindt een feestvergadering met koffietafel plaats, waarbij de jubilarissen en schietkampioenen gehuldigd worden.

Drie maal per jaar wordt deelgenomen aan de processies: de grote en kleine bronk in Klimmen en de processie in Ransdaal. In het gehucht Ransdaal wordt bovendien op de 1e zondag in september de zogenaamde broederschapdienst gehouden met een mis voor levende en overleden leden en een bezoek aan het plaatselijk kerkhof.

Het schieten op de vogel

Rondom het koningsvogelschieten zijn ook tal van uitzonderlijke gebruiken. Zo wordt na afloop van de Hoogmis op Pinksterdag een bord aan de kerkmuur gehangen, waarop het koningsvogelschieten voor de dag erna wordt aangekondigd. Dit gaat vergezeld van een modelmars van tamboer en hoornblazer, waarna het vogelschot ook nog eens mondeling bekend wordt gesteld. Op Pinkstermaandag trekt de schutterij drie maal rond de schietboom, waarna commandant Jo Lambij voorgaat in een kort gebed om onheil te voorkomen. Schietgerechtigd zijn in vaste schietvolgorde: koning, pastoor, burgemeester en overige leden van het erebestuur naar leeftijd, de officieren naar rang en vervolgens de overige geüniformeerde leden (mits 18 jaar oud). Ongeveer 35 à 40 personen blijven op de vogel schieten totdat de laatste splinter weg is.

Na de mis op Pinksterdag wordt een bord aan de kerk gehangen met het wapen van de schutterij en een aankondiging van het koningsvogelschieten daags erna op Pinkstermaandag.

De koning geïnstalleerd

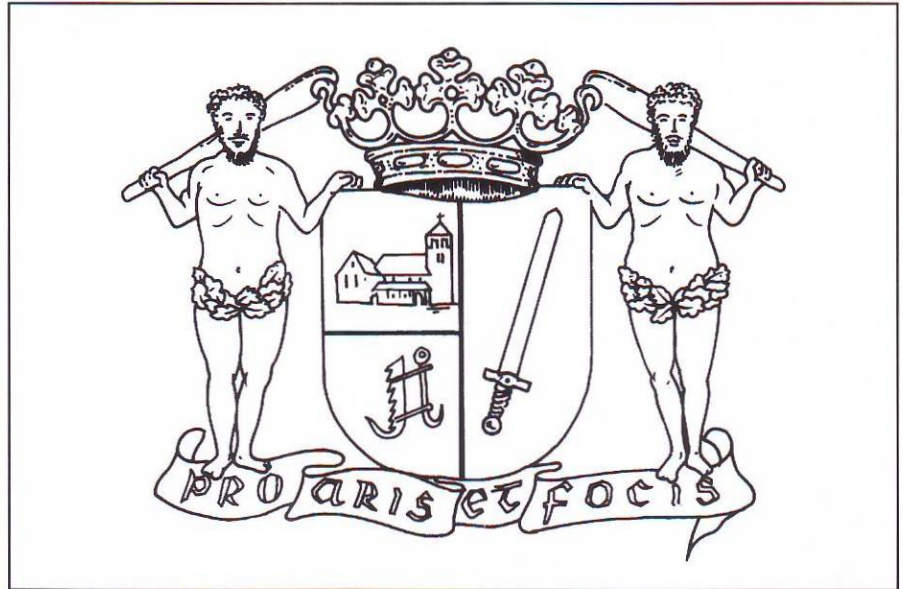
Als de vogel geschoten is, wordt met de oude koning naar de pastorie getrokken. De nieuwbakken koning draagt het restant van de houten vogel. Op het bordes van de pastorie installeert de pastoor hem met koningszilver en kroontje.

Door de oude en nieuwe koning en het erebestuur wordt vervolgens het defilé afgenomen.

In schutterslokaal Keulen wordt het koningszilver officieel voor een jaar in bruikleen overgedragen. Burgemeester en pastoor lezen de namen van de platen die aan het zilver hangen, aan de hand waarvan de secretaris een proces verbaal van overdracht opstelt, dat door de koning ondertekend wordt. Op wens van de koning kunnen enkele platen van zijn voorvaderen of andere familie bij het koningszilver gevoegd worden.

Koningspaar 1999: Ronald Lambij met zijn nichtje. Met op de achtergrond de schutterspaal, zoals die gepland wordt aan de woning van de nieuwe koningsschutter.

Het wapen van de schutterij is een uitbeelding van "voor outer, heerd en troon". Het zwaard staat voor de troon, de kerk voor "outer", en de ketelhaak voor de huiselijke haard. Het schild is gedekt door een kroon en wordt vastgehouden door twee bebaarde wildemannen met knots. De wapenspreuk luidt in het Latijn "pro aris et focus", hetgeen zoveel betekent als "voor huis en haard".

De kermisshutters

Met name de kermis in het eerste week-end van juli is een drukke tijd voor de schutters: binnen 3 dagen wordt 7 keer uitgetrokken. Op de zaterdag wordt om 5 uur de den geplant bij de nieuwe koning van de schutterij. De bielemannen dragen de den tijdens de rondtocht en plaatsen die bij de koninklijke residentie. 's Avonds om 8 uur is het kermis inslaan. De klokken worden dan in een bepaald ritme geluid, het zogenaamde beieren. De drumband speelt aan de kerkingang, waarna de hoornblazers de taptoe blazen.

Terwijl de klokken blijven beieren, trekt de schutterij na de taptoe door het dorp om de kermis in te slaan. Aansluitend wordt een bezoek aan enkele ereleden gebracht.

Kermiszondag en -maandag

Om 6 uur op de zondagmorgen is de reveille, waarbij de drumband de processieroute loopt. Als de drumband terug is, start om 8.45 uur de processie (de grote bronk), die circa 2 uur in beslag neemt.

Het beeld van St. Sebastianus wordt door de officieren in de stoet begeleid. Bij de rustaltaren vuren de schutters een salvo.

Terug bij de kerk wacht de bus om de schutters spoorlags naar het OLS te rijden voor deelname aan het eneroverende schuttersfeest. Op kermismaandag is om 10 uur een Hl. Mis voor levende en overle-

den leden van de schutterij, waarna een bezoek aan het kerkhof wordt gebracht met 3 Onze Vaders en Wees Gegroettes en het blazen van The Last Post. Hierna wordt een feestvergadering gehouden. Na afloop hiervan is er nog wat gezelligheid met sketches. Ook op kermismaandag is de opkomst altijd zeer groot: iedere schutter neemt er een snipperdag voor.

Deelname aan het OLS

De kermis in Klimmen valt altijd op de eerste zondag in juli. Daarom was het meestal niet mogelijk de drukke kermisactiviteiten te combineren met de deelname aan het Oud-Limburgs schuttersfeest. Voornaamste eis is steeds om present te zijn bij de bronk. Toch kwam er een doorbraak, toen in overleg met het kerkbestuur besloten werd om de Hoogmis 2 uur vroeger te laten beginnen, waardoor de hierop volgende processie ook uren eerder voltooid was. Daarom konden de Klimmense schutters sinds Dieteren (1985) bij het OLS aanwezig zijn. In 1999 werden voor 't eerst de kavelrondes bereikt.

Een 18e plaats was het eindresultaat, mede dankzij schietmeester Piet de Koning.

Dit jaar is Klimmen bij de opening en de vlaggenparade in Baarlo aanwezig. Twee weken later verwelkomt zij de schutterijen uit Zuid-Limburg in Klimmen.

Aktueel overzicht van de schuttersbroederschap St. Sebastianus Klimmen. Vooraan hurkt de drumband, achter hen is het erebestuur gezeten met rechts pastoor Ben Brunott, koning in 1996. Geheel rechts het koningspaar Lambij anno 1999. Geheel links het verenigingsvaandel, de bieleman, bordjesdrager en tambour-maitre. Rechts de Limburgse vlag en geheel boven rechts het officierskorps. De foto is genomen tegenover het schutterslokaal, linksonder het kerkhof op dezelfde plek waar in 1902 de eerste groepsfoto gemaakt werd.

• KRANTENKOPPEN •

28 dec Schutterij Sint Urbanus is klaar voor het nieuwe millennium (Trompetter). • 2 feb Jubileumfeest schutterij St. Agatha begint in april • 3 feb Haelense schutterij viert 300-jarig jubileum • 10 feb Stichting in Tegelen krijgt naam van peetvader schuttersmuseum • Hommage aan Harry Thissen • Koetshuis wordt schuttersmuseum • 12 feb 'Boekje' over OLS werd boek • 16 feb Flinkke meevaller voor OLS-vrijwilligers te Reuver • 17 feb Twee jubilarissen bij Schutterij St. Barbara Leveroy • 23 feb Voorzichtige reclame Maasbree voor het OLS • 25 feb OLS-boek in Reuver gepresenteerd • 16 feb Gemeente helpt St. Sebastianus Mechelen uit de brand (DL) • 7 mrt Nieuw schietterrein voor St. Hubertus Gulpen (DL) • 13 mrt Grootmeesterketen overgedragen (LD) • 15 mrt Maasbree opent stoet van buksen en banieren (LD) • Record-aantal schutters op OLS (LD) • 16 mrt Schutterij St. Urbanus Maasniel keert met jachthoornkorps terug naar verleden (M&Rpost) • Record-aantal schutterijen op OLS Baarlo (DL) • Vroeg in de optocht, vroeg in de bierent (DL) • 21 mrt RvS keurt vergunning schutterij Echt goed (DL) • 27 mrt Parkeerterrein blok aan been OLS-organisatie (LD) • 28 mrt Boek herinnert aan OLS Reuver 1999 (Trompetter) • Maurice Didden vice-voorzitter OLS-federatiebestuur (LD) • 30 mrt Schutterij St.-Landricus laaiend op Echter raadslid Meeuws (DL) • 'Vroeg in de optocht, vroeg in de bierent' (DL) • 31 mrt Wapenmakers in Lotum bouwen zogenoemde Janssenbuxen verder af (LD) • Levenswerk geweer maker voortgezet (LD) • 'Ik schiet mijn man van de sokken' (DL) • 18 apr OLS-Federatie onderscheidt LD-journalist Jan van Lieshout met gouden eremedaille (Trompetter) • 22 apr Schutterij wil vervuild Maasslib als kogelvanger (DL) • 26 apr "Eerste uniformen van jubilerende schutterij Haelen uit magazijn KLM" • St. Agatha viert twee weekeinden lang 300-jarig jubileum met grootse festiviteiten (M&Rpost) • 27 apr Haelense schutters houden dames in ere (DL) • 28 apr Titelstrijd schutters in Maasniel (DL) • Driehonderd jaar schutterij St. Agatha: van ordehandhaving tot folklore (Trompetter) • 1 mei Beste vrouwelijke schutter komt uit Boshoven •

SCHUTTERIJ SINT-MARTINUS NIEL BIJ AS (5)

Het OLS had voor schutterij St.-Martinus van Niel-bij-As geen wind-eieren gebracht. Nadat alle rekeningen en onkosten vereffend waren, restte nog een flink saldo dat de schutterij in staat stelde een eigen schutterslokaal te bouwen. In de Sparrendreef had men daarvoor een geschikte plaats gevonden, waarheen naderhand ook de vogelsgaard verhuisde. Vanaf dat moment heeft op deze locatie het jaarlijkse koningsvogelschieten plaats op tweede Pinksterdag.

Nieuwe tijden, andere zeden

De tijden evolueren en de zeden en volksgebruiken passen zich daarbij aan.

Waar het vogelschieten nog lang na de Tweede Wereldoorlog gebeurde met de oude buks met voorlader, is men de laatste jaren meer en meer gebruik gaan maken van de karabijn met getrokken loop. Er werd niet meer geschoten met een loden kogel, maar wel met een zuilvormige getrokken loden kogel. Hierdoor werd de oude buks, die haast niet meer te betalen is, opzij geschoven en is ook een relict dat niet meer te vinden is. Men moest dus noodgedwongen uitkijken naar een ander geperfectioneerde karabijn, die overeenkwam met de kwaliteiten van de oude buks.

Ook wat de oorspronkelijke vogel betreft is men overgestapt naar een ander systeem.

Werd de oorspronkelijke vogel gesneden of gekapt uit een hard knoestig stuk hout, sinds een aantal jaren is men vooral om veiligheidsredenen overgestapt naar een getekende, veelkleurige vogel op een multiplex- of spaanderplaat. In het verleden is het wel eens vorgekomen dat een kogel in de vogel bleef steken en dat per toeval een volgende kogel op de eerste kogel terecht kwam. Het gevolg was dat de tweede kogel een effect kreeg en tussen het publiek belandde.

De vogels die tegenwoordig op een houten plaat geschilderd worden, hebben de meest exotische vormen en kleuren.

Op Pinkstermaandag in juni 1989 waren wij aanwezig bij zo'n 'modern' koningsvogelschieten in Niel. Zoals op bijgaande foto te zien is, prijkte hoog op de schietboom een geschilderde kolibrie op het hardboard. Rond de vogel was een zwarte ring getrokken van ongeveer twee centimeter breedte, die deeltje voor deeltje weggeschoten diende te worden.

Diegene die het laatste restje uit de ring wegschoot en de vogel naar beneden deed tuimelen, was de nieuwe koning.

Na een spannende strijd wist Arthur Berger zich bij het 208e schot tot koning te schieten. Op de foto staat hij met echtgenote Mia Creyns.

Na afloop van dit koningsvogelschieten werd het nieuwe reglement voorgelezen:

1. Het koningschieten gaat ieder jaar door op Pinkstermaandag.
2. Kan deelnemen aan het koningschieten; iedereen die lid is van

de schutterij, het uniform draagt en ouder is dan 16 jaar.

3. De schietbeurt wordt door loting bepaald.
4. Het verkopen van zijn schietbeurt is verboden.
5. De koning ontvangt 500 frank plus de waarde van een ton bier.
6. Hij is ertoe verplicht het geven van een ton bier op het jaarlijks schuttersfeest (rond 11 november; Sint-Martinusdag).
7. Zo ook de traditionele traktatie van één liter jenever plus één kilo suiker. Jenever en suiker zijn ten laste van de vereniging.
8. Deze traktatie wordt gegeven in het schutterslokaal na het koningsvogelschieten.
9. De zwarte ring rond de vogel dient volledig weggeschoten te worden, zodat de vogel naar beneden valt.
10. Indien de vogel of wat er nog van rest aan de spandraden of schietgaard blijft hangen, kan daar niet meer op geschoten worden en is degene die het laatste schot afvuurde, koning.
11. Het openingsschot is aan de koning.

Zo zet de aloude schutterij Sint-Martinus van Niel-bij-As stipt en nauwgezet de oude schutterstraditie voort.

Buiten het jaarlijkse koningsvogelschieten neemt schutterij Sint-Martinus deel aan allerlei buitenge-meentelijke schietwedstrijden, georganiseerd door bevriende schutterijen.

Schutterslokaal van schutterij Sint-Martinus Niel-bij-As.

In 1987 won Theo Syborgs het Persoonlijk Kampioenschap van de beide Limburgen met 409 schoten.

Dit had als gevolg dat de schutterij van Niel in 1988 de inrichter was van dit kampioenschap dat op 24 april begon met het inschieten, waarna op 30 april de uitkaveling plaatsvond.

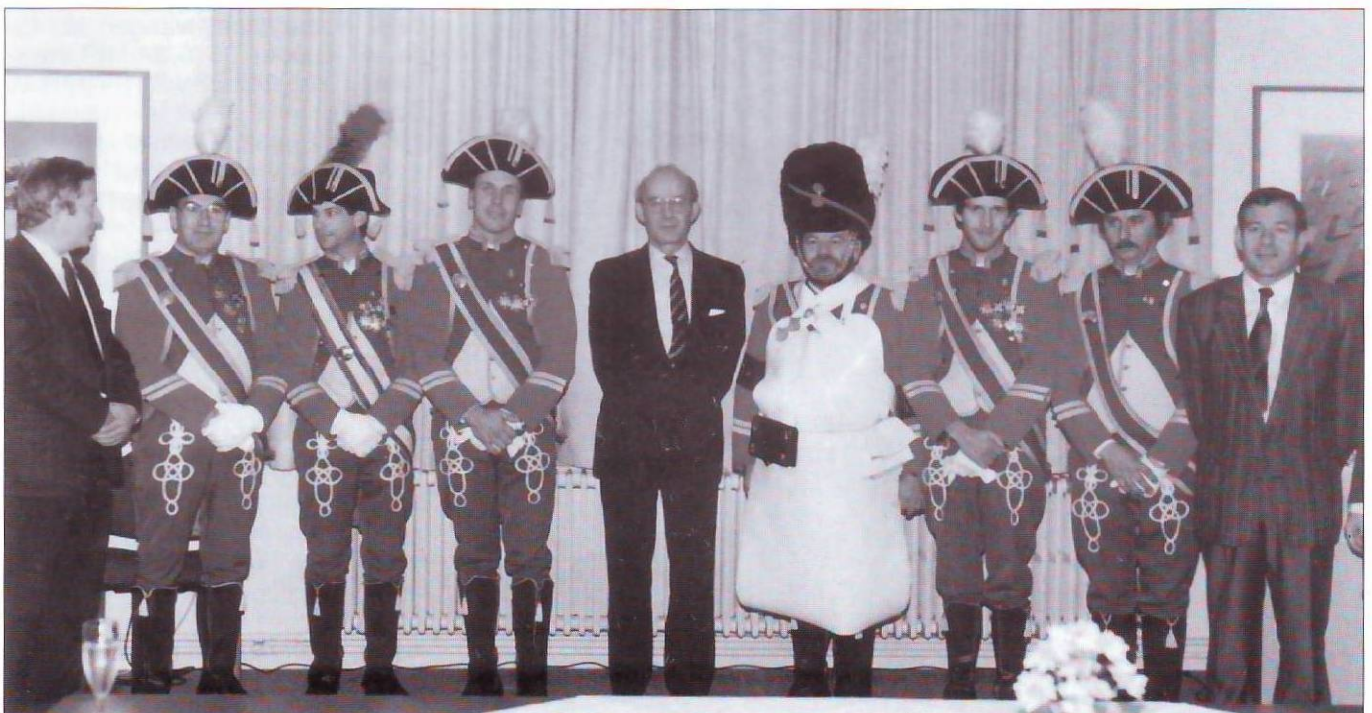
In datzelfde jaar was Niel de inrichter van het Bondsfeest op 15 mei, waarop een 25-tal schuttersverenigingen van de Bond Maas en Kempen vertegenwoordigd waren.

Of zoals Drs. Jean Walraven zei: 'De schutterij van Niel leefde bloeiend in het verleden, leeft volop in het heden en zal leven in de toekomst'.

Inderdaad schutterij St.-Martinus Niel-bij-As zal leven in de toekomst, want op zaterdag 9 juli 1988 won zij in de namiddag in Grote Brogel het OLS en werd daardoor, in goed 10 jaar tijd, tweemaal inrichter van het grootste schuttersfeest der beide Limburgen, maar daarover meer in een volgende editie.

(t Vervolgt)

Joannes Daamen.

Het winnende zestal van het OLS-1988 met Gouverneur H. Vandermeulen.

VOOR U GELEZEN

Oud Limburgs Schuttersfeest 1999

Het Oud Limburgs Schuttersfeest herleeft in al zijn glorie. Er is namelijk een flinke pil verschenen over het OLS te Reuver. De samenstelling lag in handen van John van Ulft, die ook de meeste teksten schreef. Bij enkele teksten plaatst hij niet de naam van de auteurs, maar de betreffende auteurs wordt wel dank gezegd achterin het boek. Het geheel oogt zeer mooi; desalniettemin enkele opmerkingen. Slechts een beperkt deel is weggelegd voor de foto's van optocht of uittrede. Hoewel niet alle afgebeelde schutterrijen benoemd zijn, is tot 9 maal toe een geheel fout bij-schrift bij de foto geplaatst. De inleiding met geschiedenis van het schutterswezen, verleden van OLS-federatie en OLS-feest zijn afkomstig uit het Limburgs Schutterstijdschrift. Vreemd is het dan dat de lijst van OLS-organisatoren slechts teruggaat tot 1927, waar geen begin maar slechts een reorganisatie ligt.

Vervolgens komt de schrijver aan zet, die uitgebreid beschrijft hoe Reuver het OLS won, de huldiging in eigen dorp en de geschiedenis van de Reuverse schutterij.

Dan wordt ingegaan op de organisatie van het OLS 1999, de stuurgroep en alle werkgroepen, de terreinen, logo, website, werven van vrijwilligers, de OLS-gids, alle extra activiteiten om de aandacht op het OLS te vestigen en vervolgens uiteraard een uitvoerige schets van het OLS-feest, de kaveling en alle uitslagen, waarna tal van deelnemers en organisatoren hun herinneringen boekstaven.

Loftuiting na loftuiting. Niet voor niets is de ondertitel van het boek "Wat een gemeenschap samen voor elkaar kan krijgen!" In het boek geen onvertogen woord over de OLS-Federatie, amper wordt het hart gelucht over alle kleine zaken die fout gingen bij de organisatie, terwijl de Reuvernaren hierover toch de mond vol hadden. Anderzijds gaat het lijvige boekwerk zo diep in op de lokale organisatie, zodat het met name van belang is voor de gemeenschap Reuver of voor toekomstige organisatoren van het OLS.

Toch is een 240 pagina's tellend boekwerk over het OLS van belang, niet elk jaar, maar wel om ter afsluiting van de eeuw nog eens goed en duidelijk vast te leggen wat allemaal komt kijken bij de organisatie.

Zowaar OLS-president Frans Wolters heeft het als naslagwerk gebruikt, als het ware als draaiboek voor de organisatie van het OLS rond de eeuwwisseling van 2000. En dat is een grote verdienste.

"Oud Limburgs Schuttersfeest 1999" is uitgegeven door DTP Uitgeverij bv. Panningen. ISBN 9076461090. De kosten bedragen Fl. 49,95 excl. porto. Bestellen kan bij de uitgeverij via tel.: 077-3060036.

Luc Wolters

ADRESWIJZIGINGEN

0088 Opnemen: Geiteclub Iris 2, Spreeuwstraat 5 6111 AX St.-Joost. Tel. 0475-483830.

0218 Secretariaat St.-Joseph 1886 Koningsbosch wijzigen in: Koningsplein 17 6101 BK Koningsbosch. Tel. 06-55938031.

0222 Secretariaat St.-Lambertus Broeksittard wijzigen in: Limbrichterweg 11 6135 GD Sittard. Tel. 046-4523121 (Mevr. T. Dreissen-Philippen).

0332 St.-Nicolaas Heythuysen, aanvullen met: E-mail: schutterij.hh@Yahoo.com. Internetsite: HTTP://move.to/schutterij.

0406 Secretariaat St.-Gregorius de Grote wijzigen in: Justus van Maurikstraat 37F 6416 EH Heerlen. Tel. 06-53952854. E-mail: jps@vision.nl. (Jean-Pierre Schobben).

0422 Secretariaat wijzigen in: Op de vijf bunder 35 6361 JE Vaesrade. Tel 045-5245891 (R.H.M. Zeijen).

0542 Secretariaat Wilhelmina Horst wijzigen in: Vermeerstraat 14 5961 AV Horst. Tel. 077-3983103 (Hay Schattevoet).

0900 Wijziging secretariaat in: Hilleshagerweg 52 6281 AG Mechelen. Tel. 043-4551744, fax 043-4552300, GSM 06-23741814 (Hub Kockelkoren).

0924 Adres secretariaat St.-Paulus Vaals wijzigen in: Heuvel 9 6291 CP Vaals (postbusnr vervalt).

0930 Secretariaat schutterij St.-Sebastianus Mechelen wijzigen in: Partijweg 16 6286 AL Partij. Tel. 043-4503140. E-mail: hlr.meentz@planet.nl (Hein Meentz).

Adres correspondent Schuttersbond E.M.M. (H.H. Caris) wijzigen in: Annendaal 12 6002 VJ Weert; Tel. 0495-524310.

Presentatie van St. Barbara Reuver tijdens een bondsfeest, 1998.

OUD LIMBURGS SCHUTTERSFEEST IN BAARLO STAAT OP DE RAILS

Door: Anita Seuren - Werkgroep PR, Communicatie & Sponsoring OLS 2000 in Baarlo

BAARLO - Het Oud Limburgs Schuttersfeest vindt opnieuw in Noord-Limburg plaats en dit danken we aan de schutterij St. Antonius & St. Petrus uit Baarlo. Door hun zege in 1999 in Reuver/Offenbeek blijft dit oudste cultuurhistorische evenement van Limburg lekker dichtbij.

De geschiedenis van de schutterij St. Antonius & St. Petrus gaat zeer ver terug. Dit jaar wordt officieel al het 125-jarig bestaan gevierd. De eerste oorsprong van het schutterswezen in Baarlo gaat echter veel verder terug.

Over een schutterij in Baarlo wordt al bericht in het jaar 1300 en in 1449 sprak men van een bloeiend gilde genaamd St. Antonius en St. Urban. De schutterij had in die tijd geen politionele of militaire functie maar dit verandert na 1600. Tijdens de tweede helft van de tachtigjarige oorlog boden de kastelen niet voldoende bescherming aan de plattelandsbevolking en uit de toen be-

staande gilden en broederschapen kwamen de schutterijen voort die de bevolking beschermden.

Ontstaan huidige schutterij

En dan komen we, na een tamelijk grote sprong in de tijd, in 1875. Het staat vast dat in dat jaar naast de "Oude Schutten" ook de "Jonge Schutten" bestonden. Het is niet duidelijk hoe die laatste schutterij ontstaan is maar hier kan wel over gespeculeerd worden. Vermoedelijk is het zo dat er regelmatig na een kerkelijke plechtigheid ook een schuttersfeest was. Er werd dan geschoten op een vogel om het Koningschap en/of om de punten. De jongens van rond de twintig stonden dan van dichtbij te kijken naar de activiteiten van de ouderen, popelend om ook eens zo'n buks te mogen hanteren. Er zal tussen beide groepen wel eens fel gediscussieerd zijn over de vraag of de jongeren van een bepaalde leeftijd al dan niet tot de schutterij mochten toetreden.

De "Oude Schutten" voelden daar weinig voor. Vermoedelijk is op een gegeven moment voorgesteld dat de jongeren zich dan maar in een nieuw op te richten vereniging zouden organiseren.

Op d'n duur gingen de "Oude Schutten" daarmee akkoord. Rond 1870 groeit ook het besef dat de lasten die ziekte en ongevallen met zich meebrengen het beste door de gemeenschap gedragen kunnen worden. Vandaar dat de jongeren de vereniging "Schutterij en ziekenfonds" oprichtten. Trouw werd iedere week een bedrag als verzekeringspremie in de "Krankebös" gestort. De oudste schriftelijke gegevens, een kassaldo en een reglement, van deze schutters stammen uit 1875. Voor wat betreft documentatie is er een prachtig gekalligrafeerde "oprichtingsakte" gedateerd 15 augustus 1875 en een koninklijke goedkeuring met de datum 22 augustus 1885. Op de oprichtingsakte komen behalve de naam "Schutterij en ziekenfonds"

Het zestal dat het OLS naar Baarlo haalde; v.l.n.r. Jac Beurskens, Geert Geurts, Charles Beurskens, Peter Rosenberg, Frits Beurskens en Wim Rosenberg.

ook 2 vignetten voor, één met St. Peter en één met St. Urban. De schutterij is dus opgericht in 1875 en was de eerste sociale voorziening in Baarlo. Deze datum (1875) wordt ook aangehouden bij de telling van het zoveel jarige bestaan van de schutterij. De statuten van de schutterij bepaalden dat alleen mensen die in Baarlo geboren waren lid van het gezelschap mochten worden. Deze "eer" was ook weggelegd voor mannen die met een in Baarlo geboren vrouw getrouwd waren. Een goede reden om lid te worden was zoals gezegd de ziekenfonds-functie die de schutterij vervulde. De leden betaalden wettelijk 6 cent. Bij ziekte of ongeval kreeg de betreffende schutter twee kwartjes per werkdag uitgekeerd. Met het ontstaan van de ziekenfondsen verdween deze sociale taak van de Baarlose schutterij, die bij oprichting 50 leden telde.

Schutterij St. Antonius & St. Petrus

Uit de "Schutterij en ziekenfonds" ontstond in 1906 schutterij St. Antonius. Deze werd opgericht door een aantal personen die gedeeltelijk of helemaal uit "St. Petrus" (andere naam voor de vereniging "Schutterij en ziekenfonds") voortkwamen. Het kon in die tijd voorkomen dat iemand keizer was bij St. Petrus en koning bij St. Antonius. Schutterij St. Antonius won in 1930 het Oud Limburgs Schuttersfeest al een keer met drietallen. In 1932 werd wederom gewonnen dit keer met zestallen. Met de opkomst van het landelijke ziekenfonds verdween zoals gezegd langzaam de waarde van het plaatselijke fonds. Het ledental van St. Petrus nam af en de schietresultaten werden ook minder. Hierdoor kwamen de eerste echte contacten tussen de twee schutterijen op gang om een verdere samenwerking te bevorderen. Dit resulteerde in 1964 zelfs in een samenvoeging van de twee schutterijen; een zogenaamde fusie. St. Antonius & St. Petrus was geboren. Een jaar later in 1965 werd de naam van St. Petrus officieel toegevoegd en schutterij St. Antonius & St. Petrus was een feit. Met de materialen welke nog over waren, was het droevig gestemd. Met de komst echter van twee nieuwe buksen en schietmeesters werd het succes ingezet. De eerste resultaten kwamen in zicht. In 1972 werd de derde plaats bereikt op het OLS in Ubachsberg, in 1974 werd weder-

Jac Beurskens, Kampioen der beide Limburgen in 1998.

om de derde plaats bereikt tijdens het OLS in Wijlre en zo ging het verder. In 1993 werd in Koningsbosch de vierde plaats gehaald, in Kinrooi in 1998 de tweede plaats en zoals bekend in 1999 in Reuver/Offenbeek werd de overwinning binnen gesleept.

Oud Limburgs Schuttersfeest in Reuver

Een stukje geschiedenis is inmiddels ook de winst van St. Antonius & St. Petrus tijdens het OLS in 1999. Na een aantal jaren tijdens het OLS in de top van het klassement te zijn geëindigd (in 1998 tweede en in 1997 derde) werd in het laatste OLS van de vorige eeuw dan eindelijk de winst binnengehaald. Van de 164 deelnemende schutterijen was St. Antonius & St. Petrus één van de favorieten. Op de tweede zaterdag tijdens het afkavelen waren er nog 24 kanshebbers in de race maar het werd pas echt spannend toen er nog 5 schutterijen in de strijd waren. Twee uit Belgisch-Limburg (Ellikom en Opglabbeek) en drie uit Nederlands-Limburg (Vlodrop, Maasniel en natuurlijk Baarlo). Vlodrop miste als eerste gevolgd door Ellikom. De drie overgebleven schutterijen kregen nieuwe schietbomen aangewezen waarna Maasniel miste en de eindstrijd zich tussen Baarlo en Opglabbeek afspeelde.

Het eindresultaat kennen we allemaal. Het verlossende schot werd pas om 16.32 uur gelost door achteropschutter Wim Rosenberg. De winst viel samen met de verjaardag van de beschermvrouwe van de schutterij; burgemeestersvrouw Lia Brocken. De een aantal dagen voor het OLS overleden buksenmaker Math Janssen (van schutterij prins Hendrik uit St. Odiliënberg) verdient ook een stuk van de eer van de winst. Baarlo won immers het Oud Limburgs Schuttersfeest met een door hem vervaardigde buks.

Het dorpsfeest barstte in Baarlo na het laatste schot los en toen voorzitter Jac Geurts van St. Antonius & St. Petrus met d'n Um de bus uitstapte in Baarlo, zag hij dat het dorp massaal was uitgelopen. Er ontstond een spontane receptie op de kerktrappen. De officiële receptie vond pas op 1 oktober 1999 plaats. Hier werd tevens al het logo voor het eerste OLS van het nieuwe millennium onthuld. Baarlo had natuurlijk de officiële bedenktijd van twee weken om te beslissen of ze het volgende OLS zouden organiseren niet nodig. Die keuze was snel gemaakt. Het terrein waar alles gaat gebeuren is de Braamhorst en Hert in (natuurlijk) Baarlo.

OLS-logo

Het OLS-logo voor het OLS 2000 bestaat uit een blauw schild met daarop een springend hert en de tekst OLS, Baarlo en 9 juli 2000.

Het springend hert komt ook voor op het gemeentewapen van de gemeente Maasbree en heeft betrekking op Baarlo. In het zegel van de schepenbank van Baarlo komt het beeld van de H. Petrus voor met onder meer een schild waarop een naar links springend hert wordt afgebeeld. Het springend hert wordt ook door schutterij St. Antonius & St. Petrus Baarlo en de Schuttersbond Juliana in hun logo gebruikt. De kleuren blauw en geel zijn ook de kleuren van de schutterij St. Antonius en St. Petrus.

Eindfase

Dit jaar vindt het OLS plaats in het tweede weekend van juli en niet in het eerste zoals gebruikelijk. Dit komt omdat op de eerste zondag in juli de finale van het Europees Kampioenschap Voetbal plaatsvindt. Al duurt het dan een week langer voordat het zover is, toch komt de einddatum al aardig snel in zicht.

Met nog maar ongeveer één maand te gaan, bevinden de voorbereidingen voor het Oud Limburgs Schuttersfeest zich inmiddels in de beslissende fase en moeten de laatste puntjes op de "i" worden gezet. Er wordt hard gewerkt om het feestterrein op tijd gereed te hebben. Zo is het gras op het OLS terrein al een hele tijd geleden ingezaaid en wordt nu gewerkt aan bekabeling e.d. en aan voorzieningen die op het terrein nodig zijn. De optochtroute is ook vastgesteld en Rijkswaterstaat heeft verder ingestemd met de afsluiting van een deel van de Napoleonsweg (dat onderdeel uitmaakt van de optochtroute) op 9 juli. Het verkeersplan dat de verkeersstromen in goede banen moet leiden is gereed en er worden langs de Rijksweg N273, oftewel Napoleonsbaan, binnen de bebouwde kom borden geplaatst die een ieder attenderen op de komst van het OLS. Borden buiten de bebouwde kom op de invalswegen zullen vier weken voor het OLS worden geplaatst. Dit hele verkeersplan is niet alleen een zaak van de OLS-organisatie. In overleg met Rijkswaterstaat, Brandweer en Politie wordt gekeken naar de beste, veiligste en minst ingrijpende manier om het verkeer in goede banen te leiden. Zo zijn er (om een concreet voorbeeld te geven) een 15-tal verkeersposten ingepland die door de politie bemand zullen worden. Hierbij is ook gekeken naar de bereikbaarheid van in het gebied gelegen bedrijven en woonachtige burgers. Door brandweer en GGD zijn bovendien zogenaamde calamiteitenroutes aangepast. Een dergelijke organisatie dus waarbij iedereen op alles is voorbereid. Een klein onderdeel van het verkeersplan is de fietsroute.

De fiets brengt u waar u moet zijn

De organisatie van het Oud Limburgs Schuttersfeest in Baarlo wil het gebruik van de fiets als vervoermiddel naar het OLS promoten. Hiertoe is dan ook alles passend ingericht. Er is parkeergelegenheid voor zo'n 10.000 fietsen die kosteloos geparkeerd kunnen worden. Natuurlijk is het de bedoeling dat men ook weer met de fiets naar huis kan en daarom zijn de fietsenstallingen bewaakt tot 22.30 uur 's avonds. Om een en ander nog aantrekkelijker te maken is de overtocht met het veer van Steyl naar Baarlo de gehele dag gratis voor

Gratis overtocht voor voetgangers en fietsers op 9 juli 2000.

eenieder die verkiest met de fiets naar het OLS te komen. De bedoeling is om al te grote verkeersproblemen te voorkomen. Ook dit kan tot 22.30 uur. Met een bezoekersstal dat tijdens het OLS in Reuver/Offenbeek in 1999 rond de 60.000 lag, is het logisch dat parkeerruimte voor auto's (alhoewel ook hier in voldoende mate aanwezig) eindig is om nog maar niet te spreken van de verkeersopstoppingen die dergelijke verkeersstromen met zich mee zullen brengen. Iedereen wordt daarom aangemoedigd op de fiets te stappen en op deze wijze een bezoekje aan het OLS te brengen.

Ook aan de 'kids' is gedacht

De organisatie van het OLS wil iedereen in de gelegenheid stellen om volop te genieten op 9 juli. Daarbij is ook gedacht aan ouders die hun kinderen meenemen naar het OLS maar af en toe hun handen eigenlijk even vrij willen hebben om alles goed te kunnen bekijken of het uitgebreide feestterrein te verkennen. Om hieraan tegemoet te komen wordt er op het feestterrein een heus kinderdorp ingericht. Op een ruimte van zo'n 350 m² kunnen de kinderen zich onder andere amuseren op een carroussel en zich uitleven op een springkussen. Dit alles onder begeleiding van verantwoordelijke professionals zodat de kinderen met een gerust hart een uurtje alleen gelaten kunnen worden en zij bovendien de tijd van hun leven zullen hebben.

Enthousiasme

Overall kun je aan merken dat Baarlo trots is op het winnen van het Oud Limburgs Schuttersfeest en het organiseren van het evenement deze zomer. Iedereen wil een steentje bijdragen en velen worden geïnspireerd tot het ontwikkelen van heuse OLS-producten. Zo is er een OLS lied geschreven. (De tekst van dit nummer over d'n Um en het OLS zal binnenkort op de internet-site www.ols-baarlo.nl te bezichtigen en te beluisteren zijn.) en de Baarlose vinoloog Pieter Colbers is bezig met het creëren van een witte OLS-wijn die in 2000 op de markt gebracht zal worden. De Baarlose kunstenaar Leon Peeters ontwerpt het etiket van deze fruitige OLS-wijn. Verder is er de Baarlose rozenkweker Steenks die een prachtige OLS-roos gekweekt heeft die tijdens de eerste sponsorbijeenkomst op 25 januari jongstleden werd gepresenteerd. De naam van zijn creatie: De Fireball OLS. Ook de gemeente Maasbree deelt in het enthousiasme. Zij heeft na lang beraad besloten het OLS-logo op het briefpapier van de gemeente te zetten.

Zoals gezegd nog ongeveer een maand te gaan en dan is het zover, het eerste Oud Limburgs Schuttersfeest van het nieuwe millennium. Afgezien van de weergoden is alles onder controle en de organisatie van het OLS 2000 in Baarlo heeft er dan ook zin in. 9 Juli komt eraan; Komt u ook?

EUROPEES SCHUTTERSTREFFEN GARREL

Na het onvergetelijke Europese verbroederingsfeest in Krakau twee jaar geleden wordt het 13e Schutterstreffen van de Europese Gemeenschap van Historische Schuttersgilden in het Noord-Duitse Garrel gehouden (nabij Bremen).

Europees Schutterstreffen

Elke twee jaar wordt sinds 1975 een Europees Schutterstreffen georganiseerd. Plaats van handeling wisselde telkens tussen Duitsland, Nederland en België, totdat twee jaar geleden het Poolse Krakau de organisatie op zich nam, hetgeen een groot succes was in het kader van de Europese schuttersverbroedering. Naar Duits systeem wordt tijdens elk Europees Schutterstreffen een zogenaamd "koning der koningen" schieten gehouden met als winnaar de Europese schutterskoning. De enige Nederlander die sinds de cyclus van 1975 het Europees koningschap bemachtigd heeft, was Willem den Held uit Gulpen, die begin dit jaar is overleden.

Echter dit Europees schuttersfeest heeft een voorloper gehad in Hellden, waar de Limburger Sjeng Trienes Internationaal koning werd.

Programma

Op het programma van het Europees Schutterstreffen te Garrel van donderdag 24 tot en met zondag 27 augustus wordt vermeld:

Donderdag 24 aug. 2000

Bedevaart te voet naar Bethen naar O.L. Vrouw van Smarten, alwaar een Heilige Mis wordt opgedragen.

Vrijdag 25 aug. 2000

Feestelijke opening van het Schutterstreffen. Officiële opening door EGS-president graaf t'Kint de Roodenbeke. Tevens een vlaggenparade. Aansluitend een Euro-gala-avond.

Zaterdag 26 aug. 2000

Beginnen al om 10 uur de schietwedstrijden in verschillende disciplines: klein kaliber geweer, luchtdruk-

geweer, luchtdrukpistool en boogschieten. Belangrijkste schietwedstrijd is die der Europese schutterskoningen op de vijf adelaars, waaruit de Europese schutterskoning voortkomt. Als de nieuwe koning bekend is, wordt ter kerke getrokken, 's avonds is het grote koningsbal.

Zondag 27 aug. 2000

De zondagmorgen wordt eveneens gestart met een H.Mis in de buitenlucht. Na het fröhschoppen begint de optocht te trekken, huldiging van de winnaars van de schietwedstrijden, de Brabantse opmars (door de Brabantse gilden) en om 18.00 uur al de slottoespraak en afsluitende ceremonie.

Schutterij St. Johannes Garrel

De organiserende St. Johannes Schützengilde Garrel is in 1876 ontstaan uit de oud-krijgersvereniging en heeft ook in 1950 haar heroprichting te danken aan de oudstrijders uit de Duitse oorlogen.

Op de foto rechts Willem den Held met aan zijn rechterzijde Cor de Bie.

De medaille, het "Festabzeichen" van het Europees Schutterstreffen te Garrel.

De schutterij telt maar liefst 1200 leden en is daarmee de grootste vereniging in de gemeente. Zij is met 23 andere schutterijen aangesloten bij de schuttersbond "Landesbezirksverband Oldenburger Münsterland/Hümmling", die onder de koepel van de "Historische Deutsche Schützenbruderschaften" valt.

Het sociale werk

Bij de organisatie van elk Europees Schutterstreffen gaat ook de aandacht uit naar een sociaal werk. In het geval van Garrel is op basis van de reeds bestaande contacten van deze plaats met de "Ost-Europa-Solidarität" gekozen voor het weeshuis ten behoeve van geestelijk en lichamelijk gehandicapte kinderen met gaarkeuken voor armen in Luck in de Oekraïne. Deze plaats Luck ligt in een streek die nog steeds te kampen heeft met de naweën van de catastrofe met de kernreactor in Tsjernobyl.

Luc Wolters.

ONDER DE SCHIETBOOM

St.-Sebastiaan Koewacht

Twee dames uit het Zeeuws-Vlaamse Koewacht mogen geen lid worden van gilde St.-Sebastiaan. Vijf maanden geleden gebruikten Desiree Elegeert en Marianne Wante - hun echtgenoten zijn ook lid van het gilde - voor het eerst de pijl en boog. Helaas kregen de dames niet de steun van het benodigd aantal leden. In het statuut van het gilde wordt er voor vrouwelijke kandidaten een meerderheid verlangd. De twee dames stappen naar de rechter omdat ze vinden dat het bestuur van het gilde een negatief stemadvies gaf.

LDS-2000

Begin dit jaar zag ik op de achterruit van een auto een zelfklever met de vermelding "LDS 2000". Bij nader toezien bleek het niet om het "Limburgs DamesSchuttersfeest" te gaan, maar om de "Limburgse DuivenSport".

W.S.

Vrije schietwedstrijden

Afgevaardigden van de Schuttersbond Maas en Kempen zullen niet meer aanwezig zijn op de vrije schietwedstrijden. Men is vrij het Bondsreglement op te volgen of er een ander te gebruiken. De Bond staat nog enkel in voor de opmaak van de kalender en waakt over de naleving ervan. Vanaf nu mogen ook niet-schutters deelnemen aan deze wedstrijden.

W.S.

Sabels inleveren?

Naar aanleiding van de actie 'Heb 't lef' is de redactie telefonisch benaderd met de vraag of officieren van de Limburgse schutterijen hun sabel moeten inleveren. Wij hebben hierover navraag gedaan bij het Ministerie van Justitie.

Het sabel valt onder de categorie 4 van de Wet Wapens en Munitie. Tot die categorie behoren relatief ongevaarlijke wapens die je in huis mag hebben, maar die niet gedragen mogen worden op openbare plaatsen.

In artikel 30 van de genoemde wet is een vrijstellingsregeling opgenomen. De minister kan vrijstelling

verlenen tot het dragen van het sabel indien deze tot het officiële tenue behoort; bijvoorbeeld bij militairen wanneer zij het ceremoniële tenue moeten dragen voor een ceremoniële verplichting. Voor deze militairen is de verplichting opgenomen dat bij vervoer het sabel deugdelijk verpakt moet zijn. Het mag bijvoorbeeld niet open en bloot op de hoedenplank van de auto liggen. Voor de Limburgse schutterijen zijn geen uitzonderingsbepalingen opgenomen. OLS-President Frans Wolters heeft toegezegd zich in te zullen zetten voor een soortgelijke regeling voor de Limburgse schutterijen.

St.-Joris Wesssem

Op 25 februari vormde een delegatie van schutterij St.-Joris Wesssem een erehaag voor haar beschermheer Mr. H.M. Pijls in het gerechtsgebouw te Den Bosch. In een buitengewone zitting nam Mr. Pijls officieel afscheid als vice-president van het Gerechtshof in Den Bosch. De heer en mevrouw Pijls waren bijzonder ingenomen met de aanwezigheid van de schutters uit Wesssem.

Na afloop was er een receptie. Tijdens het daaropvolgende informele samenzijn waren er loftuigen voor de heer Pijls, maar ook voor de prachtige ambiance die schutterij St.-Joris verzorgde in het gerechtsgebouw. Nooit eerder was een lid van de rechterlijke macht bij zijn afscheid zo'n mooie omlijsting ten deel gevallen.

Op de foto marketentsters, officieren, geweerdraggers, vaandeldrager en tal van andere geüniformeerde leden van schutterij St.-Joris vormden een erehaag voor Mr. Pijls en zijn echtgenote.

Normenboekje

Tijdens de voorjaarsvergadering van de OLS-Federatie werd de nieuwe versie van het Normenboekje gepresenteerd. Met nadruk stelde Bèr van Hoef dat het Normenboekje van kracht zal zijn tijdens het komende OLS in Baarlo.

St.-Cornelius Swartbroek

Tijdens de jaarvergadering, gehouden op 11 maart j.l., is Helga Stals tot nieuwe voorzitter gekozen, zij is daarmee de eerste vrouwelijke schutterijvoorzitter van de Schuttersbond E.M.M. Helga volgt haar vader Lei Stals als voorzitter op. Lei Stals is sinds de oprichting van Schutterij St.-Cornelius in 1953 lid, de laatste 12 jaar als voorzitter. Tijdens diezelfde jaarvergadering werd Lei Stals benoemd tot erevoorzitter.

Geweermaker Hendrix te Lottum

De geweermakerij van wijlen Math Janssen uit St.-Odiliënberg (overleden daags voor het OLS, zie L.S. 44, p. 51) is overgenomen door Michel en Miel Hendrix te Lottum. Deze hebben beiden hun opleiding in het Luikse genoten aan wapenscholen. Michel is meester geweermaker en Miel heeft geruime tijd een zaak in jacht- en sportartikelen. Zo is het de bedoeling om alle werkzaamheden van Math Janssen op gebied van vervaardiging en reparatie van schutterijbuksen over te nemen. De fabricage in de ambachtelijke geweermakerij worden binnenkort gestart. Diverse accessoires zijn reeds te koop bij Miel en Michel Hendrix, Kaldenbroek 3 te Lottum, tel. 077-3662429.

Wilhelmina Hingen

Zondag 16 april was voor schutterij Wilhelmina Hingen de dag van het koningvogelschieten.

De dag werd zoals ieder jaar begonnen met een H. Mis in de feesttent, opgedragen door pater van Montfort uit Maasbracht en muzikaal opgeluisterd door het Fluit, en Trommelkorps van de vereniging. Na deze plechtigheid was er een koffietafel in het verenigingslokaal Café 't Hingen. Aan het einde van de koffietafel werden de drie jubilarissen Mej. Marja Beunen 10 jaar lid L.B.T., Dhr. Lei Vergoossen 25

De nieuwe koning geflankeerd door een officier.

jaar lid van de O.L.S. federatie en Dhr. Thei Maessen 25 jaar lid van de L.B.T. en de O.L.S.-federatie gehuldigd.

s'-Middags werden de oude Koning, Keizerspaar en genodigden afgehaald ten huize van de fam. Janssen. Dit grote gezelschap ging in optocht terug naar de feestweide. Hier werd de oude koning, na bedankt te zijn door voorzitter Wil Beunen, ontdaan van het koningszilver door beschermheer Alfons Stassen en burgemeester Bert Schaftenaar.

Nadat eerst de keizer en de genodigden een schot gelost hadden brandde de strijd los onder de tien serieuze kandidaten. Uiteindelijk werd, na 275 schoten, Thijs Smeets voor de tweede achtereenvolgende maal koning van Wilhelmina. Thijs werd geïnstalleerd door de beschermheer en Jo Herffs voorzitter van de schuttersbond Eendracht Born-Echt. In optocht werd de trotse koning voorgesteld aan de inwoners van het Hingen.

Ook werd deze dag geschoten voor de titel jeugdkoning, deze werd opgeëist door Gido Corpelijn 12 jaar en pas een jaar lid van de vereniging.

Met het traditionele koningsbal in de feesttent, waar tot in de late uurtjes uitbundig werd gefeest, kwam een einde aan een prachtig weekend voor Wilhelmina Hingen.

Frans Aben, secretaris.

St.-Hubertus Beringe

Op 29 april vonden er enkele belangrijke plechtigheden plaats bij schutterij St.-Hubertus Beringe.

Allereerst werd de heer A.W.M. Kersten (wethouder en loco-burgemeester van de Gemeente Helden) geïnstalleerd als nieuwe beschermheer van schutterij St.-Hubertus Beringe. Op diezelfde dag presenteerde de schutterij haar nieuwe uniformen, die aangeboden waren door het uniformencomité Beringe. Na deze officiële plichtplegingen vond het jaarlijkse koningschieten plaats.

Te Koop: ± 200 stapelbare stoelen, opknappers. Te bevragen 077-307 4916.

Nieuwe uniformen voor St.-Hubertus Beringe.

Journalistenschieten

Het bestuur van schutterij St.-Mauritius Strucht heeft onlangs besloten om het jaarlijkse Journalisten-schiettoernooi te beëindigen. De animo voor dit schiettoernooi, dat in 1999 voor de 10e maal plaatsvond, ging zienderogen achteruit. Ofschoon het journalistenschiettoernooi inmiddels een traditie was geworden, betreurt de organisatie het dat men nu noodgedwongen moet stoppen met dit schietfestijn. 10 jaar lang hebben organisatie en deelnemers samen een gezellig schietfestijn beleefd op een prachtige locatie in het Struchterveld. De sponsors, deelnemende teams uit de media en andere belanghebbenden zijn inmiddels op de hoogte gebracht van de beëindiging van het Journalisten-schiettoernooi. In goed overleg is besloten dat de Jos Daniëls Wisseltrofee een ereplaats zal krijgen in het schutterslokaal van schutterij St.-Mauritius Strucht. Namens de organisatie dankt Piet Bisschops, voorzitter van schutterij St.-Mauritius Strucht, iedereen die, op welke wijze dan ook, door de jaren heen medewerking heeft verleend aan het journalistenschiettoernooi.

Nieuwe schutterij?

Onlangs werden acht uitverkochte voorstellingen van de revue 'Helde van Velde' opgevoerd. Ofschoon de revue een groot succes was, zullen er geen extra voorstellingen komen. Toch heeft de revue initiatieven opgewekt die er op duiden dat de Schandelose schutterij wordt opgericht. In zijn overzicht spreekt Jolles niet over een schutterij in Schandelo (Arcen en Velden). Vandaar dat wij bijzonder benieuwd zijn welke schutterij het hier betreft. Verder zijn wij ingenomen met dit initiatief en hopen de Schandelose schutterij als 175e schutterij van de OLS-Federatie spoedig te mogen begroeten.

St.-Sebastianus Gronsveld

De in 1619 opgerichte schutterij St.-Sebastianus Gronsveld kan zonder enige moeite vasthouden aan haar tradities daar waar het gaat om het koningschap. Onlangs kwam een mogelijke wijziging van het reglement ter sprake van de 1350 (geen fout) leden tellende vereniging. De vergadering was van

mening dat er niets veranderd behoefde te worden. Hetgeen inhoudt dat ook een gescheiden man, alleenstaande of een homo koning kan worden. Voor vrouwen is er nog steeds geen mogelijkheid om bij deze schutterij koning te worden.

Maar liefst 53 Gronsveldse mannen staan op een wachtlijst nadat zij een verzoek hebben ingediend om lid te mogen worden van schutterij St.-Sebastianus Gronsveld.

St.-Trudo Opitter

Schutterij St.-Trudo Opitter vierde haar 40-jarig bestaan. Jaak Dreesen (eerste voorzitter), Mathieu Doumen, Frans en Eduard Craeghs werden gehuldigd en mochten de 'nieuwe' buks inschieten. Huidig voorzitter is Carlo Maesen.

St.-Servatius Raam

Jaak Craeghs na 52 jaar eindelijk koning.

Hij had er altijd naar verlangd Jaak Craeghs, geboren 29/11/1926 en sedert 1948 lid van schutterij Sint-Servatius Ophoven-Raam. Nooit schoot hij zich tot koning en nooit behaalde hij een erekruis. Maar in het jaar 2000 lukte het eindelijk. Op de foto staat hij fier naast koningin Josée Paggars.

Foto: Herman Janssen.

Beker Meester Creemers

De Beker Meester Creemers, welke betwist werd op de Raam in Ophoven, werd gewonnen door twee drietallen van St.-Martinus Kessenich.

Tenminste er bleven twee ploegen over die echter de wedstrijd staakten. Ze wilden alle 6 winnaar zijn. Maar kan zulks wel?

Volgens het bestuur van de schuttersbond Maas en Kempen moeten er drie namen van winnaars zijn. Uiteindelijk zijn dit: Els Willen, Henri Gorissen en Jaak Koolen. Proficiat!

Te Koop

Te Koop 21 exercitiegeweren, merk Mauser, te gebruiken voor schuttersdoeleinden. Afname in één partij. Vraagprijs NG 25 per stuk. Te bevragen schutterij St.-Mauritius Strucht, tel. na 18.00 uur: 043-4592736.

St. Gertrudis Amstenrade

Schutterij St. Gertrudis Amstenrade viert in 2000 het feit dat de schutterij in 1650 door de graaf en veldmaarschalk Godfried Huyn van Geleen zou zijn opgericht. Uit 1650 stamt in ieder geval het oudste schutterszilver. Op basis daarvan kan minimaal een bestaan van drie en een halve eeuw afgeleid worden. Hiervoor is een klinkend feestprogramma samengesteld door de jubileumcommissie onder leiding van Lei Meisen en de vereniging onder voorzitterschap van Math Roberts. De festiviteiten zijn verdeeld over de eerste twee weekenden van september, waarbij het programma er als volgt uitziet:

Zat. 2 sept. Bedrijvenschuttersdag
Zon. 3 sept. Klankparade en concerten van schutterijen, harmonieën en fanfares uit alle zes de kerkdorpen van de gemeente Schinnen. Dit wordt georganiseerd door de schutterij samen met de Amstenraadse Harmonie De Nederlanden.

In het volgende week-end verzorgt de Limburgse topband Rowen Hèze op vrijdag 8 sept. een avondvullend concert.

Zat. 9 sept. is er een taptoe op de cour van kasteel Amstenrade met deelname van landelijke en regionale topkorpsen. Na afloop spelen de Dorsvlegels uit Oirsbeek in de feesttent.

Op zondag 10 sept. is er 's morgens een Jubileumviering met Hl. Mis in de St. Gertrudiskerk, die opgeluisterd wordt door het zangkoor en Harmonie De Nederlanden. Hierna is een receptie gepland ter ere van het 350-jarig jubileumfeest, waarbij tevens enkele jubilarissen gehuldigd worden. Na afloop hiervan is er "spätschoppen", wederom met de Dorsvlegels.

Alle festiviteiten rondom het jubileumfeest vinden plaats in het kasteelpark van Amstenrade. Tussen kasteel, haar hoogadel-lijke bewoners en de schutterij dateert een eeuwenlange hechte band. Het kasteel als schilderachtig decor was mogelijk dank-zij de nauwe samenwerking tussen de schutterij en haar president van het erebestuur oud-ambassadeur mr. Lambert J.R.J.B.W.-G.E.M. graaf de Marchant et d'Ansembourg, die welwillend het bij het 18e eeuwse familie-kasteel horende park voor zijn "sjötte van Austroa" openstelde.

Luc Wolters

Posterholtse schutterijen fuseren

In Posterholt waren geruime tijd twee schutterijen actief, te weten St. Matthias en St. Cornelius-Irene. Zij deelden het schutterslokaal met elkaar en hoewel het intern niet altijd boterde, werd naar buiten toe en naar Posterholt toe het beeld van twee afzonderlijk goed functionerende schutterijen waargemaakt. Voor de inwoners van Posterholt, en mogelijke nieuwe leden in spe, hield het bestaan van een tweetal schutterijen altijd het maken van een moeilijke keuze in.

Hoewel een op handen zijnde fusie reeds langere tijd gesprekstema was en de fusie tussen de beide schutterijen officieel in oktober 2000 zal plaatsvinden, verloopt de realisatie van de samenwerking sneller dan voorzien. Tot die tijd zullen de beide verenigingen nauwer met elkaar optrekken, zoals ze getoond hebben tijdens het jubileum-schuttersfeest te Haelen op 7 mei ll., waar beide Posterholtse schutterijen, getooid in de uniformen van schutterij St. Cornelius Irene, gecombineerd aan de optocht deelnamen.

De nieuwe naam voor de fusieschutterij zal zijn: St. Matthias & Cornelius Posterholt. Onze zegsman voor de fusieplannen was de heer W. Michon, die als generaal en beschermheer van St. Corneli-

Schutterij St. Gertrudis Amstenrade, zoals zij met koning en burgerkoning opgesteld stond na afloop van de Hl. Mis bij gelegenheid van het patroonsfeest van Hl. Gertrudis.

us-Irene reeds eerder voor een fusie opteerde. Per slot van rekening heeft hij er in zijn lange schutterscarrière al meerdere meegemaakt, zoals de fusie tussen de afzonderlijke Posterholtse schutterijen St. Cornelius en Irene en de latere fusie tussen St. Cornelius-Irene met de drumband Eendracht.

Hoewel de fusieplannen veel voorstanders kennen, was niet iedereen onverdeeld gelukkig met het aanstaande samengaan van de verenigingen. De realisatie van de fusieplannen werd onverwacht vervoegd door het vertrek van enkele leden zoals voorzitter Hinsen van schutterij St.-Matthias en Jan van de Borgh, sinds 1993 de negende keizer van St. Matthias, die hiermee binnen schutterij St. Matthias in een familietraditie van enkele eeuwen stond met eerdere voorganger-keizers uit de familie Van de Borgh, en laatstelijk weer koning was. De geschiedenis van schutterij St. Matthias gaat in ieder geval terug tot 1764, een jaartal dat op de koningsvogel vermeld is. De "jonge schutterij" St. Cornelius werd in 1884 opgericht. Met ingang van het magische jaar 2000 gaan zij een gezamenlijke toekomst.

Luc Wolters

OLS-vergadering

Enkele belangrijke punten uit de voorjaarsvergadering, gehouden op 25 maart in Sittard, van de OLS-Federatie:

Voorstellen van dhr. Tim Schmitz uit Kelpen-Oler als nieuwe voorzitter Sectie Jury stichting SAS; de heer Schmitz heeft door zijn functie een kwaliteitszetel in het bestuur van de OLS-Federatie.

Voorstellen van de heer Maurice Didden als vice-president van de OLS-Federatie. De heer was voor deze functie voorgedragen door de twee Belgisch-Limburgse schuttersbonden.

Presentatie nieuwe versie Normenboekje.

Collectieve verzekering voor alle verenigingen via de OLS-Federatie die niet zijn aangesloten bij de LBT, voor het afdragen van auteursrechten aan de BUMA-STEMRA.

Uitreiking van de gouden OLS-medaille aan LD-journalist Jan van Lieshout.

Jac v.d. Vorst,
secretaris OLS-Federatie.

Zinloos geweld

De Houthemse schutterij St.Martinus is de dupe geworden van zinloos geweld. Het op 11 november 1999 geplaatste Jubileum-Monument (zie voor foto in LS nr 46, pagina 24) is onherstelbaar verwoest. Het beeld, een kanonsloop die door een opening in een mergelstenen muurtje steekt, is in de nacht van zaterdag 29 april op brute wijze van zijn sokkel geduwd en kapot gevallen op de grond.

Aangezien het gaat om een massief monument dienen meerdere

sterke personen betrokken te zijn geweest bij deze volstrekt zinloze actie. Schutterij St. Martinus is zwaar gedupeerd en verliest hiermee het enige tastbare bewijs van haar grootse jubileumfeesten in 1999. De schutterij vraagt eventuele getuigen zich te melden bij de politie en houdt zich aanbevolen voor elke vorm van medewerking bij het realiseren van een nieuw jubileummonument.

St.-Martinus Houthem I

Het jubileummagazine dat schutterij St.-Martinus Houthem uitgaf b.g.v. haar 400-jarig bestaan in 1999 is beslist een van de parels aan de kroon die deze schutterij terecht mocht tonen bij haar jubileumfeest. Het jubileummagazine is een 68 pagina's tellend boekwerk op A-4 formaat geworden dat een compleet beeld te zien geeft. In vijf hoofdstukken geven vier schrijvers een bloemlezing over de 400 jaar oude schutterij. De keuze van de hoofdstukken is weloverwogen (Schutterij St.-Martinus Millennium-proof, De aloude schutterij St.-Martinus –Historie tot 1945, Koningen en keizers door de eeuwen heen, Schutterij St.-Martinus vanaf 1945 en Schutspatroon St.-Martinus) en strekt tot aanbeveling voor schutterijen die overwegen om een eigen jubileumboek uit te geven. Duidelijk is ook gekeken naar de verhouding tekst en advertenties, waardoor de schutterij geen financieel risico heeft gelopen. Persoonlijk had ik een aantal foto's groter afgedrukt willen zien om de personen op de foto's beter te kunnen herkennen. Het samenstellen van het Jubileummagazine van schutterij St.-Martinus Houthem is een enorme opgave geweest. Dankzij het feit dat deze schutterij een goede reputatie geniet in Valkenburg en omgeving, wist men beslag te leggen op foto's die nooit eerder gepubliceerd werden. Dat maakt deze uitgave als historisch naslagwerk extra waardevol.

Het Jubileummagazine kost NG 25 en is te koop bij de secretaris van schutterij St.-Martinus (043-6042 303) en bij de stand van het Limburgs Schutterstijdschrift op het OLS en het ZLF.

Wim Pijpers.

St.-Martinus Houthem II

Het zeer enthousiaste klaroenkorps van schutterij St. Martinus uit Hout-

hem-St.-Gerlach is het nieuwe seizoen weer bijzonder succesvol begonnen. Tijdens het op zondag 26 maart jl. gehouden solistenconcours van de Zuid-Limburgse Schuttersbond hield men alle overige solisten in het deelnemersveld van 63 optredens op ruime afstand. De grootste pluim op de hoed was voor slagwerkster Thera Garritsen die door keihard repeteren en een excellent optreden de jury als enige het predikaat "lof der jury" ontlokte. Thera won met maar liefst 108 punten de eerste divisie, maar werd met dit puntentotaal tevens winnares van de dagprijs en promoveerde hiermee met glans naar de veel-eisende ere-divisie.

De muzikanten, opgeleid door instructeur Maurice de Lange en klaroen-instructrice Sanne Schilders, waren ook in de overige afdelingen zeer succesvol. In de tweede divisie behaalde Jenny Courtens op klaroen het hoogste aantal punten (104) en promoveerde hiermee naar de 1e divisie.

Het klaroenensemble bestaande uit Sanne Schilders, Bianca Dullens, Björn Roumans, Suzanne Zuiderveld, John Courtens en Dave Roumans behaalde in dezelfde divisie een zeer goede tweede plek achter Jenny.

In de eerste divisie moest een Houthemse ensemble eveneens een soliste (Thera) voor zich dulden; het septet bestaande uit Sanne Schilders, Kim Vangehuchten, Jenny Courtens, Edith Volders, Sven Kools, Annie Courtens en Rob Koevoets behaalde met een uiterst muzikale uitvoering van het werk Jessica een fraaie tweede plek achter de Houthemse slagwerk-soliste.

Dat er in Houthem naast zeer goede klaroenblazers ook een prima slagwerk-klimaat heerst bewees het trio bestaande uit Thera Garritsen, John Courtens en Sven Kools door een sublieme uitvoering en het behalen van een mooie eerste prijs. In de derde divisie wisten de aanstormende muzikanten Camille Oostwegel Jr. en Björn Roumans de jury ervan te overtuigen dat ook zij uit het juiste muzikale hout gesneden zijn.

Door de overwinningen in zowel de tweede als eerste divisie en het behalen van de dagprijs was schutterij St.-Martinus Houthem veruit het meest succesvolle korps met de beste muzikale inbreng tijdens dit concours. Hiermee zette zij wederom een trend voor het aankomende schuttersseizoen.

St.-Andreas Maasbracht

De Maasbrachtse schutterij St. Andreas (anno 1634) heeft de status "in oprichting" achter zich gelaten. In de afgelopen vijf jaar is niet alleen de voorlopige uniformering ter hand genomen, is de discussie aangezwengeld over het schutterszilver en schietterrein en heeft zij haar debuut in de schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o. en op het OLS gemaakt.

Op 28 april stond de schutterij stil bij de heroprichting, die vijf jaar geleden plaatsvond. Dit "5-jarig bestaan" werd gevierd met een nieuwe uniformering, receptie en het voorstellen van het nieuwe koningspaar 2000.

Tevens heeft de schutterij zich getooid met een nieuw logo, samengesteld uit het gemeentewapen in kleur en St. Andreas. Hierbij werd gebruik gemaakt van de tekening van Luc Wolters bij het artikel "St. Andreas Maasbracht trekt weer uit" in L.S. 42 pag. 15.

Het eerste heroprichtingslustrum van St. Andreas eefft de paden voor een langduriger en meer gesteld bestaan in de schutterswereld.

L.W.

34e Dreiländerecktreffen

In het weekend van 8-10 september organiseert schutterij St.-Sebastianus Heerlen het 34e Internationale Dreiländerecktreffen.

De feestelijkheden zullen plaatshebben op het evenemententerrein Bekkerveld.

Op zaterdag zullen vanaf 14.00 uur Belgische en Duitse schutters in de gelegenheid worden gesteld om te schieten met de zware buks op helderzicht kogelvangers. De zondag staat helemaal in het teken van het schutterstreffen.

Na de officiële ontvangst en een gezamenlijke eucharistieviering binden de voorzitters van de deelnemende verenigingen de strijd aan om de 'Hans Wilms wisselbokaal'.

Om 13.00 uur start een optocht waaraan 60 schutterijen en 15 muziekcorpsen deelnemen.

Omstreeks 16.00 uur begint het schieten om de titel 'Koning Dreiländereck 2000' en de overige wedstrijden.

Om 19.00 uur vindt de uitreiking van de prijzen plaats.

Voor meer informatie kan men zich wenden tot Mgr. Feronlaan 22 6433 CH Hoensbroek.

WIJ FELICITEREN

Koninklijke onderscheidingen

Volkomen onverwacht werd Jo Beeren (58) op zondag 16 april benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. De plechtigheid vond plaats temidden van de gehele schutterij en vele genodigden op de schietlocatie van schutterij St.-Sebastianus Neer. In zijn toespraak tot de decorandus onderstreepte burgemeester Peeters de vele verdiensten van Jo voor het Limburgse Schutterswezen en voor de gemeenschap van Neer. Jo Beeren is 40 jaar lid van schutterij St.-Sebastianus Neer, waarvan 13 jaar als voorzitter. Sinds 1980 is Beeren voorzitter van de Midden-Limburgse SchuttersBond en heeft hij namens deze bond zitting in het bestuur van de OLS-Federatie. Daarnaast is Jo sinds 1970 gemeenteraadslid, eerst van de Gemeente Neer en later van de Gemeente Neer en Roggel. In die periode was hij 12 jaar wethouder. In zijn dankwoord riep Jo Beeren de aanwezigen op om b.g.v. het komende jubileum in 2005 van schutterij St.-Sebastianus Neer de historie van de dan 450-jarige Aoj Sjötte vast te leggen in een boekwerk.

Jo Beeren

Schutterij St.-Sebastianus Neer maakte van de gelegenheid gebruik om vier jubilarissen (J. Huismans, J. Aan den Boom, W. Sillekens en L. Geraets) in het zonnetje te zetten.

Bij gelegenheid van Koninginnedag 2000, daalde er een ware lintjesregen neer over het Limburgse Schutterswezen.

Riet Fleuren-Swinkels (63), werd benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. In april 1998 werd zij, b.g.v. haar vertrek als gemeenteraadslid, benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Naast tal van functies in het maatschappelijke leven, is Riet sinds 1986 voorzitter van schutterij St.-Thomas van Aquino Blerick, Voorzitter van de stichting Limburgs Dames Schuttersfeest, was vijf jaar secretaris van de schuttersbond Juliana en is 2e secretaris van de stichting SAS. Verder wist Riet in 1995 en in 1998 het koningschap van haar schutterij op haar naam te schrijven.

Riet Fleuren werd dit jaar bevorderd van Lid tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

P.G.M. Geraedts (66), werd benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau. Geraedts was meerdere jaren bestuurslid van schutterij St.-Anna Merum.

Gijs J. Gerris (57) werd benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Gijs is 45 jaar lid van de Koninklijke schutterij St.-Lambertus Helden. Gijs was vijf keer schutterskoning. Grote bekendheid verwierf hij als standaardruiter op het Oud-Limburgs Schuttersfeest, een rol die hij al 37 jaar vervult. In die hoedanigheid opent hij ieder jaar de optocht van het OLS. Op de dag van het OLS is Gijs al vóór zeven uur 's morgens aanwezig op het OLS-terrein met zijn paard. Hij is ook enige jaren bestuurslid van zijn schutterij geweest.

Gijs Gerris verwierf internationale bekendheid als standaardruiter op het OLS.

Piet Hermans.

L. Hasselmann (67), werd benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Hij vervulde meerdere jaren (1964-1976) bestuursfuncties bij schutterij St.-Jan Baexem.

Piet (P.J.G.A.) Hermans (51), werd benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Piet was in 1988 een van de eerste redacteuren van het Limburgs Schutterstijdschrift. Verder jureert hij al vele jaren voor de schuttersbond Eendracht Maakt Macht en het Oud-Limburgs Schuttersfeest. In Weert en omgeving is Piet een van de steunpilaren bij culturele manifestaties. Ook het schrijven van artikelen van uiteenlopende aard zijn bij Piet in goede handen. Verder is hij 25 jaar bestuurslid van de Abvakabo en (uniek) 25 jaar cultuurofficier van de Koninklijke Landmacht. Natuurlijk betreurt ik het dat Piet zich nu officieel terugtrekt als actief redactielid van het Limburgs Schutterstijdschrift. Door zijn drukke werkzaamheden had Piet niet altijd de gelegenheid om veel artikelen te schrijven voor/over de schuttersbond EMM. Zijn waardevolle inbreng en adviezen tijdens de redactievergaderingen maakten Piet tot een redactielid die ik met pijn in het hart zie vertrekken. Toch zal Piet niet geheel verloren zijn voor het Limburgse Schutterswezen. Binnenkort zal zijn naam in een ander verband verschijnen in het Limburgs Schutterstijdschrift.

Piet, vanaf deze plaats nogmaals van harte bedankt. Namens de redactie, Wim Pijpers.

Hub C. Jeurissen (71) ruim 50 jaar lid van schutterij St.-Hubertus Nattenhoven. Omdat de functie van Tamboer-Majoor vrij was bij zijn aantrede, nam hij deze taak bij de jonge vereniging (opgericht ± 1jaar voordien) op zich. Hub heeft deze taak 16 jaar vervuld. Hierna is hij officier geworden. In 1951 is hij ook bestuurslid geworden, hetgeen hij 26 jaar trouw heeft vervuld waarvan 18 jaar als penningmeester. In 1951 en 1972 was hij de trotse koning van de vereniging en samen met zijn echtgenote Tine het stralende middelpunt van de vereniging. In januari ontving Hub nog de gouden OLS-medaille met kroontje.

Hub en Tine Jeurissen nemen de felicitaties in ontvangst.

J.J. Schalleij (66), werd benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau vanwege zijn 28-jarig lidmaatschap van schutterij St.-Martinus Linne. Gedurende zijn lidmaatschap van de schutterij was Schalleij 25 jaar bestuurslid, waarvan 17 jaar penningmeester.

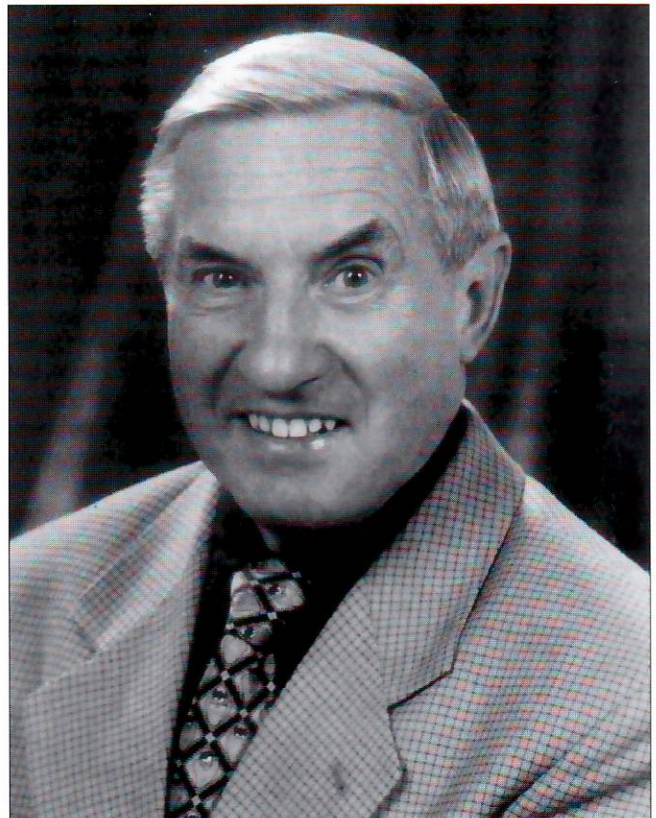
Annie Schreuders-Derks uit Susteren mag beslist niet ontbreken in het Limburgs Schutterstijdschrift. Of-schoon zij geen lid is van een schutterij, bezoekt zij lagere scholen om de schooljeugd alles te vertellen over het Limburgse Schutterswezen. Annie heeft door haar voorlichting op de scholen voor veel aanwas gezorgd bij Limburgse schutterijen. Enkele jaren geleden verzorgde Annie tijdens een Limburgse Schuttersdag een lezing over schuttersheiligen die veel waardering oogstte. Regelmatig is Annie te zien en te horen op L1 TV en Radio als zij vertelt over de volkscultuur in onze streken.

Servé H.G. Sluijsmans (61) ruim 40 jaar lid van St.-Sebastianus Margraten. Nu reserve-commandant. 40 jaar klaroenblazer in de drumband van de schutterij. In 1996 benoemd tot officier en reserve-commandant. Maakte ruim 25 jaar deel uit van de schietploeg, waar hij een der helpers was van Piet Steijns z.g. bij het vele werk aan het schietmateriaal. Onderscheidene heeft ook grote verdiensten voor de Zangvereniging de Eendracht Noorbeek en was hij vele malen brandier bij de Lourdesbedevaarten.

Servé Sluijsmans

Jean H.G. Stassen (68) ruim 40 jaar lid van St.-Sebastianus Margraten. Was gedurende 10 jaar commandant van de schutterij. Was één van de stimulators achter het 450-jarig jubileumfeest en het uniformencomité. Thans is hij een van de steunpilaren bij de organisatie van de jaarlijkse skelterwedstrijden t.b.v. het uniformenfonds. In 1979 werd Jean reeds benoemd tot lid van verdienste. Daarnaast heeft de onderscheidene tal van verdiensten t.b.v. de Parochie St.-Margarita en de voetbalclub RKVVM.

Jean Stassen

Tijdens de receptie van schutterij St.-Agatha Haelen op 5 mei j.l., werden voorzitter **Piet Bergmans** (61) en secretaris **Jan Hendriks** (51) onderscheiden. Beiden werden benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Of-schoon Piet pas 15 jaar lid is van schutterij St.-Agatha, is hij al 10 jaar voorzitter en buksmeester. Verder is hij penningmeester van de Midden-Limburgse SchuttersBond, oprichter van het Limburgs Dames Schuttersfeest en vice-voorzitter van de Stichting Limburgs Dames Schuttersfeest.

Jan is al 30 jaar secretaris van schutterij St.-Agatha, 22 jaar secretaris van de Dekenale schuttersbond Heythuysen, mede-oprichter van het Limburgs Dames Schuttersfeest en verzorgt hij ook regelmatig de perspublicaties van schuttersfeesten voor de regionale kranten.

John Vercoulen, werd eveneens op 5 mei benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. John is 30 jaar lid van schutterij St.-Jan Grubbenvorst, waarvan bijna 30 jaar penningmeester. De laatste 10 jaar is hij waarnemend voorzitter. Ook was hij promotor bij de aanleg van een eigen schuttersweide en eigen schutterslokaal van schutterij St.-Jan Grubbenvorst.

Bèr van Hoef (66)

Tijdens een afscheidsreceptie op 13 mei in Ell, werd Bèr van Hoef benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Bèr viel de onderscheiding ten deel omdat hij 44 jaar bestuurslid is geweest van de schuttersbond Eendracht Maakt Macht. Van deze 44 jaar was hij 33 jaar voorzitter. Eveneens tientallen jaren was hij voorzitter van schutterij St.-Job Leuken. Thans is Van Hoef lid van St.-Catharina 1480 Weert. Ook is Bèr voorzitter van de Normencommissie. De schuttersbond EMM verleende Bèr van Hoef bovendien de titel van ere-voorzitter.

Piet Bergmans

John Vercoulen

Jan Hendrixx

Bèr van Hoef

Antoon Conraads

Legpenning

Tijdens dezelfde afscheidsreceptie op 13 mei in Ell, waarop Bèr van Hoef koninklijk werd onderscheiden, ontving Jan Kessels (64) de legpenning van de Gemeente Weert uit handen van Burgemeester Majoor. Jan was 33 jaar lang secretaris van de schuttersbond EMM. Ofschoon Jan thans geen secretaris meer is, blijft hij in het bestuur actief als bestuurslid.

Edele Eedbroederschap

Oud OLS-president Leo Jans heeft zijn functie van grootmeester van de Edele Eedbroederschap, in verband met zijn hoge leeftijd, overgedragen aan de in 1999 als commandeur opgenomen huidige president van de OLS-Federatie drs. Frans Wolters.

Rode Leeuw van Limburg

Op 23 maart vond in Stramproy de investituur plaats van de Orde van de Rode Leeuw van Limburg en St.-Sebastianus. In ons vorige nummer hebben we reeds de nieuwe schutbroeders en de bevorderden vermeld. Nu dus de groepsfoto.

Gouden bondsmedaille

Tijdens het bondsfeest in Ubachsberg kreeg Wim Hoenen de gouden medaille van de R.K. ZLSB opgespeld door bondsvoorzitter Jacob Gorissen.

Gouden OLS-medaille

Tijdens de voorjaarsvergadering van de OLS-Federatie werd de heer Jan van Lieshout (61) onderscheiden met de OLS-medaille in goud. Jan van Lieshout is journalist bij het Limburgs Dagblad en doet sinds 1980 regelmatig verslag van en over het Limburgse Schutterswezen.

Op de foto v.l.n.r.: P. Aendenroemer, P. Mathijsen, J. Salden, M. Lenssen, G. Scheenen, P. Goeden, A. Conraads, H. Vrenken, P. Loo, P. Vergoossen, Pastoor Mutsaerts, Jean Walraven, L. Cremers en Karel van Knippenberg. Schutbroeder Antoon Conraads met oorkonde (staat op de overzichtsfoto achter een andere schutter).

In zijn toespraak noemde OLS-President Frans Wolters Jan van Lieshout een uitstekend journalist met een kritische pen maar met het (schutters-) hart op de juiste plaats.

Jan van Lieshout gaat dit najaar in de vut, vandaar dat het bestuur van de OLS-Federatie unaniem had besloten om hem de gouden OLS-medaille toe te kennen. De uitreiking gebeurde door president Frans Wolters. Na de uitreiking gaf Jan van Lieshout ruiterslijk toe verrast te zijn met de onderscheiding.

Naast de vele artikelen t.b.v. het Limburgse Schutterswezen, werd Jan van Lieshout geprezen voor zijn boekwerken over de tweede Wereldoorlog en de boeken over de boeren- en tuindersorganisaties in Limburg. De meest bekende boeken van Jan van Lieshout zijn 'De Aal van Oranje'; in dit boek geeft Van Lieshout een biografie van de Limburgse verzetspater Lodewijk Bleijs en verder het boek 'De boer, hij ploegde voort' een boek dat werd uitgegeven b.g.v. van een jubileum van de veiling ZON (Zuid-Oost Nederland).

Een van de laatste pennenvruchten was een artikel over Salomon Mozes Rosenberg (lid van het winnende zestel van het OLS-1999), zie LD 16 mei 2000. Met dit artikel heeft Jan weer de menselijke facetten belicht wat het Limburgs Schutterswezen zo sterk maakt. Proficiat Jan, het artikel over Salomon Rosenberg heeft eens te meer aangetoond dat de OLS-Federatie terecht aan jou de gouden eremedaille heeft toegekend.

Zonder omhalen zou ik willen stellen dat Jan van Lieshout een journalist pur sang is die als geen ander op de hoogte is van het wel en wee in het Limburgse Schutterswezen. Met het vertrek van Jan van Lieshout zal het Limburgs Dagblad een grote deskundige verliezen op het gebied van de Limburgse volkscultuur. Ik gun Jan alle rust en tijd toe om aan zijn volgende boek te werken. WP.

Jan van Lieshout werd verrast met een gouden OLS-medaille.

St. Sebastianus Eys

Dr. A. Kurris, pastoor van Eys, Nijswiller en Wahlwiler vierde op 30 april zijn 40-jarig priesterjubileum. Met hem deelde zijn broer **R. Kurris s.j.** in de huldgingen, die zelf 50 jaar priester is en pastoor-deken van Djakarta in Indonesië. Schutterij St. Sebastianus Eys heeft een speciale rol mogen vervullen bij de huldiging van de geestelijken. Op uitdrukkelijk verzoek werden de broers op de zaterdag ingehaald. Op de feestelijke zondag werden de geestelijken aan de pastorie afgehaald, ter kerke begeleid alwaar een erehaag werd gevormd, deelgenomen aan de Hl. Hoogmis, waarna in optocht langs met zandtapijten rijkelijk versierde wegen naar het feestpaviljoen werd getrokken. Hier nam de schutterij het voortouw bij het defilé. Zo huldigde niet alleen de schutterij, maar de hele gemeenschap Eys haar parochieherder.

Zuid-Limburgse Schuttersfederatie

De zittende voorzitter van de Zuid-Limburgse Schuttersfederatie, **Jo Herffs** uit Koningsbosch, is op 6 mei j.l. voor een periode van vijf jaar herkozen als voorzitter van deze federatie. Er waren geen tegenkandidaten.

JUBILARISSEN

12½-jarig lidmaatschap

Sanne Schilders St. Martinus Houthem

25-jarig lidmaatschap

A.W.M. Beckers	St.Michaël Ool
C.J.M. Beckers-Bremmers	St.Michaël Ool
P. de Bie	St.Petrus en Paulus Susteren
G.H.R. Brouwers	St.Lambertus Neeritter
M. Bukkems	St.Job-Leuken Weert
Jan Caselli tamboer, opleiding slagwerkers	St.Hubertus Ubachsberg
Pedro Conjaerts trompettist, opleiding trompettisten	St.Hubertus Ubachsberg
A.G.A.v.Daal-Roumen	St.Michaël Ool
G.L.J.van den Eijnden	St.Agatha Haelen
A.J.M. Franssen	St.Hubertus Schaesberg
Jo Franssen geweerdrager, koning St.Hubertus	Ubachsberg
L.A.B. Geraets	St.Sebastianus Neer
R. Grams	St.Hubertus Schaesberg
G.J.M. Hartman	St.Hubertus Schaesberg
P.W.J. Hautvast	St.Lambertus Oirsbeek
Jan Heiligers	Oranje-Nassau Roermond
Mia Heiligers	Oranje-Nassau Roermond
H.L. Hermans	St.Anna Maasbree
L.J.H.v.Herten	St.Michaël Ool
P.J.M.Hodzelmans	St.Michaël Ool
J. Janssen	St.Job-Leuken Weert
J.C.J.H.W. Janssen	Nachtwacht-Gilde Berg en Terblijt
A.E. Kitzen	St.Salvius Limbricht
J.J.A.M. Krijnen	't Zandakker Gilde Venray
B.H.M. Kunz	St.Hubertus Schaesberg
H.J. Kunz	St.Hubertus Schaesberg
L.P.M.Lahaije	St.Sebastiaan Schimmert
J. Lormans	St.Job-Leuken Weert
Hub Maas vaandrig, lokaalhouder	St.Hubertus Ubachsberg

Th.A.G.A. Maessen
K.H. Milder
Hans Monsuwe
geweerdrager
P.M. Moonen
T. Niels
H.P. Odekerken

J.L.A. Odekerken

V.J.M. Paulissen
A.A.C. Roumen
Francien Schaefer
Henk Schaefer
José Schaefer
Sef Schaefer
P.J.G. Schreurs
John Smeets
H. Stals
P.J. Stienen
Anna Suijlen
H.J.J. Theunissen
R.J.W. Verboeket
L.F.M. Verboeket
L.H.G. Vergoossen
H.P.H. Verheesen
H.P. Vossen
P. Vroemen

P.G.H. Wetzels
Sjeng Wolter

40-jarig lidmaatschap

W.J.M. Beugels

J.H. Aan den Boom
Gerrit Bornebroek
Mart Dahmen keizer
H.J. Dortants

J. Feller
J.Th.M. Fermont
H.H.M. Heijligers
J.M.A. Lenssen
H. Naus
M.M.J. Rademacher
M.J. Rietjens
G.W.G. Roberts

A.E.M. Schattevoet
W. Sillekens
Jan Theunissen
geweerdrager
J.J. Theunissen
J.J.H. Timmermans
H.G. v.d. Ven

50-jarig lidmaatschap

P.F. Aendenrooier
C.P. van Cruchten
G.J. Frenken
C.J.A. Geerlings
J. Huismans
A. Korten
M.H. Kuijpers

M.P.W. Lenssen
L. Paulus

Wilhelmina Hingen
St. Hubertus Schaesberg

St. Hubertus Ubachsberg
St. Catharina Stramproy
St. Hubertus Schaesberg
Nachtwacht-Gilde
Berg en Terblijt
St. Sebastianus Oost-
Maarland
Wilhelmina Horst
St. Michaël Ool
Oranje-Nassau Roermond
Oranje-Nassau Roermond
Oranje-Nassau Roermond
Oranje-Nassau Roermond
St. Gregorius Illikhoven
Oranje-Nassau Roermond
St. Catharina Stramproy
St. Catharina Stramproy
Oranje-Nassau Roermond
St. Michaël Ool
St. Michaël Ool
St. Michaël Ool
Wilhelmina Hingen
St. Michaël Ool
St. Michaël Ool
Nachtwacht-Gilde
Berg en Terblijt
St. Salvius Limbricht
Oranje-Nassau Roermond

Kon. St.-Lambertus
Oirsbeek
St.-Sebastianus Neer
Oranje Nassau Roermond
Oranje Nassau Roermond
Kon. St.-Lambertus
Oirsbeek
St.-Leonardus Panningen
St.-Agatha Haelen
St.-Hubertus Schaesberg
Zandakker Gilde Venray
St.-Agatha Haelen
St.-Sebastianus Mechelen
St.-Catharina Stramproy
Kon. St.-Lambertus
Oirsbeek
Wilhelmina Horst
St.-Sebastianus Neer

St.-Hubertus Ubachsberg
St.-Hubertus Schaesberg
Pr. Hendrik St.-Odiliënberg
St.-Catharina Stramproy

St.-Urbanus Maasniel
Pr. Hendrik St.-Odiliënberg
Pr. Hendrik St.-Odiliënberg
St.-Michaël Ool
St.-Sebastianus Neer
St.-Antonius Stramproy
Kon. Wilhelmina
Nieuwenhagen
Zandakker Gilde Venray
St.-Salvius Limbricht

GESLAAGDEN NIEUWE EXERCITIE

Op zaterdag 15 april vond de afsluiting plaats van de commandantencursus nieuwe exercitie. 10 personen ontvingen het certificaat en 14 personen ontvingen het diploma.

Een certificaat was er voor:

T.G.J. Beurskens	St.-Martinus Tegelen
J.C.H. Craenen	St.-Petrus & Paulus Susteren
A.H. Dirks	St.-Martinus Horn
P.H. Dijcks	St.-Joseph 1886 Koningsbosch
H.J. Knobens	St.-Petrus & Paulus Susteren
A.H. Meuwissen	St.-Urbanus Montfort
J. Meuwissen	St.-Joseph 1886 Koningsbosch
P.M.F. Smeets	St.-Sebastiaan Schimmert
E. Voorter	St.-Elisabeth Stokkem

Een diploma was er voor:

R.H.A.R. Ackermans	St.-Monulphus & Gondulphus Berg en Terblijt
G.B. Arts	St.-Martinus Tegelen
J.G.M. Baetsen	St.-Petrus Kelpen-Oler
M.J.M. Bukkems	St.-Job Leuken
A.H.I. Camp	St.-Job Leuken
H.H.M. Claessens	St.-Catharina 1480 Weert
J.G.L.M. Gubbels	St.-Barbara Reuver
W.H. Meisters	St.-Urbanus Maasniel
J.A.G. Peulen	St.-Barbara Reuver
H.J.A. v.d. Schoot	Wilhelmina Horst
J.H.T. Schuman	St.-Urbanus Maasniel
W.J.H. v.d. Velden	St.-Barbara Reuver
P.H.L. Wagemans	St.-Petrus Kelpen-Oler
W.P.H. Willems	St.-Monulphus & Gondulphus Berg en Terblijt

GESLAAGDEN OUDE EXERCITIE

Op zondag 16 april vond de afsluiting plaats van de commandantencursus oude exercitie.

Een certificaat was er voor:

H.W.E.M. Grispens	St.-Sebastianus Mechelen
G.J.L. Heldens	St.-Anna Maasbree
F.G.A. Lebouille	Jonge en Oude Nobeles Valkenburg
A.B.H. Mullenders	St.-George Simpelveld

Aspirant-Commandant:

W.M.J. Crutzen	St.-Maternus Wijlre
L.H. Minnen	St.-Martinus Vaesrade
G.G.M. Schoonbrood	St.-Sebastianus Schinnen
J.M. Schoonbrood	St.-Sebastianus Schinnen
R.J.M. Weerts	St.-Maternus Wijlre

Diploma Commandant:

H.H.M. Dullens	HH Marcellinus & Petrus Geleen
W.J.M. Keulen	St.-Sebastianus Schinnen ongene en Oude Nobeles Valkenburg
F.J.E. Lebouille	St.-Gertrudis Amstenrade

Lei Meisen

Diploma instructeur:

L.H.F.G. Ernes	St.-George Simpelveld
P.J.W. Rosenboom	St.-Mauritius Strucht

De geslaagden van de commandantencursus nieuwe exercitie. De foto werd gemaakt bij zaal Housmans.

De geslaagden van de commandantencursus oude exercitie voor de sporthal Rumpen.

**Bezoek de stand van het
Limburgs Schutterstijdschrift
op het OLS-terrein**

Persoonlijk kampioenschap van de beide Limburgen

Op 29 april begonnen bij schutterij St.-Urbanus Maasniel de schietwedstrijden voor het Persoonlijk Kampioenschap der beide Limburgen. Op de eerste dag traden 226 mannen, 72 dames en 8 jeugdigen aan om elkaar in hun eigen categorie te betwisten. Nieuw dit jaar was dat ook de jeugd voortaan mee mag dingen voor het kampioenschap in een Jeugd categorie. Bij het vervolg op 30 april waren er nog 63 mannen, 11 dames en 2 jeugdigen in de strijd.

Dames. Op 30 april werden de winnaars bekend bij de dames en de jeugd. Bij de dames was het **Erna Huyerjans** (27) van St.-Oda Boshoven die winnaar werd na 336 rake schoten. Tweede werd **Mia Agten** van St.-Sebastianus Grote Brogel (lid LDS-team 1999; 335 punten), derde werd **Nellie Wijnen** van St.-Antonius Nederweert; 331 punten, op de vierde plaats eindigde **Monique Poelmans** van St.-Sebastianus Grote Brogel (eveneens lid van het LDS-team 1999; 216 punten) en op de vijfde plaats kwam **Hetty Merckelbagh** uit Susteren met 186 punten.

Erna Huyerjans

Jeugd. Bij de jeugd ging het er niet minder spannend aan toe. **Ricardo Reneerkens** (13) van St.-Martinus Niel-bij-As; wist met 66 rake schoten de zege van de jeugd tot 16 jaar op zijn naam te schrijven. Ricardo is ook clubkampioen van zijn eigen schutterij. Tweede werd **Steffen Paredis** (63 punten) eveneens van St.-Martinus Niel-bij-As. De derde plaats was voor **Kurt Tholen** van St.-Laurentius Bocholt (34 punten) en de vierde plaats was voor **Jim Geerlings** van St.-Antonius Stramproy.

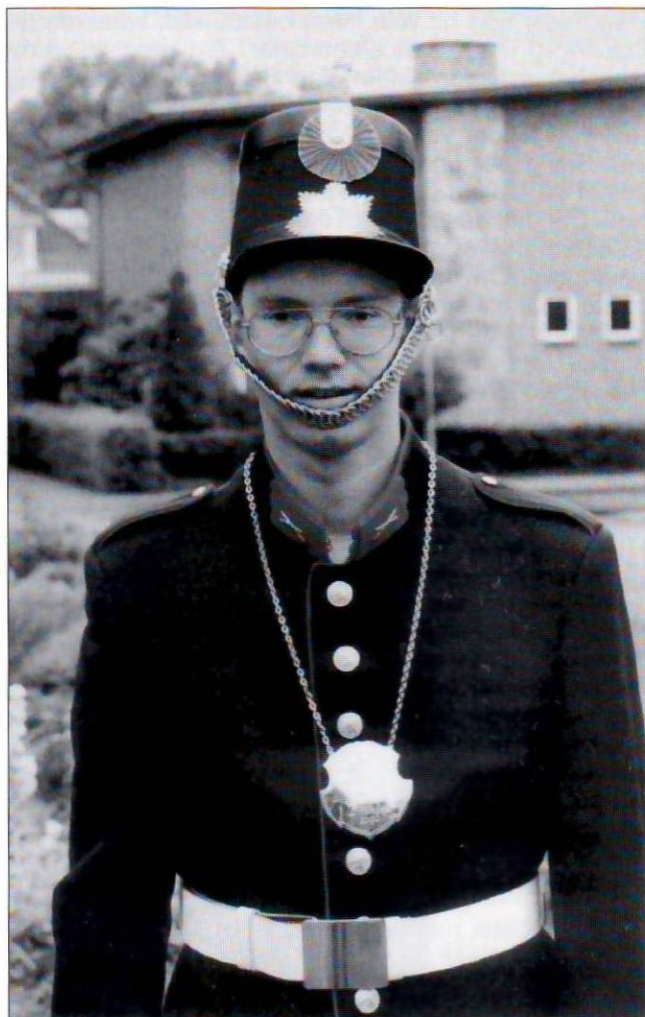

Ricardo Reneerkens en Steffen Paredis

Heren. Omdat het persoonlijk kampioenschap op 30 april nog niet was beslecht, moesten op zaterdag 6 mei de zes overgebleven schutters verder kavelen. In tegenstelling tot de voorafgaande kaveldagen, scheen nu de zon fel en werden de schutters regelmatig verast met een plotseling opkomend windstootje. Het resultaat was dat doorgewinterde schutters al snel met gebogen hoofd het strijdperk moesten verlaten. Omstreeks het middaguur, na 102 kavelronden, was de winnaar bekend en kon OLS-President Frans Wolters overgaan tot de huldiging van **Jack Linssen** (26).

Uitslagen mannen:

1. **Jack Linssen** (26) St.-Sebastianus Puth (607 treffers)
2. **Eric Steffanie** (35) St.-Joris Wessem (606 treffers)
3. **Leon Briels** (29) St.-Antonius Stramproy (544 treffers)
4. **Jos Heyninkx** (34) St.-Joris Kaulille (504 treffers)
5. **Jan Creemers** (44) St.-Joris Kaulille (485 treffers)
6. **Christie v.d. Beek** (37) St.-Elisabeth Stokkem (470 treffers)
7. **Roger Hermans** St.-Martinus Niel-bij-As (456 treffers)
8. **Hans Reijnders** St.-Antonius Nederweert (456 treffers)
9. **Wim Bidlot** St.-Joris Wessem (427 treffers)
10. **Hubert Steyvers** St.-Martinus Kinrooi (412 treffers)

Jack Linssen

Ofschoon winnaar Jack Linssen penningmeester is van schutterij St.-Sebastianus Susteren (een schutterij die geen lid is van de OLS-Federatie), is hij al sinds drie jaar ook lid van schutterij St.-Sebastianus Puth. In zijn toespraak tot de aanwezigen toonde de OLS-President zich verheugd dat het Persoonlijk Kampioenschap ook eens in andere streken van het federatiegebied georganiseerd gaat worden. Wolters: "Deze overwinning zal deelname van schutters uit de zuidelijke bonden aan het volgende Persoonlijk Kampioenschap beslist stimuleren." Ook nu kwam weer naar voren dat schutters, die gedurende wintermaanden door blijven schieten (windbuks), verhoudingsgewijs beter schieten dan schutters die gedurende de wintermaanden deze mogelijkheid niet benutten.

Zowel schutterij St.-Urbanus Maasniel als de schietcommissie van dit Persoonlijk Kampioenschap zorgden voor een rimpelloze uitvoering van dit drie dagen durende schietspektakel.

SCHUTTERSKEIZER

André Salmans, St.-Antonius Altweeterheide

SCHUTTERSKONINGEN

Patricia Bax, jeugdkoning St.-Oda Boshoven
De heer Bein, St.-Antonius Altweeterheide
Toon Cuypers, HH Marcellinus en Petrus Geleen

Marjolein Derikx, dorpskoning St.-Martinus Horn

Trudy Frenken, dameskoning St.-Sebastianus Neer
Pierre Geraedts, St.-Nicolaas Meijel (174e sch; was ook koning in 1997 en 1998)

Piet Greijmans, 45 jaar lid en secretaris van St.-Sebastianus Laar
L. Indekleef, jeugdkoning St.-Antonius Altweeterheide
Patrick Janssen, St.-Barbara Tungelroy
Mia Kessels, St.-Martinus Horn (2e achtereenvolgende x)

Tim Knubben, jeugdkoning St.-Sebastianus Neer
Ronald Künz, Nobelen Valkenburg (ook in 1989)

Marc Leunissen, St.-Sebastianus Neer
Henk Levels, St.-Sebastianus Heel
Bernie van Lierop, Zandakker Gilde Venray (216e sch)

Ralf Linssen, jeugdkoning St.-Jan Baexem
Bert van Loo Burgerkoning

St.-Sebastianus Eys
Alda Maessen, dameskoning St.-Urbanus Maasniel
Lilian Paulissen-Reijnders, dameskoning St.-Severinus Grathem

Mia van Pol, dameskoning St.-Jan Baexem

Thei Ramaekers St.-Andreas Melick
Hans van Ratingen, St.-Severinus Grathem
Jo Romanesco, St.-Hubertus Beringe
Kees Ruyzendaal, burgerkoning

St.-Rosa Sittard (116 sch)
Roy Scheepers, St.-Jan Baexem
Jos Scheres, St.-Joris St.-Joost
Thijs Smeets, Wilhelmina Hingen (2e achtereenvolgende x)

Ger Smoorenburg St.-George Simpelveld
Jeroen Smulders, jeugdkoning St.-Agatha Haelen

Bert Steins (17) St.-Sebastianus Eys
Peter Strijbos, St.-Oda Boshoven
Silvie Sijben, jeugdkoning St.-Sebastianus Laar
Ferry Timmermans, jeugdkoning

St.-Severinus Grathem
Peter Verhoeven, St.-Agatha Haelen
Jack Vrancken, St.-Rosa Sittard
Herman Wolters, St.-Urbanus Maasniel

De redactie wenst alle deelnemers aan het OLS in Baarlo evenveel succes toe!

WIJ GEDENKEN

Harie Thoolen, lid van St.-Lambertus Broeksittard. Begiftigd met de gouden OLS-medaille met kroontje. Droeg de rang van adjudant. Overleden op 75-jarige leeftijd op 8 februari.

Jan Toorians, woonachtig te Loon op Zand, overleden op 23 februari in de leeftijd van 79 jaar. Jan Toorians is in onze streken bekend geworden door zijn inzet voor het vendelen. In 1969 verscheen van zijn hand 'Het Vendel'. Onderscheiden met o.a. Ere-medaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, Orde van de Rode Leeuw van Limburg (1988) en de H. Sebastianus en de OLS-medaille in goud. (zie ook LS nummer 36, pagina's 13-16).

Rony Telen, oud-lid van de schutterij van Rotem. Overleed op 5 maart na een smartelijk ongeval in de leeftijd van bijna 30 jaar. De plechtige uitvaartdienst had plaats in de parochiekerk St.-Monulphus & Gondulphus. Onze innige deelneming aan zijn moeder Maria Das, welke nog lid is van schutterij St.-Monulphus & Gondulphus.

Sjeng Berndsen, generaal van St.-Sebastianus Mheer. Overleden op 1 april op 66-jarige leeftijd. Begraven met schutterseer op 5 april.

Sjeng Berndsen

Sjeng Berndsen was bijna 50 jaar lid van de Schutterij van Mheer. Begonnen als bieleman en geweerdrager werd hij later gedurende 14 jaar commandant en de laatste 10 jaar vervulde hij, net als zijn vader, de rang van Generaal.

Daarnaast was hij vele jaren bestuurslid, waarvan de laatste 10 jaar als vice-voorzitter. Zijn grootste liefde was het schieten. Meer dan dertig jaar was Sjeng schietmeester en onder zijn leiding hebben de schutters van Mheer vele successen geboekt. De bijdrage van Sjeng bestond erin om als laatste man van het zestal de laatste drie blokjes naar beneden te schieten. En dat deed Sjeng dan ook, daar konden de schutters op vertrouwen. Bewijs hiervoor zijn de vele persoonlijke medailles en erekruisen die Sjeng in zijn carrière bij elkaar heeft geschoten. Maar het mooiste cadeau wat de schutters Sjeng hebben kunnen aanbieden was de finaleplaats op het O.L.S. te Reuver het afgelopen jaar, waar Sjeng nog als laatste man stond opgesteld. Daar heeft hij intens van genoten. Het is moeilijk om alle verdiensten van Sjeng in een paar regels neer te schrijven. Kogels smelten, blokjes maken, latten prepareren, de houten koningsvogel maken, de schutterswei in orde maken, te veel om op te noemen. Sjeng was een schut in hart en nieren. Altijd present als de schutterij uittrok, maar ook als er gewerkt moest worden. Sjeng was niet zomaar een lid van de schutterij. Hij was een echte schuttersvriend voor alle schuttersleden. Vriendschap stond voor hem voorop. Een bekende uitspraak van Sjeng was dan ook: "Aan de schutterij heb ik alleen maar vrienden overgehouden!"

Wim Senden.

H.W. Teeuwen, lid van St.-Georgius en Sebastianus Beesel. Overleden op 2 april in de leeftijd van bijna 60 jaar.

Huub Smeets, ruim 32 jaar lid en officier van St.-Laurentius Spaubeek. Overleden op 13 april in de leeftijd van 70 jaar.

Arnold (Nol) Driessen, 1e luitenant b.d. van St.-Joseph Stein. Was bestuurslid, voorzitter en 3x koning. In 1999 nog onderscheiden met de gouden OLS-medaille. Overleden op 15 april in de leeftijd van 84 jaar. Huub Willems, officier van St.-Laurentius Spaubeek. Huub was ruim 32 jaar trouw lid en tevens officier. Onderscheiden met de zilveren OLS-medaille. Begraven met schutterseer op 18 april te Spaubeek.

Christ Driessen, ruim 63 jaar lid, 20 jaar bestuurslid, bijna 30 jaar tambour of tamboumaitre van St.-Sebastianus Ell. In 1937 was Christ betrokken bij de heroprichting van schutterij St.-Sebastianus Ell. Zijn vader was tambour-blazer in het leger. Christ was koning in 1947 en 1994. Verder was hij instructeur van de drumband, buksmeester en kogelmaker. Zijn negen kinderen zijn allemaal kortere of langere tijd lid van de schutterij geweest.

Drager van de eremedaille in zilver in de Orde van Oranje Nassau, Verzetshedenkingskruis en schutbroeder in de Orde van de Rode Leeuw van Limburg. Overleden op 20 april in de leeftijd van 77 jaar.

In memoriam Christ Driessen

Geheel onverwacht overleed Christ Driessen. Christ was een bescheiden, maar wijs man. Bescheiden in de zin dat hij zich niet opdrong of op de voorgrond geplaatst wilde worden, wijs in de zin dat hij over een grote schat aan kennis beschikte. Over de historie van zijn streek en de natuur kon hij veel bijzonderheden vertellen, zeker waar het ging om zijn schutterij. Zo verzorgde hij enkele jaren geleden het slot van de Limburgse Schuttersdag. Genietend van de natuur, kon je Christ evenzovele malen tegenkomen in de

Christ Driessen hier in gesprek met Mgr. Maessen tijdens de Limburgse Schuttersdag 1995 te Maaseik.

omgeving van Ell. Christ was een gezelschapsmens die altijd wel de een of andere anekdote paraat had. Met Christ verliet schutterij St.-Sebastianus Ell niet alleen een bijzonder actief lid, maar ook een grote vriend.

Ik wens de familie Driessen en schutterij St.-Sebastianus Ell alle sterkte toe om dit grote verlies van Christ te kunnen dragen.

Wim Pijpers.

Rien Bakker, lid van St.-Hubertusgilde Gulpen. Rien was een hartelijke geweerdruager, later korte tijd bieleman. Overleden op 26 april op 52-jarige leeftijd, waarvoor de uitvaartdienst eind april te Gulpen.

Hessel van Straten, 15 jaar jurylid van de schuttersbond Born-Echt e.o. en bij het Oud-Limburgs Schuttersfeest. Overleden op 28 april in de leeftijd van 70 jaar.

Jacques de Roo, officier van St.-Sebastianus Mheer. Overleden op 70-jarige leeftijd op 30 april en begraven met schutterseer op 5 mei.

Jacques de Roo was een zwager van Sjeng Berndsen. Hij was gehuwd met een zus van Sjeng en op die manier is Jacques ook lid geworden van de schutterij. In die tijd was zijn schoonvader Generaal en zijn zwagers allen lid van de schutterij. Jacques had dus in feite geen keus, maar hij heeft in de veertig jaar dat hij lid was van de schutterij laten blijken dat hij dat steeds heel graag heeft gedaan. Inmiddels zijn zijn eigen kinderen in zijn voetsporen getreden en ook een aantal van zijn kleinkinderen zijn nu lid van de schutterij van Mheer. Ondanks een druk en arbeidzaam leven heeft Jacques steeds tijd gevonden om met de schutterij mee te gaan. De eerste jaren als geweerdruager en later als officier, laatstelijk in de rang van Majoor. Jacques heeft nooit een bestuursfunctie geambieerd maar toch was hij altijd present als er gewerkt moest worden. Ontelbare keren heeft Jacques het planten van de schietbomen voor zijn rekening genomen als Mheer een schuttersfeest moest organiseren. Daarnaast was hij vele jaren actief als bieleman bij de typisch Zuid-Limburgse traditie van het "pöölke-howwe" op de dinsdag na de "Broonk". Hij was graag tussen de mensen om te vertellen over de gewone dingen van het leven en zijn aanstekelijke humor maakt hem onvergetelijk.

Wim Senden.

Jacques de Roo.

Johan Willem (Wiel) Beckers, ere-voorzitter van Kruisboogschutterij St.-Henricus Bocholtzerheide. Was 50 jaar lid van de "Boagsjutse". Sinds 1950 was hij niet minder dan 45 jaar bestuurslid, lange tijd 2e voorzitter en 15 jaar voorzitter (1981-1995) en sindsdien erevoorzitter. Hij was koning in 1958, 1973, 1979 en 1991. In 1991 koninklijk onderscheiden. Overleden op 72-jarige leeftijd op 5 mei.

Jan Hodzelmans, ere-lid, was ruim 40 jaar bestuurslid van St.-Joris St.-Joost. Overleden op 6 mei in de leeftijd van 69 jaar.

Sjef van de Oever, lid geweerdruager van St.-Sebastianus Heerlen. Overleden op 13 mei in de leeftijd van 43 jaar.

Pierre Linssen, Raadsheer van St.-Georgius en St.-Sebastianus Beesel en oud-voorzitter van de stichting Drakesteken Beesel. Overleden in Den Haag op 70-jarige leeftijd.

Theo Boonen, lid van St.-Antonius Stramproy. Overleden op 19 mei in de leeftijd van 60 jaar.

Vic Zelissen, eregildelid van de Kon. Schutterij St.-Lambertus Oirsbeek, was secretaris van de stuurgroep OLS-1958 en OLS-1975. Overleden op 19 mei op de leeftijd van 87 jaar.

Sjaak Vergoossen, lid en ere-bestuurslid van St.-Michaël Ool. Was in 1975 lid van het winnende OLS-zestel. Overleden op 22 mei in de leeftijd van 75 jaar.

Lei Peters, erelid van Oranje Boukoul, onderscheiden met de eremedaille in zilver van de Orde van Oranje Nassau. Overleden op 24 mei in de leeftijd van 74 jaar.

Hub Ernes, lid van St.-Hubertus Ubachsberg. Drager van de gouden OLS-speld. Overleden op 28 mei op de leeftijd van 56 jaar.

GEDICHT SCHUTTERSDEFILÉ

SCHUTTERSDEFILÉ
 EEN GROTE BONTE VERZAMELING
 EEN PALET MET KLEUREN
 VAN ROOD VIA GEEL EN BLAUW
 NAAR ROOD ..
 STAND STIL MAAR TOCH IN
 BEWEGING IN HET GROENE
 MEVELLAND, EERVOL EN STATISCH
 EEN DAK VAN KLEUR EN VORM
 BUIHEID EN TROTS
 VRIENDSCHAP EN HARMONIE
 VRIENDELIJKE GROET
 W. M. M. M. M.

KONINGINNEJURKEN en BRUIDSJURKEN

Voornamelijk nieuw en 1x gedragen jurken,
 200 stuks, minder dan de helft van de winkelprijs.

VERKOOP OP AFSPRAAK

Avond-, cocktail- en koninginnekleding.
 Open: ma. en do. van 13-17 uur;
 za. van 10-16 uur.
 's Morgens bellen (043) 604 13 02

LOUISE MODE

Vroenhof 10 - Valkenburg-Houthem
 (zie ook Gouden Gids)

INHOUDSOPGAVE

Artikel	pag
Colofon + Voorwoord	1
Boomplanting	2
Vóór 1370 had Venlo al een schutterij	3
Lezerspost	4
Jubileumjaar St.-Paulus Vaals	5
Installatie van de VZW Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden	6
Gilden van St.-Gangulphus en St.-Laurentius binnen de stad Huissen	8
3e Grensland schuttersfeest in Molenbeersel	12
Schuttersbond Maas en Kempen	13
Bondscommandant Maas en Kempen	15
Drie eeuwen St.-Agatha Haelen	16
Verschenen	18
400 jaar schutterij St.-Paulus Vaals	19
Jubileumfeest St.-Jan Grubbenvorst	21
St.-Sebastianus Klimmen;	
De organisator van het ZLF-2000 stelt zich voor	24
Krantenkoppen	28
Schutterij St.-Martinus Niel-bij-As (5)	28
Voor U gelezen	30
Adreswijzigingen	30
OLS in Baarlo staat op de rails	31
Europees Schutterstreffen Garrel	34
Onder de schietboom	35
Wij feliciteren	40
Wij gedenken	50
Gedicht Schuttersdefilé	52
Inhoudsopgave / Redactie en correspondenten	52

REDACTIE EN CORRESPONDENTEN

- ★ Hoofdredacteur: Wim Pijpers Brouwerslaan 25
6093 GG Heythuysen. Tel. 0475-492868, fax 0341-476042. E-mail: wjmijpers@hotmail.com.
- ★ Jean-Pierre Schobben Justus van Maurikstraat
37E 6416 EH Heerlen; Mob.Tel 06-53952854.
E-mail: jps@hvision.nl.
- ★ Werner Smet Nachtegalenlaan 84 3650 Rotem
Tel. 089-868782.
- ★ Jos Thomassen Eikenlaan 32 3630 Maasmeche-
len; Tel. 089-767789.
- ★ Drs. Jean Walraven Borgeind 21 6041 AP Roer-
mond; Tel. 0475-318124.
- ★ Drs. Luc Wolters Dr. Schweitzerstraat 4 6369 XL
Simpelveld; Tel. 045-5442585.
E-mail: l.wolters@libertel.nl.
- ★ Correspondent Schuttersbond E.M.M.: H. Caris
Annendaal 12 6002 VJ Weert; Tel. 0495-524310.
- ★ Correspondente Schuttersbond St.-Gerardus Am-
stenrade: Yvonne van de Wall Antoniusstraat 84
6166 XL Geleen; Tel. 046-4755123.